

Ds 2009:22

Genomförande av FN:s vapenprotokoll m.m.

REGERINGSKANSLIET
Justitiedepartementet

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-598 191 91
Ordertel: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

*Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen,
(SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02)*

– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som ska svara på remiss.

Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på

<http://www.regeringen.se/remiss>

Tryckt av Edita Sverige AB
Stockholm 2009

ISBN 978-91-38-23230-9
ISSN 0284-6012

Till statsrådet och chefen för Justitiedepartementet

Den 18 mars 2009 beslutade chefen för Justitiedepartementet, statsrådet Beatrice Ask, att uppdra åt hovrättsrådet Kazimir Åberg att biträda departementet med att utreda vissa frågor rörande vapenlagstiftningen (Ju 2009:H). Hovrättsassessorn Fredrik Landgren har förordnats som sekreterare.

I en första del ska utredas vilka författningsändringar och andra åtgärder som bedöms nödvändiga och lämpliga för att Sverige ska uppfylla åtagandena i FN:s vapenprotokoll och ändringsdirektivet till rådets direktiv om kontroll av förvärv och innehav av vapen. Härigenom överlämnas promemorian *Genomförande av FN:s vapenprotokoll m.m.* Uppdragets första del är i och med detta slutfört.

I en andra del ska översyn ske av vissa andra frågor, bl.a. rörande bestämmelserna om klassificering av effektbegränsade vapen, handel med skjutvapen och straff för vapenbrott. Dessa frågor kommer att behandlas i en kommande promemoria.

Täby i juni 2009

Kazimir Åberg

/Fredrik Landgren

Innehåll

Sammanfattning	11
Författningsförslag	15
1 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.....	15
2 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).....	18
3 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen	27
4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel	28
5 Förslag till förordning om ändring i vapenförordningen (1996:70)	29
1 Inledning	33
1.1 Bakgrund	33
1.2 Uppdraget.....	34
1.3 Arbetets bedrivande.....	34
2 FN:s vapenprotokoll	35

2.1	Bakgrund.....	35
2.2	Allmänna bestämmelser (kap. I i protokollet)	36
2.2.1	Förhållandet till FN:s konvention mot gräns- överskridande organiserad brottslighet	36
2.2.2	Syfte	36
2.2.3	Definitioner	36
2.2.4	Tillämpningsområdet	37
2.2.5	Kriminalisering m.m.	37
2.3	Förebyggande åtgärder (kap. II i protokollet)	38
2.3.1	Bevarande av uppgifter	38
2.3.2	Märkning av skjutvapen.....	38
2.3.3	Obrukbargörande av skjutvapen.....	39
2.3.4	Licensiering eller tillståndsgivning av export, import och transit	39
2.3.5	Säkerhetsåtgärder och förebyggande åtgärder	39
2.3.6	Information	40
2.3.7	Samarbete	40
2.3.8	Utbildning och tekniskt bistånd.....	41
2.3.9	Mäklare och mäklarverksamhet	41
2.4	Slutbestämmelser (kap. III i protokollet).....	41
3	Ändringsdirektivet	43
3.1	Bakgrund.....	43
3.2	Allmänt om ändringsdirektivet	44
3.3	Ändringar i vapendirektivet.....	44
3.3.1	Räckvidd (kapitel 1 i vapendirektivet).....	44
3.3.2	Harmonisering av lagstiftningen om skjut- vapen (kapitel 2 i vapendirektivet).....	45
3.3.3	Formaliteter för förflyttning av vapen inom gemenskapen (kapitel 3 i vapendirektivet).....	50
3.3.4	Slutbestämmelser (kapitel 4 i vapendirektivet).....	51
3.3.5	Kontroll av obrukbara skjutvapen (bilaga 1 till vapendirektivet)	52

3.4	Införlivande m.m.....	52
4	Sveriges tillträde till FN:s vapenprotokoll	53
5	Genomförande av protokollet och ändringsdirektivet ...	55
5.1	Mantel till skjutvapen	55
5.2	Märkning	57
5.2.1	Märkning av skjutvapen m.m.....	57
5.2.2	Märkning av skjutvapen som förs över från staten till permanent civilt bruk.....	62
5.2.3	Märkning av ammunition	63
5.2.4	In- och utförsel.....	65
5.2.5	Straff och förverkande.....	68
5.2.6	Placering av bestämmelserna om märkning	71
5.2.7	Samarbete med industrin och registrering av uppgifter om märkning	72
5.3	Sanktioner och förverkande	73
5.3.1	Protokollet	73
5.3.2	Direktivet	74
5.3.3	Gällande rätt samt överväganden och förslag	75
5.4	Registrering och bevarande av uppgifter	79
5.4.1	Myndigheternas register.....	79
5.4.2	Vapenhandlarnas register	84
5.5	Obrukbargörande av skjutvapen.....	86
5.5.1	Protokollet	87
5.5.2	Direktivet	87
5.5.3	Gällande rätt samt överväganden och förslag	88
5.6	Införsel, utförsel och transit.....	89
5.6.1	Protokollet	89
5.6.2	Direktivet	91
5.6.3	Gällande rätt.....	92

5.6.4	Överväganden och förslag.....	94
5.7	Säkerhetsåtgärder	96
5.7.1	Protokollet	97
5.7.2	Direktivet	97
5.7.3	Överväganden och förslag.....	97
5.8	Informationsutbyte och samarbete.....	100
5.8.1	Protokollet	100
5.8.2	Direktivet	102
5.8.3	Nuvarande förhållanden	102
5.8.4	Överväganden och förslag.....	103
5.9	Tillstånd	105
5.9.1	Tillstånd att driva handel med skjutvapen.....	106
5.9.2	Tillstånd att förvärva och inneha skjutvapen	108
5.9.3	Förutsättningar för tillstånd att förvärva och inneha skjutvapen	109
5.9.4	Återkallelse av tillstånd att inneha skjutvapen.....	112
5.9.5	Generellt tillstånd för innehav och förvärv av skjutvapen.....	113
5.9.6	Vissa övergångsbestämmelser	114
5.10	Europeiskt skjutvapenpass	114
5.11	Vapenmäklare	115
5.11.1	Protokollet och direktivet	115
5.11.2	Gällande rätt samt överväganden och bedömning	115
6	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	117
7	Ekonomiska konsekvenser	119
7.1	Polisen och rättsväsendet.....	119
7.2	Inspektionen för strategiska produkter.....	120
7.3	Tullverket.....	120

7.4	Vapentillverkare, ammunitionstillverkare och vapenhandlare.....	121
8	Författningskommentar.....	123
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.....	123
8.2	Förslaget till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).....	125
8.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen	136
	Bilaga 1 FN:s vapenprotokoll.....	137
	Bilaga 2 Vapendirektivet	148
	Bilaga 3 Ändringsdirektivet	162

Sammanfattning

I promemorian föreslås att Sverige ska tillträda FN:s vapenprotokoll och det lämnas förslag som bedöms nödvändiga för att Sverige ska kunna tillträda protokollet. Vidare behandlas genomförandet i svensk rätt av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll och innehav av vapen (ändringsdirektivet).

Den svenska regleringen av skjutvapen håller en hög skyddsnivå internationellt sett och uppfyller i många avseenden de krav som ställs i vapenprotokollet och ändringsdirektivet. För att helt leva upp till kraven är det dock nödvändigt att genomföra vissa ändringar, främst i vapenlagstiftningen och krigsmateriellagstiftningen.

Den största förändringen gäller märkning av vapen, vapendelar och förpackningar med ammunition. För närvarande saknas i svensk rätt regler om märkning av sådana föremål. Förslaget innebär – något förenklat – att skjutvapen, delar till skjutvapen och förpackningar med ammunition vid tillverkningen ska förses med märkning på ett närmare angivet sätt. Vidare föreslås att sådana föremål som omfattas av märkningskravet ska få föras in till Sverige endast om de är märkta på föreskrivet sätt. Motsvarande regler föreslås gälla vid utförelse av skjutvapen och delar till skjutvapen. Den som bryter mot dessa bestämmelser kan dömas till ansvar. Detsamma gäller den som förfalskar, förstör eller utplånar angiven märkning. Skjutvapen, vapendelar och ammunition som varit föremål för brott enligt ovan kan förverkas.

Övriga förslag innebär i korthet följande:

- Försök till olovlig tillverkning av krigsmateriel och stämpling, som består i att någon söker anstifta sådant brott, kriminaliseras.
- Skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition som varit föremål för olovlig tillverkning ska förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt.
- Rikspolisstyrelsen föreslås få i uppdrag att inrätta en ordning för kontroll och intyg av varaktigt obrukbara vapen.
- Vid prövning av en ansökan om utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition ska tillståndsmyndigheten kontrollera att det finns nödvändiga tillstånd till införsel och, i förekommande fall, transitering.
- I de fall tillstånd till införsel avser skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition som ska transiteras innan de når Sverige, ska Rikspolisstyrelsen före tidpunkten för införseln vidarebefordra uppgifterna i tillståndet till transitländerna.
- Vapenhandlare som har generellt tillstånd att föra över skjutvapen ska senast fjorton dagar före överföringen lämna vissa uppgifter om överföringen till Rikspolisstyrelsen. Berörd polismyndighet ska kontrollera uppgifterna som lämnats.
- Skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition får föras in till Sverige endast om anmälan görs till Tullverket. Den som bryter mot denna regel kan dömas till ansvar för smugglingsbrott.
- Tullverket får rätt att göra kontrollbesök hos den som till Sverige för in skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition.
- Rikspolisstyrelsen bör ges till uppgift att vara kontaktpunkt för andra staters myndigheter i frågor som rör protokollet.

Protokollet och ändringsdirektivet påkallar också vissa ändringar i myndigheters rutiner eller föreskrifter. Rikspolisstyrelsens och Inspektionen för strategiska produkters register bör sålunda bringas i överensstämmelse med de krav på registrering och bevarande av uppgifter som ställs i protokollet och ändringsdirektivet. Polismyndighetens tillstånd till införsel, överföring och utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition bör, i förekommande fall, innehålla uppgift om transitländer. Detsamma gäller Inspektionen för strategiska produkters tillstånd till utförsel av sådan materiel. Rikspolisstyrelsen bör omarbeta sina föreskrifter och allmänna råd om europeiskt skjutvapenpass m.m. i enlighet med ändringsdirektivets krav.

Förslagen innebär endast marginella kostnadsökningar för berörda myndigheter. Kostnadsökningarna bedöms rymmas inom befintliga anslag. Förslagen torde endast få marginella ekonomiska konsekvenser för vapentillverkarna, ammunitions-tillverkarna och vapenhandlarna.

Författningsförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1992:1300) om krigsmateriel

dels att 29 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 1 b §, 6 a § och 27 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 b §

I 1 a kap. vapenlagen (1996:67) regleras märkning av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition.

6 a §

Vid prövning av en ansökan om tillstånd enligt 6 § första stycket, som avser utförelse av

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG av den 21 maj 2008 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (EUT L 179, 8.7.2008, s. 5, Celex 308L0051).

skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition till skjutvapen, ska tillståndsmyndigheten kontrollera att det finns ett tillstånd till införsel av vapnet, delarna eller ammunitionen till destinationslandet.

Om transporten inbegriper transit ska tillståndsmyndigheten kontrollera att en behörig myndighet i transitländerna har lämnat ett tillstånd eller annat skriftligt godkännande till transiteringen.

27 a §

För försök till brott mot 3 § eller stämpling som består i att någon söker anstifta sådan gärning döms till ansvar enligt bestämmelserna i 23 kap. brottsbalken.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

29 §

Utbyte av brott som avses i 25 eller 26 § *skall* förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt.

Utbyte av brott som avses i 25 eller 26 § *ska* förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition till skjutvapen som har varit föremål för brott mot 3 § eller försök till sådant brott ska förklaras förverkat, om det inte är

uppenbart oskäligt.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om vapenlagen (1996:67)

dels att 1 kap. 3 och 8 §§, 9 kap. 2 och 5 §§ samt 11 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 1 a kap., samt två nya paragrafer, 2 kap. 16 a § och 9 kap. 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Vad som sägs om skjutvapen gäller också

a) anordningar som till verkan och ändamål är jämförliga med skjutvapen,

b) obrukbara vapen som i brukbart skick skulle räknas som skjutvapen,

c) start- och signalvapen som laddas med patroner,

d) armborst,

e) tårgasanordningar och andra till verkan och ändamål jämförliga anordningar,

f) slutstycken, ljuddämpare, eldrör, pipor, stommar, lådor och trummor till skjutvapen, eller armborststommar med avfyrningsanordningar,

f) slutstycken, ljuddämpare, eldrör, pipor, stommar, lådor, trummor och mantlar till skjutvapen, eller armborststommar med avfyrningsanordningar,

g) anordningar som kan bäras i handen och är avsedda att med elektrisk ström bedöva människor eller tillfoga dem smärta, och

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG av den 21 maj 2008 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (EUT L 179, 8.7.2008, s. 5, Celex 308L0051).

h) anordningar som gör att skjutvapen kan användas med annan ammunition än de är avsedda för.

8 §²

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast bestämmelserna i 2 kap. 17–21 §§. *Lagen gäller inte ammunition som innehas av staten.*

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast bestämmelserna i 1 a kap. 1–4 §§ och 2 kap. 17–21 §§. *I fråga om ammunition som innehas av staten gäller endast bestämmelserna i 1 a kap. 5 §.*

*1 a kap. Märkning**Tillverkning m.m.*

1 §

Den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett explosivt ämne, ska förse vapnet med en unik märkning som inbegriper tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om detta inte framgår av serienumret.

Märkningen ska vara placerad på skjutvapnets

- 1. slutstycke eller trumma,*
- 2. eldrör eller pipa,*
- 3. stomme eller låda, och*
- 4. mantel.*

² Senaste lydelse 1999:74.

2 §

Vad som sägs i 1 § om märkning gäller också för ett obrukbart vapen som i brukbart skick skulle vara ett sådant skjutvapen som sägs i den paragrafen.

3 §

En sådan vapendel som anges i 1 § andra stycket, och som inte är avsedd att infogas i ett skjutvapen vid dess tillverkning, ska av tillverkaren förses med en unik märkning på det sätt som sägs i 1 § första stycket.

4 §

När ett skjutvapen enligt 1 § eller ett vapen enligt 2 § förs över från staten till permanent civilt bruk ska den myndighet som för över vapnet se till att vapnet har en unik märkning som gör det möjligt att identifiera det land där överföringen skett.

5 §

Den som tillverkar ammunition till ett skjutvapen enligt 1 § eller ett vapen enligt 2 § ska förse varje förpackning med komplett ammunition med tillverkarens namn, ammunitionstyp och kaliber samt varupartiets identifikationsnummer.

Bestämmelsen i första stycket gäller inte vid laddning av ammunition enligt 3 § 2 förordningen (1992:1303) om krigsmateriel.

Införsel

6 §

För skjutvapen som avses i 1 §, vapen som avses i 2 § och vapendel som avses i 3 § gäller för införsel till Sverige att de ska vara märkta på sätt som sägs där.

För skjutvapen som avses i 1 § och vapen som avses i 2 § gäller för införsel till Sverige också att de ska vara försedda med märkning som utvisar det land till vilket införseln sker och det år införseln sker.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte vid införsel enligt 2 kap. 13 § första stycket b.

7 §

Ammunition som avses i 5 § får föras in till Sverige endast om den är märkt på sätt som sägs där.

Utförsel

8 §

För skjutvapen som avses i 1 §, vapen som avses i 2 § och vapendel som avses i 3 § gäller för utförsel från Sverige att de ska vara märkta på sätt som sägs där.

2 kap.

16 a §

Skjutvapen eller ammunition får föras in till Sverige endast om införseln anmäls till Tullverket.

9 kap.

2 §³

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till,

b) bryter mot bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 5 kap. 3 § första stycket eller om användning vid sådan förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket eller om transport i 5 kap. 4 § eller mot föreskrifter eller villkor i fråga om förvaring av vapen som meddelats med stöd av denna lag,

c) bryter mot bestämmelserna om förvaring i 5 kap. 1–3 §§ i fråga om skjutvapen eller ammunition som innehas av sammanlutningar, huvudmän för museer eller auktoriserade bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehas av vapenhandlare,

d) innehar ammunition utan att ha rätt till det eller inte följer ett beslut att lämna över ammunition för inlösen,

e) överlåter ammunition till någon som inte har rätt att inneha ammunitionen,

f) driver handel med skjutvapen utan tillstånd,

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §, eller

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land.

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §,

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land,

i) bryter mot bestämmelserna om märkning i 1 a kap. 1–3 eller 5 §, eller

j) förfalskar, förstör eller

³ Senaste lydelse 2000:147.

Ansvar för otillåtet innehav av ammunition eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 § *skall* inte dömas ut i ringa fall.

utplånar sådan märkning som anges i 1 a kap.

Ansvar för otillåtet innehav av ammunition eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 § *ska* inte dömas ut i ringa fall.

4 a §

För försök till brott enligt 2 § första stycket i eller j eller stämpling som består i att någon söker anstifta sådan gärning, döms till ansvar enligt bestämmelserna i 23 kap. brottsbalken.

5 §⁴

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 § *eller* 2 § a *skall* förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition som har varit föremål för brott som avses i 2 § d *eller* 2 § e. I stället för vapnet eller ammunitionen kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition som hör till vapnet förklaras förverkad.

Ett vapen *eller en vapendel* som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 2 § a, 2 § i *eller* 2 § j *ska* förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition som har varit föremål för brott som avses i 2 § d, 2 § e, 2 § i *eller* 2 § j. I stället för vapnet eller ammunitionen kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition som hör till vapnet förklaras förverkad.

Utbyte av brott enligt denna lag *skall* förklaras

Utbyte av brott enligt denna lag *ska* förklaras

⁴ Senaste lydelse 2005:311.

förverkat, om det inte är förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. uppenbart oskäligt.

11 kap.

2 §⁵

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,

b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som *skall* vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen, b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som *ska* vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,

c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt *skall* gälla vid sådan handel, c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt *ska* gälla vid sådan handel,

d) vad som *skall* iakttas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen, d) vad som *ska* iakttas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,

e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition,

f) de förutsättningar i övrigt som *skall* vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag, f) de förutsättningar i övrigt som *ska* vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,

g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,

h) förutsättningar för och h) förutsättningar för och

⁵ Senaste lydelse 2006:386.

förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige *skall* få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land *skall* underrätta den staten om förvärvet,

j) förande av vapenregister enligt 2 kap. 17–19 §§,

k) vilka sammanslutningar som *skall* anses uppfylla kraven i 2 kap. 3 § b för att kunna meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, *och*

l) vad som *skall* iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen och ammunition.

förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige *ska* få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land *ska* underrätta den staten om förvärvet,

j) förande av vapenregister enligt 2 kap. 17–19 §§,

k) vilka sammanslutningar som *ska* anses uppfylla kraven i 2 kap. 3 § b för att kunna meddelas tillstånd att inneha skjutvapen,

l) vad som *ska* iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen och ammunition, *och*

m) *utförande av märkning som avses i 1 a kap. 1–5 §§.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

2. Den som vid lagens ikraftträdande innehar en mantel som enligt äldre bestämmelser får innehas utan tillstånd får inneha manteln till utgången av december 2010 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts före nämnda tidpunkt, till dess ansökan om tillstånd slutligen prövats.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs¹ att 18 § lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Tullverket har rätt att göra kontrollbesök och revisioner hos den som för ut sådana varor som nämns i 3 § 1 och 7. Vad som sägs i 6 kap. 25–38 §§ tullagen (2000:1281) om revision m.m. gäller därvid, liksom bestämmelsen i 10 kap. 4 § samma lag om vite.

Föreslagen lydelse

18 §²

Tullverket har rätt att göra kontrollbesök och revisioner hos den som för ut sådana varor som nämns i 3 § 1 och 7 och hos den som för in sådana varor som nämns i 3 § 3. Vad som sägs i 6 kap. 25–38 §§ tullagen (2000:1281) om revision m.m. gäller därvid, liksom bestämmelsen i 10 kap. 4 § samma lag om vite.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG av den 21 maj 2008 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (EUT L 179, 8.7.2008, s. 5, Celex 308L0051).

² Senaste lydelse 2003:811.

4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs¹ att det i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel ska införas en ny paragraf, 11 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 a §

Vid prövning av en ansökan om utförelse enligt 11 § ska polismyndigheten kontrollera att det finns ett tillstånd till införelse av vapnet, delarna eller ammunitionen till destinationslandet.

Om transporten inbegriper transit ska polismyndigheten kontrollera att transitstaterna har lämnat ett tillstånd eller annat skriftligt godkännande till transiteringen.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2010.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG av den 21 maj 2008 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (EUT L 179, 8.7.2008, s. 5, Celex 308L0051).

5 Förslag till förordning om ändring i vapenförordningen (1996:70)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om vapenförordningen (1996:70)

dels att 5 kap. 10 § och 6 kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att bestämmelserna under rubriken Undantag i bilagan till förordningen ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas en ny paragraf, 4 kap. 6 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

6 §

Om tillstånd till införsel avser skjutvapen eller ammunition som ska transiteras innan de når Sverige, ska Rikspolisstyrelsen före tidpunkten för införseln vidarebefordra uppgifterna i tillståndet till transitländerna.

5 kap.

10 §

Inköpsförteckning och försäljningsförteckning samt bilagor skall förvaras under tio år från den dag sista anteckningen gjordes.

Inköpsförteckning och försäljningsförteckning samt bilagor ska förvaras till dess verksamheten upphör.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG av den 21 maj 2008 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (EUT L 179, 8.7.2008, s. 5, Celex 308L0051).

Läggs rörelsen ner, skall När verksamheten upphör, förteckningarna och bilagorna överlämnas till polismyndigheten. *ska* förteckningarna och bilagorna överlämnas till polismyndigheten.

6 kap.

4 §

Den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen får beviljas generellt tillstånd att föra över sådana vapen som omfattas av handelstillståndet från Sverige till en vapenhandlare som är bosatt i ett annat land inom Europeiska unionen. Ett sådant tillstånd får beviljas för en tid av högst tre år åt gången.

Vid överföring av skjutvapen med stöd av tillstånd enligt första stycket *skall* avsändaren senast *vid tidpunkten för* överföringen lämna följande upplysningar till Rikspolisstyrelsen. Vid överföring av skjutvapen med stöd av tillstånd enligt första stycket *ska* avsändaren senast *fyrtion dagar före* överföringen lämna följande upplysningar till Rikspolisstyrelsen.

a) Namn och adress på den som säljer eller överlåter skjutvapnet och på den som köper eller förvärvar det eller i förekommande fall ägaren.

b) Den adress som skjutvapnet *skall* transporteras till. b) Den adress som skjutvapnet *ska* transporteras till.

c) Antalet skjutvapen som *skall* transporteras. c) Antalet skjutvapen som *ska* transporteras.

d) Uppgifter som möjliggör identifiering av skjutvapnet.

Rikspolisstyrelsen *skall* omedelbart vidarebefordra uppgifterna till en behörig myndighet i destinationslandet och i förekommande fall i transiteringsländerna. Rikspolisstyrelsen *ska* omedelbart vidarebefordra uppgifterna till en behörig myndighet i destinationslandet och i förekommande fall i transiteringsländerna.

Polismyndigheten ska genomföra inspektioner för att

kontrollera uppgifterna som lämnats av avsändaren.

Undantag

Ovan angivna kategorier *skall* inte omfatta föremål som stämmer med beskrivningen i dessa men som

a) har gjorts varaktigt obrukbara genom *tillämpning av ett tekniskt förfarande som har godkänts av polismyndigheten,*

b) är gjorda för larm, signalering, livräddning, djurslakt eller harpunfiske eller för industriellt eller tekniskt bruk, förutsatt att de bara kan användas i ett sådant syfte,

c) betraktas som antika vapen eller reproduktioner av sådana, om dessa inte har inkluderats i de föregående kategorierna.

Ovan angivna kategorier *ska* inte omfatta föremål som stämmer med beskrivningen i dessa men som

a) har gjorts varaktigt obrukbara genom *åtgärder som medför att skjutvapnets slutstycke, patronläge och pipa gjorts definitivt oanvändbara och omöjliga att avlägsna, ersätta eller ändra för någon som helst återanvändning av skjutvapnet.*

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2010.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

FN antog i maj 2001 protokollet mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar, komponenter och ammunition, det s.k. vapenprotokollet. Vapenprotokollet är ett tilläggsprotokoll till FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet. Det huvudsakliga syftet med protokollet är att främja, underlätta och förstärka samarbetet mellan staterna för att förebygga, bekämpa och eliminera olaglig tillverkning och handel med skjutvapen m.m.

Både Sverige och EU har undertecknat vapenprotokollet men ännu inte tillträtt det.

På gemenskapens område finns bestämmelser om kontroll av vapen i rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (vapendirektivet). I maj 2008 antogs ett nytt direktiv, Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (ändringsdirektivet). Syftet med ändringsdirektivet är att dels anpassa vapendirektivet till bestämmelserna i vapenprotokollet, dels vidta förbättringar av vapendirektivet i anledning av bl.a. vissa problem som påtalats i kommissionens rapport till Europaparlamentet och rådet av den 15 december 2000 om genomförandet av vapendirektivet. Ändringsdirektivet ska vara genomfört senast den 28 juli 2010.

1.2 Uppdraget

Uppdraget innebär att utredaren ska bl.a. överväga och analysera behovet av och föreslå de författningsändringar och andra åtgärder som bedöms nödvändiga och lämpliga för att Sverige ska uppfylla åtagandena i vapenprotokollet och ändringsdirektivet.

1.3 Arbetets bedrivande

Arbetet i denna del har innefattat kontakter med justitiedepartementen i Danmark, Finland, Island och Norge. Vidare har information och synpunkter inhämtats från den permanenta internationella kommissionen för testning av skjutvapen – Commission Internationale Permanente pour l’Epreuve des Armes à Feu Portatives (CIP), Inspektionen för strategiska produkter, Kustbevakningen, Rikspolisstyrelsen, Rikskriminalpolisen, Statens kriminaltekniska laboratorium, länskriminalpolisen i Skåne och Tullverket.

Svenska Jägareförbundet har i samband med en uppvaktning framfört synpunkter på bl.a. införlivandet av ändringsdirektivet i svensk rätt.

2 FN:s vapenprotokoll

2.1 Bakgrund

I december 1998 beslutade FN:s generalförsamling att upprätta en öppen, mellanstatlig ad hoc-kommitté för att utarbeta en konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (resolution 53/111). Kommittén fick också i uppdrag att överväga utarbetandet av ytterligare instrument rörande människohandel och människosmuggling samt illegal tillverkning av och handel med vapen m.m.

Konventionen mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och två tilläggsprotokoll, ett om människohandel och ett om människosmuggling, antogs av generalförsamlingen i november 2000 genom resolution 55/25. Det tredje tilläggsprotokollet till konventionen, det s.k. vapenprotokollet, antogs av generalförsamlingen i maj 2001 genom resolution 55/255, se *bilaga 1*. Konventionen och de tre tilläggsprotokollen har nu trätt i kraft.

Sverige har undertecknat och sedermera tillträtt konventionen mot gränsöverskridande organiserad brottslighet samt tilläggsprotokollen om människohandel och människosmuggling.¹ Såväl Sverige som EU har undertecknat vapenprotokollet men ännu inte tillträtt det.

¹ Se prop. 2002/03:146, bet. 2003/04:JuU6, rskr. 2003/04:23 och prop. 2003/04:111, bet. 2003/04:JuU20, rskr. 2003/04:232 samt prop. 2004/05:138, bet. 2004/05:SfU16, rskr. 2004/05:248.

2.2 Allmänna bestämmelser (kap. I i protokollet)

2.2.1 Förhållandet till FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet

Vapenprotokollet kompletterar enligt *artikel 1* FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet. Protokollet ska tolkas tillsammans med konventionen. Bestämmelserna i konventionen ska i tillämpliga delar gälla vapenprotokollet såvida inte annat sägs i protokollet. Brott som anges i artikel 5 i vapenprotokollet ska betraktas som brott enligt konventionen.

2.2.2 Syfte

Vapenprotokollets syfte är att främja, underlätta och förstärka samarbetet mellan parterna för att förebygga, bekämpa och eliminera olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar, komponenter och ammunition (*artikel 2*).²

2.2.3 Definitioner

I *artikel 3 a* definieras skjutvapen som ett handburet vapen försett med pipa, som skjuter ut, är konstruerat för att skjuta ut eller på ett enkelt sätt kan ändras för att skjuta ut hagel, kulor eller projektiler med hjälp av ett explosivt ämne. Undantag görs för antika skjutvapen och repliker av sådana. Vad som är antika skjutvapen och repliker av sådana definieras i enlighet med nationell lag.

I protokollet finns också definitioner av uttrycken delar och komponenter, ammunition, olaglig tillverkning, olaglig handel och spårande (*artikel 3 b–f*).

² Eftersom det i allt väsentligt råder en överensstämmelse mellan begreppen delar och komponenter används i fortsättningen endast begreppet delar.

2.2.4 Tillämpningsområdet

Protokollets tillämpningsområde tar, om inte annat anges, sikte på förebyggande av olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar och ammunition och utredning och lagföring av brott som anges i artikel 5, när brottet är gränsöverskridande till sin natur och en organiserad brottslig sammanlutning är delaktig (*artikel 4.1*).

I *artikel 4.2* görs ett undantag från tillämpningsområdet när fråga är om transaktioner mellan stater eller statliga överföringar i fall där protokollets tillämpning skulle inkräkta på en parts rätt att vidta åtgärder i den nationella säkerhetens intresse som är förenliga med FN:s stadga.

2.2.5 Kriminalisering m.m.

Av *artikel 5* i protokollet framgår att staterna har ett åtagande att kriminalisera vissa uppräknade gärningar, om de begås uppsåtligt. Gärningar som avses är olaglig tillverkning av och olaglig handel med skjutvapen, deras delar och ammunition liksom förfalskning, olaglig utplåning, avlägsnande eller ändring av sådana markeringar på skjutvapen som fordras enligt artikel 8 (*artikel 5.1*). Vidare ska försök, stämpling, anstiftan och medverkan till nämnda brott kriminaliseras (*artikel 5.2*).

I *artikel 6* finns bestämmelser som ålägger parterna att inom ramen för sin nationella rättsordning vidta åtgärder för att möjliggöra konfiskering, beslag och förverkande av skjutvapen, deras delar och ammunition som tillverkats eller handlats med olagligen.

2.3 Förebyggande åtgärder (kap. II i protokollet)

2.3.1 Bevarande av uppgifter

Artikel 7 behandlar bevarande av uppgifter. Varje part ska se till att vissa uppgifter om skjutvapen, deras delar och ammunition bevaras i minst tio år för att underlätta spårning och identifiering av skjutvapen. Uppgifterna ska omfatta sådan märkning som fordras enligt artikel 8. Vid internationella transaktioner ska ytterligare uppgifter registreras, bl.a. exportland, importland och slutmottagare samt beskrivning av föremålen och deras mängd.

2.3.2 Märkning av skjutvapen

I *artikel 8* regleras märkning av skjutvapen.

Enligt artikeln krävs, vid tillverkningen av ett skjutvapen, att det görs antingen en märkning som anger tillverkarens namn, land eller ort för tillverkningen och serienummer eller en märkning med enkla geometriska symboler i kombination med siffror och/eller alfanumeriska koder som tillåter alla stater att identifiera tillverkningslandet.

Vidare ska parterna fordra en lämplig enkel märkning på varje importerat skjutvapen som medger identifiering av importlandet och, när så är möjligt, importåret samt en unik märkning, om skjutvapnet inte redan har en sådan märkning. Kravet på importmärkning behöver inte tillämpas vid tillfällig import av skjutvapen som sker i lagligt syfte.

Parterna ska också se till att det vid överlåtelse av ett skjutvapen från ett statligt lager till en varaktig civil användning finns en lämplig unik märkning som tillåter att alla parter kan identifiera det överlåtande landet.

Slutligen ska parterna främja att vapenindustrin utvecklar metoder mot avlägsnande eller ändring av märkning.

2.3.3 Obrukbargörande av skjutvapen

I *artikel 9* åläggs en part som inte betraktar ett skjutvapen som gjorts obrukbart som ett skjutvapen i enlighet med sin nationella lag att – i enlighet med vissa närmare angivna principer – vidta åtgärder för att förhindra att obrukbargjorda skjutvapen olagligen återställs.

2.3.4 Licensiering eller tillståndsgivning av export, import och transit

I *artikel 10* föreskrivs att varje part ska upprätta eller behålla ett effektivt system för licensiering eller tillståndsgivning av export och import samt för åtgärder beträffande internationell transit avseende överlåtelse av skjutvapen, deras delar och ammunition. Exempelvis ska en part innan den utfärdar exportlicenser eller tillstånd för leveranser av bl.a. skjutvapen kontrollera vissa uppgifter rörande importstaterna och transitstaterna. I export- eller importlicensen eller tillståndet ska ingå vissa uppgifter såsom exportland, importland, transitländer i förekommande fall och slutmottagare (*artikel 10.3*).

Parterna kan anta förenklade förfaranden för tillfällig export, import och transit av skjutvapen, deras delar och ammunition för kontrollerbara lagliga syften såsom jakt, sportskytte, provning, utställningar eller reparation (*artikel 10.6*).

2.3.5 Säkerhetsåtgärder och förebyggande åtgärder

För att upptäcka, förebygga och förhindra stöld, förlust eller att skjutvapen kommer på avvägar, liksom olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, ska varje part enligt *artikel 11* vidta lämpliga åtgärder för att kräva att skjutvapen, deras delar och ammunition vid tiden för tillverkning, export, import och transit handhas på ett säkert sätt. Vidare ska varje part vidta åtgärder för

att höja effektiviteten på import-, export- och transitkontrollen samt på samarbetet på det polisiära området och på tullområdet.

2.3.6 Information

I *artikel 12* behandlas frågan om utbyte av information. Här föreskrivs att parterna ska utbyta information om relevanta sakförhållanden såsom auktoriserade tillverkare, handlare, importörer, exportörer och, där så är möjligt, transportörer av skjutvapen, deras delar och ammunition. Parterna ska vidare utbyta relevant information om frågor om bl.a. organiserade brottsliga sammanslutningar som är kända för eller misstänks för att delta i olaglig tillverkning av eller handel med skjutvapen och metoder för att dölja olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen.

Parterna ska också delge varandra vetenskaplig och teknologisk information rörande vapen samt samarbeta för att spåra skjutvapen som har tillverkats olagligen eller varit föremål för olaglig handel.

Om den part som lämnat information begär det ska mottagaren, under de förutsättningar som följer av grundprinciperna i mottagarens rättsordning och eventuella internationella avtal, garantera att informationen skyddas av sekretess och följa eventuella inskränkningar i rätten att använda informationen. Om mottagaren inte kan tillgodose begäran om sekretess ska uppgiftslämnaren informeras om detta innan informationen röjs (*artikel 12.5*).

2.3.7 Samarbete

Enligt *artikel 13* ska parterna samarbeta på bilateral, regional och internationell nivå för att förebygga, bekämpa och eliminera olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar och ammunition. Varje part ska utse ett nationellt organ eller en

kontaktpunkt som ska tjäna som förbindelselänk mellan den parten och andra parter i frågor som rör protokollet.

Parterna ska vidare samarbeta med bl.a. vapentillverkare och vapenhandlare för att förebygga och upptäcka olaglig verksamhet som avser olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar och ammunition.

2.3.8 Utbildning och tekniskt bistånd

I *artikel 14* föreskrivs att parterna ska samarbeta med varandra och med berörda internationella organisationer så att parterna kan tillägna sig utbildning och tekniskt bistånd för att förbättra förmågan att leva upp till vapenprotokollets krav.

2.3.9 Mäklare och mäklarverksamhet

Artikel 15 behandlar mäklare och mäklarverksamhet. De parter som inte redan har gjort det åläggs i artikeln att överväga att upprätta ett system för reglering av mäklarverksamhet. I ett sådant system kan enligt artikeln ingå en eller flera åtgärder såsom krav på registrering eller licensiering.

2.4 Slutbestämmelser (kap. III i protokollet)

Artikel 16 innehåller regler om tvistelösning och *artiklarna 17–21* behandlar frågor om bl.a. undertecknande och ratifikation, ikraftträdande, ändringar och uppsägning.

Enligt *artikel 17* står protokollet öppet för undertecknande och godkännande inte bara av enskilda stater utan också av regionala organisationer för ekonomisk integration såsom EU.

3 Ändringsdirektivet

3.1 Bakgrund

Den 18 juni 1991 antog EU:s ministerråd direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (vapendirektivet), se *bilaga 2*. Vapendirektivet, som trädde i kraft för medlemsstaterna den 1 januari 1993, innehåller bestämmelser om en delvis harmonisering av lagstiftningen om skjutvapen och om formaliteter för förflyttning av vapen inom EU.

Vapendirektivet berör inte medlemsstaternas rätt att vidta åtgärder mot illegal vapenhandel. Inte heller berörs deras rätt att utfärda nationella bestämmelser om tillstånd att inneha vapen eller om jakt och tävling med vapen. Direktivet gäller inte heller sådana förvärv och innehav av vapen som är förenliga med nationell rätt och som avser de väpnade styrkorna, polisen, offentliga myndigheter och inte heller sådana vapensamlare och kulturella och historiska institutioner som har statens godkännande för sin verksamhet. Vidare berör vapendirektivet inte kommersiella överlåtelser av krigsvapen och ammunition till sådana vapen.

Vapendirektivet anger det minsta krav som medlemsstaternas lagstiftning ska uppfylla men tillåter dessa att hålla en högre skyddsnivå. Den speciella procedur med europeiska skjutvapenpass som avser jägare och tävlingsskyttar ska dock alltid kunna tillämpas med i direktivet närmare angivna begränsningar.

Den svenska vapenlagstiftningen är anpassad till vapendirektivet.¹

¹ Prop. 1995/96:52, bet. 1995/96:JuU12, rskr. 1995/96:146.

I maj 2008 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (ändringsdirektivet), se *bilaga 3*.

3.2 Allmänt om ändringsdirektivet

I ingressen till ändringsdirektivet anges bl.a. att dess syfte är att dels anpassa vapendirektivet till bestämmelserna i FN:s vapenprotokoll för att möjliggöra gemenskapernas anslutning till protokollet, dels vidta förbättringar av vapendirektivet i anledning av bl.a. vissa problem som påtalades i kommissionens rapport till Europaparlamentet och rådet av den 15 december 2000 om genomförandet av vapendirektivet.

3.3 Ändringar i vapendirektivet

Artikel 1 innehåller en beskrivning av ändringar och tillägg som gjorts i vapendirektivet. Nedan följer en redogörelse för dessa ändringar. Alla hänvisningar nedan som sker till artiklar avser artiklar i vapendirektivet.

3.3.1 Räckvidd (kapitel 1 i vapendirektivet)

Definitioner

Genom ändringsdirektivet dels ändras vissa definitioner i vapendirektivet, dels införs nya definitioner. Definitionerna återfinns i *artikel 1.1–1.2 b*.

Med skjutvapen avses varje bärbart vapen med pipa som avfyrar, är avsett att avfyra eller kan omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart ämne. Undantag gäller för vapen som gjorts definitivt obrukbara och

vapen som betraktas som antika vapen eller reproduktioner av sådana. Undantag gäller också för vapen som är gjorda för larm, signalering, livräddning, djurslakt eller harpunfiske eller för industriellt eller tekniskt bruk, förutsatt att de bara kan användas i ett sådant syfte (*artikel 1.1* och *bilaga 1 del III*).

Vidare finns definitioner av uttrycken delar till skjutvapen, väsentlig del, ammunition, spårning, vapenmäklare, vapenhandlare, olaglig tillverkning och olaglig handel (*artikel 1.1 a–1.2 b*).

Europeiskt skjutvapenpass

I *artikel 1.4* ändras en tidigare bestämmelse om europeiskt skjutvapenpass. Ändringen är i huvudsak av språklig karaktär.

Enligt *artikel 1.4* ska ett europeiskt skjutvapenpass på begäran utfärdas av en medlemsstats myndigheter till en person som legalt förvärvar och använder ett skjutvapen. Passet ska ha en giltighetstid på högst fem år. Giltighetstiden kan förlängas. I en särskild bilaga (*bilaga 2*) anges vilka upplysningar skjutvapenpasset ska innehålla. Skjutvapenpasset är en personlig handling där det eller de skjutvapen förs in som passets innehavare äger och använder i enlighet med passet. Då skjutvapnet används ska passet alltid medföras. Eventuella förändringar i skjutvapeninnehavet eller i skjutvapnets egenskaper, liksom förlust eller stöld av vapnet, ska anges i passet.

3.3.2 Harmonisering av lagstiftningen om skjutvapen (kapitel 2 i vapendirektivet)

Märkning och registrering

I *artikel 4.1, 4.2, 4.4 och 4.5* regleras märkning och registrering av skjutvapen. Reglerna om märkning saknar motsvarighet i

direktivets ursprungliga lydelse. Bestämmelserna om registrering är delvis nya.

Enligt *artikel 4.1* ska medlemsstaterna se till att alla skjutvapen eller delar till skjutvapen som släpps ut på marknaden antingen har märkts och registrerats i enlighet med direktivet eller gjorts obrukbara.

Den närmare regleringen av märkning finns i *artikel 4.2*. Medlemsstaterna ska i samband med tillverkningen av varje skjutvapen antingen kräva att vapnen ges en unik märkning som inbegriper tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienumret och tillverkningsåret (om inte detta framgår av serienumret), eller behålla en annan form av unik och lätthanterlig märkning som består av en numerisk eller alfa-numerisk kod, varigenom alla medlemsstater lätt kan identifiera tillverkningslandet. I det förra fallet får medlemsstaterna välja att tillämpa bestämmelserna i konventionen av den 1 juli 1969 om ömsesidigt erkännande av kontrollstämplar på handeldvapen (CIP-konventionen).

Märkningen ska vara anbringad på en väsentlig del av skjutvapnet som om den förstörs skulle göra skjutvapnet obrukbart.

Medlemsstaterna ska se till att varje enskild förpackning med komplett ammunition märks med tillverkarens namn, varupartiets identifikationsnummer, kalibern och ammunitionstypen. Även när det gäller märkning av ammunition får medlemsstaterna välja att tillämpa bestämmelserna i CIP-konventionen.

När ett skjutvapen förs över från en statlig depå till permanent civilt bruk ska medlemsstaterna dessutom se till att det förses med en lämplig unik märkning, varigenom en stat lätt kan identifiera det land från vilket överföringen skett.

I *artikel 4.4 och 4.5* finns närmare bestämmelser om registrering. Medlemsstaterna ska föra antingen ett centraliserat eller ett decentraliserat datoriserat register som garanterar behöriga myndigheter tillgång till de register där varje skjutvapen som omfattas av direktivet registreras. Dessa register ska omfatta

och i minst tjugo år bevara bl.a. uppgifter om skjutvapnets typ, serienummer och förvärvarens eller ägarens namn och adress.

Varje vapenhandlare ska vara skyldig att under hela sin yrkesverksamma tid föra ett register där alla skjutvapen som omfattas av direktivet och som vapenhandlaren tagit emot eller lämnat ut registreras tillsammans med uppgifter som gör det möjligt att identifiera och spåra skjutvapnet. Efter det att verksamheten upphört ska vapenhandlaren överlämna registret till ansvarig nationell myndighet.

Medlemsstaterna ska se till att alla skjutvapen vid varje givet tillfälle kan kopplas till sina respektive ägare. När det gäller skjutvapen i bilaga 1 kategori D (enkelskotts långa skjutvapen med slätborrade lopp) gäller speciella bestämmelser.

Tillstånd för vapenhandlare

Artikel 4.3 innebär en skärpning av bestämmelserna om tillstånd för vapenhandlare (jfr artikel 4 första stycket i direktivets ursprungliga lydelse). Vapenhandlare ska ha medlemsstatens tillstånd för att få bedriva sin verksamhet inom dess territorium. Tillståndet ska grundas på åtminstone en prövning av vapenhandlarens² personliga och yrkesmässiga integritet och förmåga. Ifråga om juridiska personer gäller prövningen den person som leder företaget.

Tillstånd för förvärv och innehav av skjutvapen

Enligt *artikel 4 a*, som saknar motsvarighet i direktivets ursprungliga lydelse, får medlemsstaterna tillåta förvärv och innehav av skjutvapen bara för personer som har beviljats en licens eller, när det gäller skjutvapen i kategorierna C eller D, för

² I den officiella svenska versionen av direktivet talas här om tillverkaren i stället för vapenhandlaren, vilket uppenbart är en felöversättning. I direktivets engelska och franska versioner används uttrycken *the dealer* respektive *de l'armurier*.

personer som har erhållit ett särskilt tillstånd för förvärv och innehav av sådana skjutvapen i enlighet med nationell lag.

I *artikel 5* skärps bestämmelserna om i vilka fall en medlemsstat får tillåta förvärv och innehav av skjutvapen. Förvärv och innehav ska vara tillåtet bara för personer som har giltiga skäl och som inte kan antas utgöra en fara för sig själva eller för allmän ordning och säkerhet. Om en person har befunnits skyldig till ett uppsåtligt våldsbrott, ska detta anses tala för att sådan fara föreligger.

Den som inte har fyllt 18 år får som huvudregel inte förvärva och inneha skjutvapen. Undantag gäller vid förvärv (förutom köp) och innehav av skjutvapen avsedda för jakt eller tävlingskytte, förutsatt att den minderårige har föräldrarnas tillstånd eller får vägledning från en förälder eller en vuxen med en giltig skjutvapenlicens eller jaktlicens eller befinner sig på ett licensierat eller på annat sätt godkänt träningscenter.

Medlemsstaterna får återkalla tillståndet att inneha ett skjutvapen, om något av de villkor som låg till grund för att tillståndet beviljades inte längre uppfylls.

Medlemsstaterna får inte förbjuda personer bosatta inom deras territorier att inneha vapen som förvärvats i en annan medlemsstat, om de inte förbjuder förvärv av samma vapen inom sitt eget territorium.

Reglering av vapenmäklarverksamhet

Artikel 4 b, som är ny, behandlar vapenmäklarverksamhet. Medlemsstaterna ska, enligt artikeln, överväga att inrätta ett system för reglering av vapenmäklarverksamhet. Ett sådant system kan inbegripa krav på registrering, licensiering eller tillstånd.

Särskild kontroll av distanshandel

I *artikel 6 andra stycket* finns en bestämmelse om kontroll vid distanshandel med skjutvapen m.m. som saknar motsvarighet i direktivets ursprungliga lydelse. Enligt bestämmelsen ska medlemsstaterna, förutom när det gäller vapenhandlare, se till att förvärv av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition med hjälp av tekniker för distanskommunikation kontrolleras noggrant i de fall denna typ av förvärv är tillåten. Med uttrycket tekniker för distanskommunikation avses varje teknik som, utan att leverantören och konsumenten samtidigt är fysiskt närvarande, kan användas för ingående av ett avtal mellan dessa parter (artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 2007 om konsumentskydd vid distansavtal).

Generellt tillstånd m.m.

I *artikel 7.4* finns en ny bestämmelse om generellt tillstånd för innehav och förvärv av skjutvapen. Enligt den officiella svenska versionen av direktivet får medlemsstaterna överväga att till personer som uppfyller kraven för ett *skjutvapenintyg* utfärda en flerårig licens för förvärv och innehav av alla skjutvapen som omfattas av tillstånd. Uttrycket skjutvapenintyg är oklart. Det förekommer inte någon annanstans i direktivet och inte heller i svensk vapenlagstiftning. I direktivets engelska och franska versioner används uttrycken *authorisation for a firearm* respektive *d'une autorisation en matière d'armes*. Dessa uttryck används också i artikel 7.5 och motsvaras där av det svenska uttrycket tillstånd för skjutvapen. Vad som avses i bestämmelsen torde därför vara att medlemsstaterna får överväga att till personer som uppfyller kraven för tillstånd för skjutvapen, oavsett vilken typ av tillstånd det gäller, utfärda en flerårig licens för förvärv och innehav av alla skjutvapen som omfattas av tillstånd.

I *artikel 7.5* finns vissa övergångsbestämmelser.

3.3.3 Formaliteter för förflyttning av vapen inom gemenskapen (kapitel 3 i vapendirektivet)

Generellt tillstånd för vapenhandlare att föra över vapen

I *artikel 11.3* behandlas generellt tillstånd för vapenhandlare att föra över vapen från sitt territorium till en vapenhandlare som är bosatt i en annan medlemsstat. Artikeln har ändrats på så sätt att det nu föreskrivs att vapenhandlaren före datumet för överföringen ska lämna vissa angivna uppgifter till myndigheterna i den medlemsstat från vilken överföringen ska äga rum. Dessa myndigheter ska genomföra inspektioner, i tillämpliga fall på plats, för att kontrollera att de uppgifter som lämnats av vapenhandlaren överensstämmer med de faktiska förhållandena. Uppgifterna ska lämnas av vapenhandlaren inom en period som ger tillräckligt med tid för att utföra inspektion.

Transitering

I *artikel 11* regleras alla typer av förflyttning och överföring av skjutvapen mellan medlemsstaterna. För skjutvapen som medförs vid resa genom två eller flera medlemsstater (transitering) kan dock i stället den ordning som föreskrivs i *artikel 12* tillämpas.

I *artikel 12* föreskrivs som huvudregel att innehav av skjutvapen under transitering är tillåtet endast om den berörda personen har fått tillstånd av var och en av dessa medlemsstater.

Artikel 12.2, som reglerar undantag från huvudregeln för jägare och tävlingsskyttar, har delvis ändrats. Jägare får, utan föregående tillstånd, inneha ett eller flera skjutvapen i kategori C och D under en resa genom två eller flera medlemsstater i syfte att utöva sin verksamhet, förutsatt att de har ett europeiskt skjutvapenpass där skjutvapnet eller skjutvapnen är införda. En ytterligare förutsättning är att personen kan styrka skälet för resan, särskilt genom uppvisande av en inbjudan eller något

annat bevis på sin jaktverksamhet i den medlemsstat som är destinationsland. De angivna undantaget för jägare gäller på motsvarande sätt för tävlingsskyttar som innehar skjutvapen i kategori B, C och D.

Medlemsstaterna får inte kräva att en avgift betalas för att det europeiska skjutvapenpasset ska kunna godtas.

Undantaget ska inte gälla för resor till en medlemsstat som förbjuder förvärv och innehav av skjutvapnet i fråga eller som kräver ett tillstånd enligt artikel 8.3.

Utbyte av upplysningar

Enligt *artikel 13.3*, som har ändrats, ska medlemsstaterna regelbundet utbyta upplysningar. För detta ändamål ska kommissionen senast den 28 juli 2009 inrätta en kontaktgrupp för utbyte av upplysningar avseende tillämpningen av artikel 13. Medlemsstaterna ska underrätta varandra och kommissionen bl.a. om vilka nationella myndigheter som är ansvariga för att överföra och ta emot information.

I *artikel 13 a*, som är ny, anges att kommissionen ska biträdas av en kommitté.

3.3.4 Slutbestämmelser (kapitel 4 i vapendirektivet)

Artikel 16, som behandlar medlemsstaternas sanktionssystem för överträdelser, har ändrats. Enligt artikeln ska medlemsstaterna fastställa ett sanktionssystem för överträdelser av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med direktivet och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa sanktioner tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

I *artikel 17* finns nya bestämmelser om kommissionens rapporteringsskyldighet till Europaparlamentet och rådet i anledning av direktivet.

3.3.5 Kontroll av obrukbara skjutvapen (bilaga 1 till vapendirektivet)

I direktivets *bilaga 1 del III* har i ett andra stycke lagts till bestämmelser som gäller kontroll av obrukbara skjutvapen. Bestämmelserna innebär bl.a. att medlemsstaterna ska låta en behörig myndighet kontrollera vidtagna åtgärder för att göra skjutvapen obrukbara. Syftet med kontrollen är att säkerställa att de ingrepp som görs i ett skjutvapen medför att det aldrig kan användas på nytt.

3.4 Införlivande m.m.

I *artiklarna 2–4* finns bestämmelser om införlivande, ikraftträdande och vem direktivet riktar sig till. Medlemsstaterna ska senast den 28 juli 2010 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa ändringsdirektivet.

4 Sveriges tillträde till FN:s vapenprotokoll

Förslag: Sverige ska tillträda FN:s vapenprotokoll.

Spridningen av illegala vapen mellan länder är ett växande problem. Inget enskilt land kan genom enbart nationella åtgärder komma till rätta med det. Internationellt samarbete är därför nödvändigt. FN:s vapenprotokoll kommer i detta sammanhang att kunna utgöra en gemensam plattform för samarbete mellan olika länder och få stor betydelse för kampen mot spridningen av illegala vapen framöver.

Sverige har deltagit aktivt i framförhandlandet av vapenprotokollet. Protokollet öppnades för undertecknande i juli 2001 och undertecknades av Sverige i januari 2002. Protokollet trädde i kraft den 3 juli 2005 då 40 stater hade deponerat sina ratifikationsinstrument hos FN:s generalsekreterare.

I januari 2002 undertecknade EU-kommissionen protokollet på Europeiska gemenskapernas vägnar.

Sverige har i avvaktan på att de ändringar i vapendirektivet (91/477/EEG) som protokollet påkallar förhandlats fram inom EU avstått från att tillträda protokollet. Arbetet med ändringarna i vapendirektivet, som bl.a. syftar till att möjliggöra för EU att tillträda protokollet, är nu avslutade. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG om ändringar i vapendirektivet antogs i maj 2008.

Mot bakgrund av det sagda bör Sverige tillträda FN:s vapenprotokoll.

5 Genomförande av protokollet och ändringsdirektivet

5.1 Mantel till skjutvapen

Förslag: Mantel till skjutvapen ska jämföras med skjutvapen vid tillämpningen av vapenlagen.

Flera av protokollets och ändringsdirektivets bestämmelser är tillämpliga på delar och komponenter till skjutvapen. Med delar och komponenter till skjutvapen avses enligt artikel 3 b i protokollet och artikel 1.1 a i direktivet varje komponent eller ersättningskomponent som har utformats särskilt för ett skjutvapen och som är nödvändig för dess funktion, inbegripet pipa, stomme eller låda, mantel¹ eller cylinder (trumma) och slutstycke samt varje anordning som formgivits eller anpassats för att dämpa det ljud som uppkommer då ett skjutvapen avfyras.

I artikel 10.1 i protokollet åläggs staterna att införa eller behålla ett licens- eller tillståndsförfarande för införsel och utförsel av bl.a. delar och komponenter till skjutvapen.

I Sverige finns tillståndsförfaranden för införsel och utförsel av skjutvapen (se avsnitt 5.6). Enligt 1 kap. 3 § f vapenlagen jämföras vissa vapendelar med skjutvapen vid tillämpningen av

¹ I direktivets och protokollets engelska versioner används uttrycket *slide* vilket i svensk vapenterminologi motsvaras av uttrycket mantel. I den officiella svenska versionen av direktivet har *slide* översatts med glidskena, ett uttryck som inte används i vapentekniska sammanhang.

vapenlagen (tillståndspliktiga vapendelar). Detta gäller samtliga delar som omfattas av definitionen i protokollet och direktivet utom mantel. Bestämmelsen i 1 kap. 3 § f vapenlagen innebär att det, liksom för skjutvapen, krävs tillstånd för bl.a. införsel och utförsel av sådana delar. I syfte att uppfylla protokollets krav bör det även krävas tillstånd för införsel och utförsel av en mantel. En möjlig lösning för att uppfylla protokollets krav är att låta mantel innefattas i den krets av vapendelar som enligt 1 kap. 3 § f vapenlagen jämföras med skjutvapen. Fördelen med en sådan reglering är att lagstiftningen blir mera konsekvent i det att samtliga delar som är nödvändiga för ett skjutvapens funktion görs tillståndspliktiga. Detta innebär att det kommer att krävas tillstånd inte bara för införsel och utförsel utan också för innehav, yrkesmässig reparationsverksamhet och handel med mantlar till skjutvapen (se 2 kap. 1 § vapenlagen). I protokollet finns visserligen inget krav på tillstånds- eller licensförfarande för innehav, yrkesmässig reparationsverksamhet eller handel med vapendelar och komponenter. Detta utgör emellertid inte hinder mot att i nationell lagstiftning införa strängare krav.

5.2 Märkning

5.2.1 Märkning av skjutvapen m.m.

Förslag: Den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett explosivt ämne ska förse vapnet med en unik märkning som inbegriper tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om inte detta framgår av serienumret. Märkningen ska vara placerad på skjutvapnets

1. slutstycke eller trumma,
2. eldrör eller pipa,
3. stomme eller låda, och
4. mantel.

Kravet på märkning ska också gälla för ett obrukbart vapen som i brukbart skick skulle räknas som ett sådant skjutvapen som ska vara märkt.

Slutstycken, trummor, eldrör, pipor, stommar, lådor eller mantlar som inte är avsedda att infogas i ett skjutvapen som ska märkas vid dess tillverkning (lösa delar), ska av tillverkaren förse med samma unika märkning som gäller för ett sådant skjutvapen.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om märkningens utförande.

Bedömning: Rikspolisstyrelsen bör bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om märkningens utförande.

Protokollet

Märkning av skjutvapen regleras i artikel 8. Syftet med bestämmelserna är att parterna ska kunna identifiera och spåra varje skjutvapen. Enligt artikel 8.1 a ska parterna, vid tillverkningen av ett skjutvapen, fordra att det görs antingen en märkning som anger tillverkarens namn, land eller ort för tillverkningen och serienummer eller en användarvänlig märkning med enkla geometriska symboler i kombination med siffror och/eller alfanumeriska koder som tillåter alla stater att identifiera tillverkningslandet.

Direktivet

Enligt artikel 4.1 ska medlemsstaterna se till att alla skjutvapen eller delar till skjutvapen som släpps ut på marknaden antingen har märkts i enlighet med direktivet eller gjorts obrukbara. En produkt släpps ut på marknaden när den för första gången görs tillgänglig, vilket anses ske när produkten förs vidare från tillverkningsledet i avsikt att distribuera eller använda den på den gemensamma marknaden.²

Den närmare regleringen av märkning av skjutvapen finns i artikel 4.2. För att kunna identifiera och spåra alla skjutvapen ska medlemsstaterna kräva att varje vapen i samband med tillverkningen förses med viss märkning. Direktivet anger två alternativ för märkningens utförande.

Det första alternativet är att ge vapnet en unik märkning som inbegriper tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienumret och tillverkningsåret, om inte detta framgår av serienumret. I detta fall får medlemsstaterna välja att tillämpa bestämmelserna i konventionen av den 1 juli 1969 om ömsesidigt erkännande av kontrollstämplar på handeldvapen (CIP-konventionen). Enligt punkten 7 i ingressen till ändrings-

² Se Europeiska kommissionens Riktlinjer för genomförandet av direktiv som grundar sig på den nya metoden och helhetsmetoden (Blå guiden).

direktivet bör CIP-konventionen i största möjliga utsträckning användas som referensram för märkningssystemet i hela gemenskapen.

Det andra alternativet är att förse vapnet med en annan form av unik och lätthanterlig märkning som består av en numerisk eller alfanumerisk kod, varigenom alla medlemsstater lätt kan identifiera tillverkningslandet.

Märkningen ska vara anbringad på en väsentlig del av skjutvapnet som om den förstörs skulle göra skjutvapnet obrukbart.

Överväganden och förslag

En teknisk komplikation vid genomförandet av protokollet och direktivet är att uttrycket skjutvapen i dessa dokument inte har samma innebörd som enligt vapenlagen. Uttrycket skjutvapen i protokollet och direktivet innefattar endast vapen som avfyrar projektiler med hjälp av ett antändbart/explosivt ämne, medan begreppet skjutvapen enligt 2 § vapenlagen även inbegriper vapen som avfyrar projektiler med hjälp av kolsyreladdningar, komprimerad luft och liknande utskjutningsmedel. Å andra sidan innefattar begreppet skjutvapen enligt vapenlagen endast brukbara skjutvapen³, medan uttrycket enligt protokollet och direktivet också inbegriper vapen som kan försättas i brukbart skick. När det här nedan talas om skjutvapen avses den innebörd uttrycket har i protokollet och direktivet.

Som nämnts ovan tar protokollet sikte på märkning av skjutvapen medan direktivet ger medlemsstaterna valmöjligheten att tillämpa märkningsbestämmelserna på skjutvapen och/eller delar till skjutvapen. När det gäller frågan om huruvida bestämmelserna om märkning ska omfatta skjutvapen och/eller delar till skjutvapen görs följande bedömning.

³ Det bör dock noteras att vapenlagens bestämmelser om skjutvapen också gäller för obrukbara vapen som i brukbart skick skulle räknas som skjutvapen (1 kap. 3 § b vapenlagen).

Ett skjutvapen består av flera delar som är nödvändiga för dess funktion. Vilka delar som är nödvändiga för skjutvapnets funktion varierar mellan olika vapentyper. Om delarna byts ut kan möjligheten att spåra och identifiera skjutvapnet försvåras. För att underlätta spårning och identifiering bör därför skjutvapnets märkning placeras på olika delar av vapnet som är nödvändiga för dess funktion.

Ett ytterligare argument för att skjutvapnets delar ska märkas är att flera av delarna var för sig är tillståndspliktiga enligt 1 kap. 3 § f vapenlagen. Sålunda är slutstycken, eldrör, pipor, stommar, lådor och trummor tillståndspliktiga delar. I avsnitt 5.1 föreslås att även mantel ska vara en tillståndspliktig del.

Mot bakgrund av det anförda bör skjutvapnets märkning placeras på flera delar av vapnet. Därvid ska samma unika märkning användas på samtliga delar. Märkning bör ske av sådana tillståndspliktiga delar som nämns ovan. Detta innebär att märkning – beroende på skjutvapnets utformning – ska placeras på antingen slutstycket eller trumman. Vidare ska märkning placeras på antingen eldröret eller pipan och på antingen stommen eller lådan samt på manteln.

Eftersom nämnda vapendelar är utbytbara och var för sig tillståndspliktiga, bör även lösa vapendelar, t.ex. ersättnings- och utbytesdelar, märkas. Till skillnad från vad som ovan föreslås gälla för delar som infogas i ett skjutvapen vid dess tillverkning ska lösa delar ges en unik märkning på det sätt som beskrivs nedan.

När det gäller frågan hur märkningen ska utformas får, som nämns ovan, medlemsstaterna välja att tillämpa bestämmelserna i CIP-konventionen. Det bör noteras att den nuvarande ordningen för märkning som föreskrivs av CIP⁴ inte uppfyller ändringsdirektivets krav på märkning och att det för närvarande pågår ett arbete inom CIP med att anpassa ordningen efter kraven i direktivet. Mot denna bakgrund framstår det som mindre lämpligt att använda sig av CIP:s nuvarande ordning. I

⁴ CIP Decision XVII-11.

stället bör märkningen utformas så att den innehåller de uppgifter som anges i artikel 4.2 a i direktivet. Detta innebär att märkningen ska vara unik och inbegripa tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienumret och tillverkningsåret, om inte detta framgår av serienumret.

Sammanfattningsvis föreslås att den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller projektiler med hjälp av ett explosivt ämne ska förse vapnet med en unik märkning som inbegriper tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om inte detta framgår av serienumret. Märkning ska placeras på antingen slutstycket eller trumman. Vidare ska märkning placeras på antingen eldröret eller pipan och på antingen stommen eller lådan samt på manteln.

Kravet på märkning ska gälla även obrukbara vapen som i brukbart skick skulle utgöra ett sådant skjutvapen som anges ovan.

Den som tillverkar slutstycken, trummor, eldrör, pipor, stommar, lådor eller mantlar som inte är avsedda att infogas i ett skjutvapen vid dess tillverkning ska förse delarna med en unik märkning enligt vad som sägs ovan.

Protokollets och direktivets tillämpningsområde omfattar inte vapen, vapendelar och ammunition som innehas av staten (jfr artikel 4 i protokollet och artikel 2.2 i vapendirektivet). Kravet på märkning gäller alltså inte sådan materiel. Protokollet och direktivet anger de minsta krav som staterna ska uppfylla och det är tillåtet för staterna att hålla en högre skyddsnivå. Det är angeläget att samtliga vapen och vapendelar, även sådana som innehas av staten, kan spåras på ett förhållandevis enkelt sätt. Det framstår därför som rimligt att även vapen och vapendelar som innehas av staten omfattas av bestämmelserna om märkning.

Frågan om märkning av ammunition behandlas i avsnitt 5.2.3.

Det kan finnas behov av mera detaljerade bestämmelser om märkningens utförande. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bör få meddela föreskrifter om detta.

Rikspolisstyrelsen är den myndighet som är mest lämpad att meddela sådana föreskrifter.

5.2.2 Märkning av skjutvapen som förs över från staten till permanent civilt bruk

Förslag: När ett märkningspliktigt vapen förs över från staten till permanent civilt bruk ska den myndighet som för över vapnet se till att vapnet har en unik märkning som gör det möjligt att identifiera det land där överföringen skett.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om märkningens utförande.

Bedömning: Rikspolisstyrelsen bör bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om märkningens utförande.

Protokollet och direktivet

Enligt artikel 8.1 c i protokollet ska parterna se till att det vid överlåtelse av ett skjutvapen från ett statligt lager till en varaktig civil användning finns en lämplig unik märkning som tillåter att alla parter kan identifiera det överlåtande landet. Motsvarande krav gäller även enligt artikel 4.2 fjärde stycket i direktivet.

Överväganden och förslag

I syfte att uppfylla protokollet och direktivet bör införas en bestämmelse som innebär att när ett skjutvapen förs över från en statlig depå till permanent civilt bruk ska den statliga myndighet som för över vapnet ansvara för att vapnet har en unik märkning som gör det möjligt att identifiera det land där överföringen skett.

Det kan finnas behov av mera detaljerade bestämmelser om märkningens utförande. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bör få meddela föreskrifter om detta. Rikspolisstyrelsen är den myndighet som är mest lämpad att meddela sådana föreskrifter.

5.2.3 Märkning av ammunition

Förslag: Den som tillverkar ammunition till ett märkningspliktigt vapen ska förse varje förpackning med komplett ammunition med tillverkarens namn, ammunitionstyp och kaliber samt varupartiets identifikationsnummer. Kravet på märkning ska inte gälla vid laddning av ammunition för eget bruk för den som enligt vapenlagen är berättigad att inneha jakt- eller sportskyttevapen.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om märkningens utförande.

Bedömning: Rikspolisstyrelsen bör bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om märkningens utförande.

Protokollet och direktivet

Protokollet innehåller inga bestämmelser om märkning av ammunition.

Enligt artikel 4.2 tredje stycket i direktivet ska medlemsstaterna se till att varje enskild förpackning med komplett ammunition märks med tillverkarens namn, varupartiets identifikationsnummer, kalibern och ammunitionstypen. Liksom vid märkning av skjutvapen (se avsnitt 5.2.1) får medlemsstaterna välja att tillämpa bestämmelserna i konventionen av den 1 juli 1969 om ömsesidigt erkännande av kontrollstämplar på handeldvapen (CIP-konventionen).

Överväganden och förslag

För att uppfylla kraven i direktivet bör den som tillverkar ammunition till ett märkningspliktigt vapen förse varje förpackning med komplett ammunition med tillverkarens namn, ammunitionstyp och kaliber samt varupartiets identifikationsnummer. Enligt 3 § 2 förordningen (1992:1303) om krigsmateriel krävs inte tillstånd enligt 3 § första stycket 2 lagen (1992:1300) om krigsmateriel för laddning av ammunition för eget bruk för den som enligt vapenlagen är berättigad att inneha jakt- eller sportskyttevapen. Denna typ av laddning brukar betecknas handladdning och förekommer i inte ringa utsträckning. Att den handladdade ammunitionen ska vara avsedd för eget bruk innebär att det inte är tillåtet att – utan att uppfylla kravet på märkning – överlåta sådan ammunition på t.ex. en annan deltagare i samma jaktlag.

Det vore tämligen ingripande att låta märkningskravet omfatta handladdad ammunition. Att undanta sådan ammunition från kravet på märkning får anses förenligt med direktivet då detta, såvitt avser märkning, tar sikte på föremål som släpps ut på marknaden (jfr artikel 4.1). Mot bakgrund av det anförda bör kravet på märkning av ammunition inte gälla handladdad ammunition för eget bruk.

Som anges i avsnitt 5.2.1 gäller märkningskravet i direktivet inte ammunition som innehas av staten. Av samma skäl som anges i det avsnittet bör ammunition som innehas av staten emellertid omfattas av bestämmelserna om märkning.

Det kan finnas behov av mera detaljerade bestämmelser om märkningens utförande. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, bör få meddela föreskrifter om detta. Rikspolisstyrelsen är den myndighet som är mest lämpad att meddela sådana föreskrifter.

5.2.4 In- och utförelse

Förslag: Märkningspliktiga vapen, vapendelar och ammunition får föras in till Sverige endast om föremålen är märkta på det sätt som sägs i avsnitt 5.2.1 respektive 5.2.3.

När det gäller märkningspliktiga vapen som förs in till Sverige ska vapnet som huvudregel även vara försett med märkning som utvisar det land till vilket införseln sker och det år införseln sker. Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om hur denna märkning ska utföras.

Märkningspliktiga vapen och vapendelar får föras ut ur Sverige endast om de är märkta på det sätt som anges i avsnitt 5.2.1.

Bedömning: Rikspolisstyrelsen bör bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om märkningens utförande.

Protokollet

Enligt artikel 8.1 b ska parterna fordra en lämplig enkel märkning på varje importerat skjutvapen som medger identifiering av importlandet och, när så är möjligt, importåret, och som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna i landet i fråga att spåra skjutvapnet, samt en unik märkning, om skjutvapnet inte redan har en sådan märkning. Kravet på importmärkning behöver inte tillämpas vid tillfällig import av skjutvapen som sker i lagligt syfte. Av kraven på kriminalisering i artikel 5.1 b jämförd med artikel 3 e följer att skjutvapen som förs in till Sverige även ska vara märkta i enlighet med artikel 8.1 a (en beskrivning av dessa märkningsregler finns i avsnitt 5.2.1). Detta krav gäller också vid utförelse från Sverige.

Direktivet

Som anges i avsnitt 5.2.1 ska medlemsstaterna se till att alla skjutvapen eller delar till skjutvapen som släpps ut på marknaden antingen har märkts i enlighet med direktivet eller gjorts obrukbara. En produkt släpps ut på marknaden när den för första gången görs tillgänglig, vilket anses ske när produkten förs vidare från tillverkningsledet i avsikt att distribuera eller använda den på den gemensamma marknaden.

Enligt artikel 4.2 tredje stycket ska medlemsstaterna se till att varje enskild förpackning med komplett ammunition märks med tillverkarens namn, varupartiets identifikationsnummer, kalibern och ammunitionstypen.

Överväganden och förslag

Enligt protokollet ska skjutvapen som förs in till Sverige vara märkta på det sätt som sägs i artikel 8 i protokollet. För att uppfylla protokollet i denna del bör det införas en bestämmelse enligt vilken ett märkningspliktigt vapen får föras in till Sverige endast om det är försett med märkning som utvisar det land till vilket införseln sker och det år införseln sker. Denna bestämmelse ska dock inte gälla vid sådan tillfällig införsel eller transitering som avses i 2 kap. 13 § första stycket b vapenlagen. Detta innebär att bestämmelsen inte gäller enskilda personer, som har permanent tillstånd från behörig myndighet i Danmark, Finland eller Norge att där inneha jakt- eller tävlingsskjutvapen för eget bruk, och som medför dessa vapen vid vistelse i Sverige för tillfällig användning vid jakt eller tävling här. Bestämmelsen gäller inte heller vid resa genom Sverige till Danmark, Finland eller Norge i anslutning till tillfällig användning vid jakt eller tävling i något av dessa länder.

Vidare bör gälla att märkningspliktiga vapen och vapendelar får föras in till Sverige endast om de är märkta på det sätt som sägs i avsnitt 5.2.1. Detta krav följer även av direktivet. I syfte att

uppfylla direktivets krav på att skjutvapen som släpps ut på marknaden ska märkas är det nämligen nödvändigt att införa bestämmelser om märkning inte bara vid tillverkning (se avsnitt 5.2.1) utan också vid införsel.

Enligt protokollet ska skjutvapen som förs ut ur Sverige vara märkta på det sätt som föreskrivs i artikel 8.1 a. I syfte att uppfylla protokollet i denna del bör gälla att märkningspliktiga vapen och vapendelar får föras ut ur Sverige endast om de är märkta på det sätt som anges i avsnitt 5.2.1.

När det gäller ammunition anges i direktivet att medlemsstaterna ska se till att varje enskild förpackning med komplett ammunition är märkt på ett närmare angivet sätt. För att uppfylla direktivet i denna del bör det införas bestämmelser om märkning inte bara vid tillverkning (se avsnitt 5.2.3) utan också vid införsel. Det bör sålunda införas en bestämmelse enligt vilken ammunition får föras in till Sverige endast om den är märkt på det sätt som anges i avsnitt 5.2.3. Det är, till skillnad mot märkningspliktiga vapen och vapendelar, inte nödvändigt att införa bestämmelser om märkning vid utförsel av ammunition.

5.2.5 Straff och förverkande

Förslag: Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet tillverkar märkningspliktiga vapen, vapendelar eller ammunition utan att märka dessa föremål på föreskrivet sätt ska kunna dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet förfalskar, förstör eller utplånar sådan märkning.

Den som gör sig skyldig till försök till nämnda brott eller stämpling som består i att denne söker anstifta sådana gärningar ska också dömas till ansvar.

Vapen, vapendelar eller ammunition som varit föremål för nämnda brott, liksom utbyte av sådana brott ska förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt.

Bedömning: Den som till Sverige för in märkningspliktiga vapen, vapendelar eller ammunition som inte är märkta på föreskrivet sätt kan dömas till ansvar för smuglingsbrott enligt lagen (2000:1225) om smuggling. Detsamma gäller den som från Sverige för ut märkningspliktiga vapen och vapendelar som inte är märkta på föreskrivet sätt. Vapen, vapendelar och ammunition som varit föremål för brott enligt lagen om smuggling samt utbyte av sådant brott kan förverkas.

Protokollet

Av artikel 5 framgår att staterna har ett åtagande att kriminalisera vissa uppräknade gärningar om de begås uppsåtligen, bl.a. olaglig tillverkning av och olaglig handel med skjutvapen, deras delar och ammunition. Underlåtenhet att vid tillverkningen märka skjutvapen i enlighet med artikel 8 utgör olaglig tillverkning (se definitionen av olaglig tillverkning i artikel 3 d iii). Import, export, förvärv, avyttring, leverans, transport eller överlåtelse av skjutvapen, som inte är märkta enligt artikel 8, från eller över en parts territorium till en annan parts territorium utgör olaglig

handel (se definitionen av olaglig handel i artikel 3 e). Parterna åläggs således att kriminalisera nämnda överträdelser av reglerna om märkning, om de begås uppsåtligen.

Enligt artikel 5 c ska parterna vidare kriminalisera uppsåtlig förfalskning, olaglig utplåning och avlägsnande eller ändring av sådana markeringar på skjutvapen som fordras enligt artikel 8.

Parterna åläggs också att kriminalisera försök, anstiftan, medhjälp och stämpling som består i att någon söker anstifta till ovan nämnda brott (artikel 5.2).

I artikel 6 finns bestämmelser som ålägger parterna att inom ramen för sin nationella rättsordning vidta åtgärder för att möjliggöra konfiskering, beslag och förverkande av skjutvapen m.m. som tillverkats eller handlats med olagligen.

Direktivet

Enligt artikel 16 ska medlemsstaterna fastställa ett sanktions-system för överträdelser av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med direktivet och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa sanktioner tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Överväganden och förslag

I syfte att uppfylla protokollets och direktivets bestämmelser om sanktioner är det nödvändigt att kriminalisera vissa gärningar. Sålunda bör den som tillverkar märkningspliktiga vapen, delar till vapen eller ammunition utan att förse föremålen med föreskriven märkning kunna dömas till ansvar. Även försök till detta brott liksom stämpling, som består i att någon söker anstifta sådan gärning, bör kriminaliseras. Att den som gjort sig skyldig till anstiftan eller medhjälp till brottet kan dömas till ansvar följer av de allmänna bestämmelserna i 23 kap. 4 § brottsbalken. Vidare bör vapen, delar till vapen och ammunition som varit föremål för

brott som anges ovan, liksom utbyte av sådant brott, kunna förverkas.

I avsnitt 5.2.4 föreslås att det ska vara förbjudet att till Sverige föra in märkningspliktiga vapen, vapendelar eller ammunition och från Sverige föra ut märkningspliktiga vapen eller vapendelar, som inte är märkta på föreskrivet sätt. Den som bryter mot dessa förbud kan dömas till ansvar för smuglingsbrott enligt 3–5 och 7 §§ lagen (2000:1225) om straff för smuggling (smugglingslagen). I 14 § smugglingslagen finns bestämmelser om försök och stämpling. Vad gäller straffbar stämpling krävs att fråga ska vara om stämpling till grov smuggling. När fråga är om smuggling av vapen i någon omfattning torde i flertalet fall smuglingsbrottet vara att bedöma som grovt. I många av de fall varom fråga är här torde det vara möjligt att döma till ansvar som för gärningsmannaskap eller för medhjälp. Ansvar kan också komma i fråga för olovlig befattning med smuggelgods enligt 12 § smugglingslagen (se prop. 1999/2000:124 s. 140 ff.). Mot bakgrund av det sagda torde inte några ytterligare lagstiftningsåtgärder vara påkallade för att uppfylla protokollets krav på kriminalisering av stämpling som består i att någon söker anstifta till brott som sägs i protokollets artikel 5. Att den som gjort sig skyldig till anstiftan eller medhjälp till brottet kan dömas till ansvar följer av de allmänna bestämmelserna i 23 kap. 4 § brottsbalken. Enligt 16 § smugglingslagen ska bl.a. varor som varit föremål för brott och utbyte av brott enligt den lagen förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt.

Protokollet föreskriver att parterna ska kriminalisera uppsåtlig förfalskning, olaglig utplåning, avlägsnande eller ändring av sådana markeringar på skjutvapen som fordras enligt artikel 8. I 14 kap. brottsbalken finns bestämmelser om förfalskningsbrott. Enligt 14 kap. 7 § brottsbalken kan den som förfalskar eller ändrar offentlig inländsk eller utländsk kontrollmärkning dömas för märkesförfalskning. Med offentlig kontrollmärkning avses märkning som utförs av antingen offentliga funktionärer eller av enskilda med stöd av offentlig auktorisation

meddelad genom allmän författning eller genom ett individuellt bemyndigande.⁵ Den märkning av skjutvapen och ammunition som föreslås här kommer i allt väsentligt att utföras av enskilda och kan inte i sådana fall anses utföras med stöd av offentlig auktorisation meddelad genom författning. Det bör därför införas en särskild bestämmelse enligt vilken det är straffbelagt att förfälska (vilket innefattar ändra), förstöra och utplåna märkning. Vapen, vapendelar och ammunition vars märkning förfälskats, förstörts eller utplånats bör kunna förverkas. Särskilda bestämmelser om det bör därför införas.

5.2.6 Placering av bestämmelserna om märkning

Förslag: Bestämmelserna om märkning av vapen, vapendelar och ammunition placeras i vapenlagen. I lagen (1992:1300) om krigsmateriel införs en bestämmelse som upplyser om att det finns regler om märkning i vapenlagen.

Gällande rätt

Svensk rätt saknar i dag bestämmelser om märkning av vapen, vapendelar och ammunition. Förslaget innebär att det införs en reglering om märkning vid tillverkning samt vid införsel och utförsel (se avsnitt 5.2.1–5.2.4).

Bestämmelser om tillverkning, införsel och utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition finns i olika författningar.

Tillverkning av skjutvapen och delar till skjutvapen som omfattas av tillståndsplikt enligt vapenlagen, utom slätborrade skjutvapen för jakt eller sportskytte, och tillhörande ammunition regleras i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och förordningen

⁵ Se Holmqvist, L. m.fl. – Brottsbalken. En kommentar, Kap. 13–24 (lösblad), Norstedts, 14:70.

(1992:1303) om krigsmateriel.⁶ Tillverkning av slätborrade skjutvapen för jakt eller sportskytte och ammunition till sådana vapen är inte reglerad.

Utförelse av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition regleras i 6 § lagen om krigsmateriel, 8–15 a §§ förordningen om krigsmateriel och, såvitt avser överföring till ett annat land inom EU, i 6 kap. vapenförordningen.

Införelse av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition regleras i 2 kap. 11–16 §§ vapenlagen och 4 kap. vapenförordningen.

Överväganden och förslag

Bestämmelserna om märkning bör finnas samlade i en författning. En ordning där vissa bestämmelser finns i krigsmateriellagstiftningen och vissa i vapenlagstiftningen skulle vara överskådlig och svårtillgänglig. Det framstår som naturligt och ändamålsenligt att bestämmelserna om märkning förs in i vapenlagstiftningen. Av systematiska skäl är det lämpligt att samla de materiella bestämmelserna om märkning i ett nytt kapitel i vapenlagen. Denna lösning framstår också som mest användarvänlig. I lagen om krigsmateriel bör tas in en bestämmelse som upplyser om att bestämmelser om märkning finns i vapenlagen.

5.2.7 Samarbete med industrin och registrering av uppgifter om märkning

I artikel 8.2 i protokollet anges att parterna ska främja att vapenindustrin utvecklar metoder mot avlägsnande eller ändring av märkning. Bestämmelsen bör lämpligen uppfyllas genom att Rikspolisstyrelsen och Statens kriminaltekniska laboratorium samarbetar med vapenindustrin på föreskrivet sätt.

⁶ Se prop. 1995/96:52 s. 46.

Enligt artikel 7 i protokollet ska parterna i minst tio år bevara vissa uppgifter om skjutvapen m.m., bl.a. uppgifter om märkning enligt artikel 8. Denna fråga behandlas i avsnitt 5.4.

5.3 Sanktioner och förverkande

Förslag: Försök till brott mot 3 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel (tillverkning av krigsmateriel utan tillstånd) liksom stämpling som består i att någon söker anstifta till brott mot 3 § lagen om krigsmateriel kriminaliseras. I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

Skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition till skjutvapen som har varit föremål för brott mot 3 § lagen om krigsmateriel ska förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt.

5.3.1 Protokollet

Enligt artikel 5.1⁷ ska parterna kriminalisera följande tre gärningstyper, om de begås uppsåtligen:

1. olaglig tillverkning av skjutvapen, deras delar och ammunition,
2. olaglig handel med skjutvapen, deras delar och ammunition, och
3. förfalskning, olaglig utplåning, avlägsnande eller ändring av sådana markeringar på skjutvapen som fordras enligt artikel 8.

Olaglig tillverkning delas i sin tur in i följande tre underkategorier (se artikel 3 d):

- a) tillverkning eller sammansättning som sker av delar varmed olaglig handel bedrivits,

⁷ I artikeln talas om delar och komponenter till skjutvapen. Eftersom det råder i allt väsentligt en överensstämmelse mellan begreppen används här endast begreppet delar.

- b) tillverkning eller sammansättning som sker utan tillstånd från behörig myndighet, eller
- c) tillverkning eller sammansättning av skjutvapen som inte märks i enlighet med artikel 8.

Olaglig handel delas in i två underkategorier (se artikel 3 e). Med olaglig handel avses sålunda import, export, förvärv, avyttring, leverans, transport eller överlåtelse av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition från eller över en parts territorium till en annan parts territorium, om

- a) någon av de berörda parterna inte ger sitt tillstånd i enlighet med bestämmelserna i protokollet, eller
- b) skjutvapnen inte är märkta i enlighet med artikel 8.

Enligt artikel 5.2 åläggs parterna att kriminalisera försök, anstiftan, medhjälp och stämpling som består i att någon söker anstifta till nämnda brott.

I artikel 6 finns bestämmelser som ålägger parterna att inom ramen för sin nationella rättsordning vidta åtgärder för att möjliggöra konfiskering, beslag och förverkande av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition som tillverkats eller handlats med olagligen.

5.3.2 Direktivet

Enligt artikel 16 ska medlemsstaterna fastställa ett sanktions-system för överträdelse av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med direktivet och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa sanktioner tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

5.3.3 Gällande rätt samt överväganden och förslag

Protokollet

Olaglig handel

Som framgår ovan avses med olaglig handel i det här sammanhanget två kategorier av förfaranden. Den första kategorin är införsel eller utförsel av skjutvapen, delar och ammunition som sker utan tillstånd från berörda parter, dvs. i strid med gällande föreskrifter eller ett särskilt uppställt villkor för införsel eller utförsel. Sådan införsel eller utförsel torde i allmänhet vara att bedöma som smugglingsbrott enligt 3–5 och 7 §§ lagen (2000:1225) om straff för smuggling (smugglingslagen). Av skäl som angetts i avsnitt 5.2.5 torde några lagstiftningsåtgärder inte vara påkallade för att uppfylla protokollets krav vad gäller ansvar för försök och stämpling. Att den som gjort sig skyldig till anstiftan eller medhjälp till smugglingsbrott kan dömas till ansvar följer av de allmänna bestämmelserna i 23 kap. 4 § brottsbalken. Enligt 16 § lagen om smuggling ska varor som varit föremål för brott enligt den lagen förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt. Därmed uppfylls även protokollets krav vad avser förverkande.

Den andra kategorin som utgör olaglig handel är införsel eller utförsel av skjutvapen som inte är märkta i enlighet med artikel 8. Detta förfarande behandlas i avsnitt 5.2.5.

Olaglig tillverkning

För att uppfylla protokollets krav på kriminalisering av olaglig tillverkning måste tre gärningar kriminaliseras.

Den första gärningen är att uppsåtligen tillverka skjutvapen, deras delar eller ammunition av delar varmed olaglig handel bedrivits. Med olaglig handel avses i det här sammanhanget gärningar som i regel är straffbelagda som smugglingsbrott enligt 3–5 och 7 §§ smugglingslagen (se ovan). I 12 och 13 §§ nämnda

lag finns bestämmelser om olovlig befattning med smuggelgods. Enligt dessa bestämmelser kan bl.a. den som uppsåtligen förvärvar, förvarar eller bearbetar varor som varit föremål för smugglingsbrott dömas till ansvar. Även den som inte inser men har skälig anledning att anta att varan varit föremål för brott kan dömas till ansvar. Detta innebär att det är kriminaliserat att uppsåtligen tillverka skjutvapen, deras delar eller ammunition av delar som varit föremål för smugglingsbrott. I 14 § finns bestämmelser om försök och stämpling. Vad gäller straffbart försök och stämpling krävs att fråga ska vara om stämpling till grov olovlig befattning med smuggelgods. När fråga är om olovlig befattning med skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition till skjutvapen i någon omfattning torde i flertalet fall brottet vara att bedöma som grovt. I många av de fall varom fråga är här torde det vara möjligt att ådöma ansvar som för gärningsmannaskap eller för medhjälp. Mot bakgrund av det sagda torde inte några ytterligare lagstiftningsåtgärder vara påkallade för att uppfylla protokollets krav på kriminalisering av försök och stämpling. Att den som gjort sig skyldig till anstiftan eller medhjälp till sådant brott kan dömas till ansvar följer av de allmänna bestämmelserna i 23 kap. 4 § brottsbalken. Enligt 16 § smugglingslagen ska varor som varit föremål för brott enligt den lagen förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt. Genom detta stadgande uppfylls även protokollets krav beträffande förverkande.

Den andra gärningen som måste kriminaliseras är att uppsåtligen tillverka skjutvapen, deras delar eller ammunition utan licens eller tillstånd från behörig myndighet. Som huvudregel krävs tillstånd enligt 3 § lagen om (1992:1300) om krigsmateriel för att tillverka skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition till skjutvapen. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot denna bestämmelse kan dömas till ansvar enligt 25 eller 26 § lagen om krigsmateriel. Försök och stämpling till nämnda brott är däremot inte kriminaliserat. För att uppfylla protokollets krav i detta hänseende bör försök och stämpling som består i att någon söker anstifta sådan gärning krimina-

liseras. I den mån gärningen är att bedöma som ringa bör – på samma sätt som gäller för övriga brott enligt lagen om krigsmateriel – straffrättsligt ansvar inte dömas ut. Att den som gjort sig skyldig till anstiftan eller medhjälp till brottet kan dömas till ansvar följer av de allmänna bestämmelserna i 23 kap. 4 § brottsbalken.

I sammanhanget bör beaktas att den som t.ex. försöker tillverka skjutvapen utan att inneha tillstånd till det ofta torde kunna dömas för vapenbrott.

Enligt 29 § lagen om krigsmateriel ska utbyte av brott som avses i 25 eller 26 § förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt. Med utbyte av brott avses enligt motiven⁸ den nettovinst som kan bli följden av ett brottsligt förfarande. Det finns ingen bestämmelse om sakförverkande. För att uppfylla protokollets krav vad gäller förverkande bör det införas en bestämmelse enligt vilken skjutvapen samt delar och ammunition till skjutvapen som varit föremål för brott mot 3 § ska förverkas, om det inte är uppenbart oskäligt.

Det tredje förfarandet som måste kriminaliseras är uppsåtlig underlåtenhet att vid tillverkning av skjutvapen märka dessa i enlighet med artikel 8. Denna fråga behandlas i avsnitt 5.2.5.

Förfalskning av märkning

Frågan om förfalskning, olaglig utplåning, avlägsnande eller ändring av sådana markeringar på skjutvapen som fordras enligt artikel 8 behandlas i avsnitt 5.2.5.

Direktivet

Enligt direktivet ska medlemsstaterna införa ett sanktionssystem för överträdelse av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med direktivet. Sanktionerna ska vara effektiva, propor-

⁸ Prop. 1991/92:174 s. 110.

tionella och avskräckande. Direktivet innehåller inte något uttryckligt krav på straffrättsliga sanktioner. Det är således upp till medlemsstaterna att bestämma hur sanktionerna ska utformas så länge de är effektiva, proportionella och avskräckande.

De nationella bestämmelser som föreslås i promemorian i anledning av direktivet och som aktualiserar behov av sanktionssystem är sådana bestämmelser som riktar sig till enskilda. Dessa bestämmelser rör märkning (avsnitt 5.2.1, 5.2.3 och 5.2.4) och vapenhandlares skyldighet att bevara uppgifter (avsnitt 5.4.2). När det gäller märkning lämnas i avsnitt 5.2.5 förslag om införande av straffbestämmelser som uppfyller kraven enligt direktivet. Den föreslagna bestämmelsen om vapenhandlares bevarande av uppgifter i 5 kap. 10 § vapenförordningen, är straffsanktionerad i 14 kap. 1 § samma förordning.

Förutom straffrättsliga sanktioner finns i vapenlagstiftningen och krigsmateriellagstiftningen även administrativa sanktioner. Som nämnts ovan krävs som huvudregel tillstånd enligt 3 § lagen om krigsmateriel för att få tillverka skjutvapen, deras delar och ammunition. Enligt 6 § krävs som huvudregel också tillstånd för utförsel av sådan materiel. Tillstånden kan enligt 16 § återkallas om tillståndsinnehavaren åsidosatt en föreskrift i lagen om krigsmateriel eller föreskrift, villkor eller bestämmelse som har meddelats med stöd av lagen eller om det finns särskilda skäl till återkallelse. Att inte följa de föreslagna bestämmelserna om märkning kan utgöra sådana särskilda skäl som utgör grund för återkallelse av tillståndet.

Enligt 2 kap. 11 § vapenlagen krävs som huvudregel tillstånd för införsel av skjutvapen, deras delar och ammunition. Tillståndet kan enligt 6 kap. 1 § återkallas under vissa förutsättningar, bl.a. om det finns skälig anledning därtill. Skälig anledning för återkallelse kan föreligga när tillståndsinnehavaren till Sverige för in skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition till skjutvapen som inte är märkta på föreskrivet sätt.

Tillstånd krävs enligt 2 kap. 10 § vapenlagen också för handel med skjutvapen. Även sådant tillstånd kan återkallas om det

finns skälig anledning därtill (se 6 kap. 2 §). Skälig anledning för återkallelse kan föreligga när tillståndsinnehavaren inte följer de föreslagna bestämmelserna om bevarande av uppgifter i 5 kap. 10 § vapenförordningen.

Genom nämnda straffrättsliga och administrativa sanktions-system är direktivets krav på effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner uppfyllt.

5.4 Registrering och bevarande av uppgifter

5.4.1 Myndigheternas register

Bedömning: De register som Rikspolisstyrelsen och Inspektionen för strategiska produkter för uppfyller i huvudsak de krav på registrering och bevarande av uppgifter som ställs i protokollet och direktivet. I lämpligt sammanhang bör dock registren ses över så att det säkerställs att de

- innehåller uppgift om sådan märkning av vapen och vapendelar som föreslås i avsnitt 5.2, och
- i ärenden om införsel eller utförsel i förekommande fall innehåller uppgift om transitländer.

Rikspolisstyrelsen bör säkerställa att uppgifterna i ärenden om införsel och utförsel sparas i tjugo år.

Protokollet

Enligt artikel 7⁹ ska varje part se till att uppgifter om skjutvapen och, om så är lämpligt och möjligt, deras delar och ammunition, bevaras i minst tio år för att underlätta spårning och identifiering av skjutvapen. Om det är lämpligt och möjligt ska uppgifter om delar och ammunition till skjutvapen som är olagligen tillverkade eller med vilka det har bedrivits olaglig handel registreras och

⁹ I artikeln talas om delar och komponenter till skjutvapen. Eftersom det råder i allt väsentligt en överensstämmelse mellan begreppen används här endast begreppet delar.

bevaras i minst tio år för att förebygga och upptäcka sådan verksamhet. Uppgifterna ska omfatta sådan märkning som fordras enligt artikel 8 (artikel 7 a).

Vid internationella transaktioner med skjutvapen, deras delar och ammunition ska följande uppgifter registreras: dag för utfärdande och upphörande av vederbörliga licenser eller tillstånd, exportland, importland, transitländer i förekommande fall och slutmottagare samt beskrivning av föremålen och deras mängd (artikel 7 b). Som anges i avsnitt 5.6 bör dessa uppgifter även anges i licensen eller tillståndet.

Direktivet

Enligt artikel 4.4 första stycket ska medlemsstaterna senast den 31 december 2014 föra antingen ett centraliserat eller ett decentraliserat datoriserat register som garanterar behöriga myndigheter tillgång till de register där varje skjutvapen som omfattas av direktivet registreras. Detta register ska omfatta och i minst tjugo år bevara uppgifter om skjutvapnets typ, märke, modell, kaliber och serienummer samt leverantörens och förvärvarens eller ägarens namn och adress.

Enligt artikel 4.5 ska medlemsstaterna se till att alla skjutvapen vid varje givet tillfälle kan kopplas till sina respektive ägare. När det gäller skjutvapen i kategori D (enkelskotts långa skjutvapen med slätborrade lopp) gäller särskilda bestämmelser enligt vilka medlemsstaterna från och med den 28 juli 2010 ska införa lämpliga åtgärder för spårning. Vidare ska medlemsstaterna den 31 december 2014 införa åtgärder som gör det möjligt att vid varje givet tillfälle koppla skjutvapen i kategori D, som släppts ut på marknaden efter den 28 juli 2010, till sina respektive ägare.

Nuvarande förhållanden och gällande rätt

Polisen

Enligt vapenlagen ska polisen föra lokala och centrala vapenregister (2 kap. 17 och 18 §§). Vapenregistren ska ha som ändamål dels att ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, upptäcka och utreda brott med anknytning till skjutvapen, dels att underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt vapenlagen (2 kap. 20 §).

De lokala registren ska föras av varje polismyndighet med hjälp av automatiserad behandling. Registren ska innehålla uppgifter om tillståndspliktiga vapeninnehav och beslut enligt vapenlagen. Registren ska även innehålla uppgifter om personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden. Uppgifter om vilka vapen som har tilldelats får inte registreras. Ett lokalt register får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal.

De centrala vapenregistren ska föras av Rikspolisstyrelsen med hjälp av automatiserad behandling. Det finns tre centrala vapenregister, nämligen vapeninnehavarregistret, vapenregistret och vapenhandlarregistret. De centrala vapenregistren får inte samköras med varandra (2 kap. 19 §).

Vapeninnehavarregistret ska innehålla uppgifter om personer och organisationer som enligt vapenlagen har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller ammunition eller tillstånd att låna skjutvapen. Registret ska vidare innehålla uppgifter om personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden. Det får dock inte framgå att en registrerad person tillhör hemvärnets personal. Vapeninnehavarregistret innehåller uppgifter om innehavarens namn, personnummer/organisationsnummer och adress. Vidare innehåller registret uppgifter om licensen såsom licensnummer, licensstatus, ändamål, giltighetsdatum, eventuella villkor m.m.

Om innehavaren har ett europeiskt vapenpass finns även uppgifter om detta.

I *vapenregistret* ska registreras uppgifter om de skjutvapen och vapendelar för vilka tillstånd till innehav har meddelats enligt vapenlagen samt skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna. I vapenregistret finns uppgifter om vapenidentitet, tillverkningsnummer, vapentyp, fabrikat, modell, kaliber m.m.

Vapenhandlarregistret ska innehålla uppgifter om personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt vapenlagen att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation. I vapenhandlarregistret finns uppgifter om handlarens namn, personnummer/organisationsnummer och adress samt uppgifter om vapenhandlartillståndet såsom tillståndsnummer, tillståndsstatus, giltighetsdatum, eventuella villkor, vilka vapentyper handlaren får hantera i sin verksamhet m.m.

De centrala vapenregistren finns i det nationella vapenärendesystemet (VÄS) som förutom registren också innehåller ett ärendehanteringssystem. Enligt 9 kap. 1 § i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2006:12) ska handläggning av ärenden enligt vapenlagstiftningen regelmässigt ske i VÄS. Detta sker för närvarande inte alltid när det gäller ärenden rörande tillstånd till införsel eller utförsel av skjutvapen. I vissa fall sker registrering av dessa typer av tillstånd i de allmänna diarierna (A-dariet). I ärendena sparas uppgifter om dag för utfärdande och upphörande av tillståndet, exportland, importland, slutmottagare samt beskrivning av föremålen och deras mängd.

Det finns ingen gallringsfrist för uppgifterna i VÄS, vilket innebär att de i princip bevaras för all framtid. Ärenden rörande tillstånd till införsel eller utförsel av skjutvapen som registreras i A-dariet får gallras efter fem år (se Riksarkivets gallringsbeslut RA-MS 2003:16).

Inspektionen för strategiska produkter

Som anges i avsnitt 5.6.3 är Inspektionen för strategiska produkter tillståndsmyndighet i vissa fall när det gäller utförelse av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition till skjutvapen. Besluten om utförelse innehåller uppgifter om dag för utfärdande och upphörande av tillståndet, exportland, importland, slutmottagare samt beskrivning av föremålen och deras mängd. Diariet, som innehåller besluten och vissa andra handlingar, i ärendet arkiveras. Det finns ingen gallringsfrist för dessa handlingar, vilket innebär att de i princip bevaras för all framtid.

Överväganden och bedömning

Artikel 7 i protokollet och artikel 4.4 i direktivet innehåller tvingande bestämmelser om registrering och bevarande av uppgifter om skjutvapen. VÄS innehåller samtliga de uppgifter om skjutvapen som fordras enligt nämnda artikel i direktivet och, med ett undantag, enligt artikel 7 i protokollet. Den uppgift som av naturliga skäl inte registreras i nuläget är uppgift om sådan märkning av skjutvapen som föreslås i avsnitt 5.2.1 och 5.2.3. I syfte att uppfylla kravet i protokollet bör denna uppgift registreras framöver. Som nämnts ovan finns det ingen gallringsfrist för uppgifterna i VÄS, vilket innebär att de i princip bevaras för all framtid. Protokollets och direktivets krav på att uppgifterna ska bevaras i tio respektive tjugo år är alltså uppfyllt.

I artikel 7 i protokollet finns vidare en fakultativ bestämmelse om att varje part, i de fall detta är lämpligt och möjligt, ska se till att uppgifter om vapendelar och ammunition bevaras i minst tio år. Tillståndspliktiga vapendelar registreras i dag på samma sätt som tillståndspliktiga skjutvapen. Framöver bör sådan märkning av vapendelar som föreslås i avsnitt 5.2.1 registreras. Ammunition registreras inte på motsvarande sätt. Det framstår som en alltför stor förändring att införa en ordning för registre-

ring och bevarande av uppgifter om ammunition. Någon sådan ordning föreslås därför inte.

Det framstår som om Rikspolisstyrelsen och Inspektionen för strategiska produkter, med undantag för uppgift om eventuella transitstater, uppfyller kravet enligt artikel 7 b i protokollet på vilka uppgifter som ska registreras och bevaras vid internationella transaktioner med skjutvapen, deras delar och ammunition. Rikspolisstyrelsen och Inspektionen för strategiska produkter bör således säkerställa att också uppgifter om eventuella transitstater framöver registreras och bevaras.

Som nämnts ovan gäller fem års gallringsfrist för ärenden om införsel och utförsel som registreras i polisens A-diarium. I syfte att uppfylla protokollets krav bör Rikspolisstyrelsen säkerställa att uppgifterna sparas i tjugo år. Dock vore att föredra att all registrering som är aktuell här sker i VÄS.

Med hjälp av VÄS kan polisen, på det sätt som krävs enligt artikel 4.5 i direktivet, vid varje givet tillfälle koppla vapen till sina respektive ägare. Detta gäller även skjutvapen i kategori D (enkelskotts långa skjutvapen med slätborrade lopp). Det saknas därför anledning att införa den lägre skyddsnivå som enligt artikel 4.5 kan tillämpas på skjutvapen i kategori D.

5.4.2 Vapenhandlarnas register

Förslag: Vapenhandlares skyldighet att förvara en inköpsförteckning och försäljningsförteckning över skjutvapen ska gälla till dess verksamheten upphör. När verksamheten upphör ska förteckningarna lämnas över till polismyndigheten.

Direktivet

Varje vapenhandlare ska enligt artikel 4.4 andra stycket i direktivet vara skyldig att under hela sin yrkesverksamma tid

föra ett register där alla skjutvapen som omfattas av direktivet och som tagits emot eller lämnats ut registreras tillsammans med uppgifter som gör det möjligt att identifiera och spåra skjutvapnet, särskilt uppgifter om typ, märke, modell, kaliber, serienummer samt leverantörens och förvärvarens namn och adress. Efter det att verksamheten upphört ska vapenhandlaren överlämna registret till ansvarig nationell myndighet.

Gällande rätt

Den som bedriver handel med skjutvapen ska föra en särskild inköpsförteckning över förvärvade skjutvapen och en särskild försäljningsförteckning över sålda skjutvapen (5 kap. 5 och 6 §§ vapenförordningen). Förteckningarna ska förvaras under tio år från den dag sista anteckningen gjordes. Lägg rörelsen ner, ska förteckningarna lämnas över till polismyndigheten (5 kap. 10 §). Rikspolisstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om inköps- och försäljningsförteckningar (RPSFS 2000:30). En inköpsförteckning ska enligt dessa föreskrifter och allmänna råd innehålla uppgifter om överlåtarens namn, adress och person- eller organisationsnummer samt vapnets typ, fabrikat, modell, kaliber och tillverkningsnummer. Avser förvärvet ett vapen som saknar uppgift om tillverkningsnummer ska det i stället anges en identifieringsuppgift som består av polismyndighetens myndighetskod eller motsvarande och löpnummer (5 §). En försäljningsförteckning ska innehålla uppgifter om köparens namn, adress och person- eller organisationsnummer, köparens innehavstillstånd och datum för utlämnande av vapnet (6 §). Om en försäljningsförteckning förs som en separat förteckning, ska dessutom vapnets typ, fabrikat, modell, kaliber och tillverkningsnummer anges. Avser försäljningen ett vapen som saknar uppgift om tillverkningsnummer ska det i stället anges en identifieringsuppgift som består av polismyndighetens myndighetskod eller motsvarande och löpnummer (8 §).

Överväganden och förslag

Regleringen av vapenhandlars skyldighet att föra register uppfyller i allt väsentligt de krav som ställs i 4.4 andra stycket i direktivet. Vad gäller tiden för bevarande av uppgifter föreskriver direktivet att uppgifterna ska bevaras så länge vapenhandlaren bedriver handel med skjutvapen. I vapenförordningen är den skyldigheten satt till tio år från den dag sista anteckningen gjordes. Sker inga inköp eller försäljningar under tio år kan sättas i fråga om någon verksamhet bedrivs. Med ett sådant synsätt skulle kunna sägas att reglerna i vapenförordningen redan nu uppfyller de krav som direktivet ställer upp. För att undanröja de oklarheter som kan föreligga bör emellertid vapenförordningen ändras så att en bättre överensstämmelse med direktivet uppnås. När det gäller tiden för bevarande bör således bestämmelsen i 5 kap. 10 § vapenförordningen ändras på så sätt att uppgifterna ska bevaras så länge vapenhandlaren bedriver handel med skjutvapen. När vapenhandlaren upphör med verksamheten ska uppgifterna lämnas över till polisen.

5.5 Obrukbargörande av skjutvapen

Förslag: Definitionen av varaktigt obrukbara skjutvapen i bilagan till vapenförordningen anpassas till den nya definitionen i direktivet. Rikspolisstyrelsen bör ges i uppdrag att inrätta en ordning för kontroll och intyg av varaktigt obrukbara skjutvapen.

Bedömning: Bestämmelserna i protokollet om åtgärder för att förhindra återställning av obrukbara vapen påkallar inte några författningsändringar.

5.5.1 Protokollet

Artikel 9 föreskriver att en part som inte betraktar ett skjutvapen som gjorts obrukbart som ett skjutvapen i enlighet med sin nationella lag ska vidta åtgärder för att förhindra att obrukbargjorda skjutvapen olagligen återställs i enlighet med vissa närmare angivna principer.

5.5.2 Direktivet

I direktivets bilaga 1 delas skjutvapen in i fyra kategorier (A–D). Enligt del III första stycket a i bilagan omfattar definitionen av skjutvapen inte skjutvapen som har gjorts definitivt obrukbara genom åtgärder som medför att skjutvapnets väsentliga delar gjorts definitivt oanvändbara och omöjliga att avlägsna, ersätta eller ändra för någon som helst återanvändning av skjutvapnet. Med väsentliga delar avses enligt artikel 1.1 b skjutvapnets slutstycke, patronläge och pipa. Enligt direktivets tidigare lydelse undantogs från definitionen av skjutvapen sådana skjutvapen som gjorts varaktigt obrukbara genom ett tekniskt förfarande som ett officiellt organ garanterat eller erkänt.

I bilaga 1 del III andra stycket finns bestämmelser som gäller kontroll av obrukbara skjutvapen. Bestämmelserna innebär att medlemsstaterna ska låta en behörig myndighet kontrollera att skjutvapen har gjorts definitivt obrukbara på det sätt som anges ovan. Syftet med kontrollen är att säkerställa att de ingrepp som gjorts i ett skjutvapen medför att de aldrig kan användas på nytt. Medlemsstaterna ska föreskriva att det i samband med denna kontroll utfärdas ett intyg eller annan handling av vilken det framgår att skjutvapnet är obrukbart eller att vapnet förses med en väl synlig märkning i detta syfte. Kommissionen ska utfärda gemensamma riktlinjer om standarder och teknik för deaktivering för att se till att de skjutvapen som gjorts obrukbara aldrig kan användas på nytt.

5.5.3 Gällande rätt samt överväganden och förslag

Obrukbara skjutvapen som i brukbart skick skulle räknas som skjutvapen är enligt 1 kap. 3 § b vapenlagen underkastade samma reglering som skjutvapen. Begreppet obrukbara skjutvapen omfattar både obrukbara skjutvapen som kan omvandlas till brukbart skick och varaktigt obrukbara skjutvapen.¹⁰ Artikel 9 i protokollet riktar sig endast till sådana parter som inte erkänner ett skjutvapen som gjorts obrukbart som ett skjutvapen. Artikel 9 påkallar således inte några författningsändringar.

Direktivets kategoriindelning och definition av skjutvapen har inte förts in i vapenlagen¹¹, men används vid tillämpningen av vissa bestämmelser i vapenförordningen. I dessa bestämmelser, exempelvis 3 kap. 9 § och 6 kap. 1 § vapenförordningen, hänvisas till en definition av skjutvapen som finns i en bilaga till förordningen och som utformats i enlighet med den tidigare definitionen i vapendirektivet. Enligt bilagan ska skjutvapen som gjorts varaktigt obrukbara genom tillämpning av ett tekniskt förfarande som har godkänts av polismyndigheten inte betraktas som skjutvapen. Denna definition bör ändras så att den överensstämmer med den nya definitionen i direktivet. Sålunda bör i bilagan anges att som skjutvapen avses inte skjutvapen som gjorts varaktigt obrukbart genom åtgärder som medför att skjutvapnets slutstycke, patronläge och pipa gjorts definitivt oanvändbara och omöjliga att avlägsna, ersätta eller ändra för någon som helst återanvändning av skjutvapnet.

I syfte att uppfylla kraven i direktivet bör det vidare inrättas en ordning enligt vilken polisen ska kontrollera att ett skjutvapen har gjorts varaktigt obrukbart på det sätt som beskrivs ovan. Om polisen bedömer att skjutvapnet är varaktigt obrukbart ska den utfärda ett intyg som utvisar detta förhållande. Den föreslagna ordningen torde inte behöva författningsregleras. Det framstår i stället som tillräckligt att Rikspolisstyrelsen ges i uppdrag att inrätta en sådan kontrollfunktion.

¹⁰ Jfr prop. 1961:21 s. 21 f.

¹¹ Se prop. 1995/96:52 s. 29 f.

5.6 Införsel, utförsel och transit

Förslag: Vid prövning av en ansökan om utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition ska tillståndsmyndigheterna kontrollera att det finns ett tillstånd till införsel av vapnet, delarna eller ammunitionen till det slutliga destinationslandet samt, i förekommande fall, att transitländerna har lämnat tillstånd eller annat skriftligt godkännande till transiteringen.

I de fall tillstånd till införsel avser skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition som ska transiteras innan de når Sverige, ska Rikspolisstyrelsen före tidpunkten för införseln vidarebefordra uppgifterna i tillståndet till transitländerna.

Vid överföring av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition med stöd av 6 kap. 4 § vapenförordningen ska avsändaren senast fjorton dagar före överföringen till Rikspolisstyrelsen lämna de upplysningar som anges i 6 kap. 4 § andra stycket i nämnda förordning. Berörd polismyndighet ska genomföra inspektioner för att kontrollera uppgifterna som lämnats av avsändaren.

Bedömning: Polismyndighetens tillstånd till införsel, överföring och utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition bör, i förekommande fall, innehålla uppgift om transitländer. Detsamma bör gälla Inspektionen för strategiska produkter tillstånd till utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition.

5.6.1 Protokollet

Enligt artikel 10.1¹² ska varje part upprätta eller behålla ett effektivt system för licensiering eller tillståndsgivning av export

¹² I artikeln talas om delar och komponenter till skjutvapen. Eftersom det råder i allt väsentligt en överensstämmelse mellan begreppen används här endast begreppet delar.

och import samt för åtgärder beträffande internationell transit avseende överlåtelse av skjutvapen, deras delar och ammunition.

Innan en part utfärdar exportlicenser eller tillstånd för sändningar av skjutvapen, deras delar och ammunition ska parten enligt artikel 10.2 a kontrollera att importstaterna har utfärdat importlicenser eller importtillstånd. Parten ska enligt artikel 10.2 b vidare kontrollera att transitstaterna åtminstone har lämnat skriftligt meddelande före avsändandet, om att de inte har någon invändning mot transiteringen.

I artikel 10.3 föreskrivs att export- eller importlicensen eller export- eller importtillståndet åtminstone ska innehålla uppgifter om ort och dag för utfärdandet och upphörandet av licensen eller tillståndet, exportland, importland, slutmottagare samt en beskrivning av skjutvapnen och deras antal samt deras delar och ammunition. När det är fråga om transit ska även namnet på transitländerna anges. De uppgifter som finns i importlicensen ska i förväg meddelas transitländerna.

Enligt artikel 10.4 ska den importerande parten på begäran underrätta den exporterande parten om mottagandet av det avsända partiet skjutvapen, deras delar och ammunition.

I artikel 10.5 föreskrivs att varje part inom ramen för tillgängliga medel ska vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att förfarandena för licensiering eller tillståndsgivning är säkra och att äktheten av licenser och tillstånd kan kontrolleras eller bekräftas.

Parterna kan enligt artikel 10.6 anta förenklade förfaranden för tillfällig export, import och transit av skjutvapen, deras delar och ammunition för kontrollerbara lagliga syften såsom jakt, sportskytte, provning, utställningar eller reparation.

5.6.2 Direktivet

Generellt tillstånd för vapenhandlare att föra över vapen

I artikel 11.3 behandlas generellt tillstånd för vapenhandlare att föra över vapen från sitt territorium till en vapenhandlare som är bosatt i en annan medlemsstat. Artikel 11 har ändrats på så sätt att det nu föreskrivs att vapenhandlaren före datumet för överföringen ska lämna vissa angivna uppgifter till myndigheterna i den medlemsstat från vilken överföringen ska äga rum. Dessa myndigheter ska genomföra inspektioner, i tillämpliga fall på plats, för att kontrollera att de uppgifter som lämnats av vapenhandlaren överensstämmer med de faktiska förhållandena. Uppgifterna ska lämnas av vapenhandlaren inom en period som ger tillräckligt med tid för att utföra inspektionen.

Transitering

I artikel 11 regleras alla typer av förflyttning och överföring av skjutvapen mellan medlemsstaterna. För skjutvapen som medförs vid resa genom två eller flera medlemsstater (transitering) kan dock i stället den ordning som föreskrivs i artikel 12 tillämpas.

Enligt artikel 12 gäller som huvudregel att innehav av skjutvapen under transitering är tillåtet endast om den berörda personen har fått tillstånd till innehavet av var och en av de berörda medlemsstaterna.

Artikel 12.2, som reglerar undantag från huvudregeln för jägare och tävlingsskyttar, har delvis ändrats. Jägare får, utan föregående tillstånd, inneha ett eller flera skjutvapen i kategori C och D under en resa genom två eller flera medlemsstater i syfte att utöva sin verksamhet, förutsatt att de har ett europeiskt skjutvapenpass där skjutvapnet eller skjutvapnen är införda. En annan förutsättning är att personen kan styrka skälet för resan, särskilt genom uppvisande av en inbjudan eller något annat bevis

på sin jaktverksamhet i den medlemsstat som är destinationsland. Det angivna undantaget för jägare gäller på motsvarande sätt för tävlingsskyttar som innehar skjutvapen i kategori B, C och D.

Medlemsstaterna får inte kräva att en avgift betalas för att det europeiska skjutvapenpasset ska kunna godtas.

Liksom tidigare gäller undantaget inte för resor till en medlemsstat som förbjuder förvärv och innehav av skjutvapnet i fråga eller som kräver ett tillstånd enligt artikel 8.3.

5.6.3 Gällande rätt

Införsel och utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition regleras i olika författningar. Bestämmelser om tillstånd att föra in skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition till Sverige finns i 2 kap. 11–16 §§ vapenlagen och 4 kap. vapenförordningen. Motsvarande bestämmelser gällande utförsel finns i 6 § lagen om krigsmateriel, 8–15 a §§ förordningen om krigsmateriel och, såvitt avser överföring till ett annat land inom EU, i 6 kap. vapenförordningen.¹³

Enligt 4 kap. 1 § och 2 kap. 6 § vapenförordningen prövar polismyndigheten ansökningar om tillstånd till införsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition. Polismyndigheten prövar också ansökningar om överföring (utförsel) av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition från Sverige till ett annat land inom EU (6 kap. 1 och 5 §§ vapenförordningen). När det gäller utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition från Sverige till ett land utanför EU är polismyndigheten tillståndsmyndighet i de fall som anges i 11 § förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. Enligt detta lagrum är polismyndigheten tillståndsmyndighet i de fall utförseln avser skjutvapen, delar till skjutvapen och tillhörande ammunition som

¹³ Att delar till skjutvapen omfattas av bestämmelserna om införsel och utförsel i vapenlagstiftningen framgår av 1 kap. 3 § f vapenlagen. Enligt denna bestämmelse gäller vad som sägs om skjutvapen även tillståndspliktiga delar till skjutvapen.

utgör s.k. övrig krigsmateriel och den sökande är berättigad att inneha vapnet här i landet. Därutöver krävs att sökanden

1. vill föra ut vapnet vid flyttning till utlandet,
2. vill föra ut vapnet för användning vid jakt, tävling eller övning utomlands, om vapnet ska återinföras,
3. vill överföra vapnet till en enskild person eller vapenhandlare i ett land som är medlem i OECD,
4. vill föra ut vapnet eller delar av det för reparation, översyn eller liknande åtgärd, om materielen ska återinföras, eller
5. vill återutföra vapnet eller delar av det för reparation, översyn eller liknande åtgärd, om utförseln ska ske till en mottagare i det land som vapnet eller delarna förts in från.

I övriga fall av utförsel är Inspektionen för strategiska produkter tillståndsmyndighet.

Förutom nämnda reglering finns bestämmelser om anmälningsskyldighet vid införsel och utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition inom EU i 3 § 3 och 4 § andra stycket lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen). Bestämmelser om anmälningsskyldighet vid införsel eller utförsel till ett område utanför EG:s tullområde finns i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen och av tullagstiftningen i övrigt. Tullverket har beslutat föreskrifter och allmänna råd (TFS 2003:17) om viss införsel och återutförsel av skjutvapen och ammunition. Verket har också beslutat föreskrifter (TFS 1997:35) om anmälan till Tullverket vid utförsel m.m. av krigsmateriel.

5.6.4 Överväganden och förslag

Protokollet

Sverige har genom regleringen som beskrivs i avsnitt 5.6.3 effektiva system för tillståndsgivning gällande införsel, utförsel och transit av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition. Genom regleringen uppfyller Sverige åliggandena i artikel 10.1 och 10.5 i protokollet.

Som nämnts i avsnitt 5.6.3 prövar polismyndigheten ansökningar om överföring av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition från Sverige till ett annat land inom EU. Vid prövning av ansökan ska polismyndigheten enligt 6 kap. 2 § första stycket vapenförordningen kontrollera att det finns ett nödvändigt tillstånd till införsel av vapnet, delar till skjutvapnet eller ammunitionen. Detta gäller såväl det land dit vapnet ska föras samt i förekommande fall transitländerna. Polismyndigheten ska också kontrollera att överföringen uppfyller godtagbara krav på säkerhet. Såvitt avser överföring av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition från Sverige till ett annat land inom EU uppfyller Sverige artikel 10.2 a i protokollet. När det gäller utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition från Sverige till ett land utanför EU finns det inga bestämmelser om att polismyndigheten eller Inspektionen för strategiska produkter ska kontrollera att det finns ett tillstånd till införsel av vapnet, delarna eller ammunition. För att uppfylla artikel 10.2 a i protokollet bör sådana bestämmelser införas.

Enligt artikel 10.2 b gäller att parterna, innan de utfärdar ett tillstånd till utförsel, ska kontrollera att eventuella transitstater åtminstone har lämnat skriftligt meddelande före avsändandet om att de inte har någon invändning mot transiteringen. Det finns för närvarande inga bestämmelser om att polismyndigheten eller Inspektionen för strategiska produkter ska göra sådana kontroller. För att uppfylla artikel 10.2 b i protokollet bör bestämmelser härom införas.

Polismyndighetens tillstånd till införsel, överföring och utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition innehåller de uppgifter som fordras enligt artikel 10.3 i protokollet, med undantag för kravet på angivande av transitländer i förekommande fall. Detsamma gäller Inspektionen för strategiska produkter tillstånd till utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition. Polismyndigheterna och Inspektionen för strategiska produkter bör därför ändra sina tillstånd så att de innehåller även denna uppgift. Enligt artikel 10.3 ska uppgifterna i införseltillståndet i förväg meddelas eventuella transitländer. I dag finns inga bestämmelser om att polismyndigheten, som är tillståndsmyndighet vid införsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition, ska lämna sådant meddelande. En bestämmelse härom bör därför införas.

I avsnitt 5.8 föreslås att Rikspolisstyrelsen bör ha rollen som förbindelselänk mellan Sverige och övriga parter till protokollet. Mot denna bakgrund framstår det som lämpligt att styrelsen ges ansvar för att lämna uppgifter enligt artikel 10.4, dvs. att på begäran av en exportstat lämna denna underrättelse om mottagandet av ett avsänt vapenparti.

Direktivet

Enligt 6 kap. 4 § vapenförordningen får den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen beviljas generellt tillstånd att föra över sådana vapen som omfattas av handelstillståndet från Sverige till en vapenhandlare som är bosatt i ett annat land inom EU. Ett sådant tillstånd får beviljas för en tid av högst tre år åt gången. Senast vid tidpunkten för överföringen ska avsändaren lämna följande uppgifter till Rikspolisstyrelsen:

- Namn och adress på den som säljer eller överlåter skjutvapnet och på den som köper eller förvärvar det eller i förekommande fall ägaren.
- Den adress som skjutvapnet ska transporteras till.
- Antalet skjutvapen som ska transporteras.

- Uppgifter som möjliggör identifiering av skjutvapnet.

Rikspolisstyrelsen ska omedelbart vidarebefordra uppgifterna till en behörig myndighet i destinationslandet och i förekommande fall i transiteringsländerna.

Enligt artikel 11.3 andra stycket i direktivet ska uppgifterna lämnas före överföringen inom en period som ger tillräckligt med tid för myndigheterna att genomföra inspektioner för att kontrollera att de uppgifter som lämnats av vapenhandlaren stämmer överens med de faktiska förhållandena. För att uppfylla direktivet i den här delen bör 6 kap. 4 § vapenförordningen ändras på så sätt att uppgifterna ska lämnas senast fjorton dagar före överföringen. Denna tid får anses vara tillräcklig för att polismyndigheterna ska kunna genomföra de inspektioner som nämns ovan.

Sverige har valt att inte godta att skjutvapen förs in i landet utan föregående tillståndsprövning.¹⁴ Den fakultativa förenklade ordning som behandlas i artikel 12.2 i direktivet har följaktligen inte införts i svensk rätt. Artikel 12.2 påkallar därför inte några författningsändringar.

5.7 Säkerhetsåtgärder

Förslag: Skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition ska få föras in till Sverige endast om anmälan härom görs till Tullverket.

Tullverket ska ha rätt att göra kontrollbesök hos den som till Sverige för in skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition.

Bedömning: Den som till Sverige för in skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition utan att anmäla införseln till Tullverket kan dömas till ansvar för smuglingsbrott enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

¹⁴ Se prop. 1995/96:52 s. 44 ff.

5.7.1 Protokollet

Enligt artikel 11¹⁵ ska parterna vidta lämpliga åtgärder för att

1. kräva säkerhet för skjutvapen, deras delar och ammunition vid tiden för tillverkning, export, import och transit genom sitt territorium, och
2. höja effektiviteten på import-, export- och transitkontrollen, i lämpliga fall innefattande gränskontroll, samt på samarbetet på det polisiära området och på tullområdet.

Syftet med dessa åtgärder är att upptäcka, förebygga och förhindra stöld, förlust eller avledande av skjutvapen, liksom olaglig tillverkning av och handel med dem, deras delar och ammunition.

5.7.2 Direktivet

Enligt artikel 6 andra stycket ska medlemsstaterna, förutom när det gäller vapenhandlare, se till att förvärv av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition med hjälp av tekniker för distanskommunikation kontrolleras noggrant i de fall denna typ av förvärv är tillåten. Med uttrycket tekniker för distanskommunikation avses varje teknik som, utan att leverantören och konsumenten samtidigt är fysiskt närvarande, kan användas för ingående av ett avtal mellan dessa parter (se artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 2007 om konsumentskydd vid distansavtal).

5.7.3 Överväganden och förslag

Den svenska vapen-, krigsmateriel- och tullagstiftningen håller en hög skyddsnivå internationellt sett. Protokollets krav på

¹⁵ I artikeln talas om delar och komponenter till skjutvapen. Eftersom det råder i allt väsentligt en överensstämmelse mellan begreppen används här endast begreppet delar.

säkerhet och effektivitet vid tillverkning, införsel och utförsel får anses tillgodosett genom de tillståndskrav och övriga krav som gäller enligt nämnda regelverk samt den kontroll och tillsyn som behöriga myndigheter utövar på aktuella områden. Detsamma gäller direktivets krav på noggrann kontroll av distanshandel med skjutvapen samt deras delar och ammunition.

Den som från ett annat EU-land till Sverige för in eller från Sverige till ett sådant land för ut vapen och ammunition som avses i vapenlagen ska alltid anmäla varan till Tullverket, se 3 § 3 och 4 § andra stycket lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen). Uttrycket vapen enligt vapenlagen innefattar, såvitt här är av intresse, både skjutvapen och tillståndspliktiga delar till skjutvapen (se 1 kap. 1 § och 3 § f vapenlagen). Anmälningsskyldighet till Tullverket föreligger också i fråga om skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition vid införsel från eller utförsel till ett område utanför EG:s tullområde. Denna skyldighet följer av de allmänna bestämmelserna om import och export i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen och av tullagstiftningen i övrigt. Med stöd av förordningen (2006:527) om uppgiftsskyldighet för Tullverket om införsel och utförsel av skjutvapen lämnar Tullverket över uppgifter om införsel och utförsel till Rikspolisstyrelsen.

Bestämmelser om straff för olovlig införsel och olovlig utförsel av varor finns i lagen (2000:1225) om straff för smuggling. Bestämmelserna gäller för den som bryter mot ett särskilt föreskrivet förbud mot eller villkor för införsel eller utförsel eller som för in eller ut en vara med stöd av tillstånd som föranletts av oriktig uppgift eller underlåtenhet att lämna föreskriven uppgift (3 §). Skyldigheten att anmäla införsel eller utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition utgör inte ett särskilt villkor för införsel respektive utförsel. Införsel- och utförseltillstånd innehåller som regel inte heller något villkor enligt vilket införsel respektive utförsel endast får

ske om anmälan görs. Av det sagda följer att underlåtenhet att anmäla införsel eller utförsel av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition normalt inte utgör smugglingsbrott. Anmälningsskyldigheten är inte heller straffsanktionerad i någon annan författning.

Enligt Tullverket har det förekommit att vapenhandlare har fört in skjutvapen till Sverige utan att anmäla dessa till verket. Tullverket har upplevt det vara en brist att anmälningsskyldigheten inte är straffsanktionerad. En konsekvens av en utebliven anmälan är att Tullverket inte ges möjlighet att kontrollera att skjutvapnet omfattas av ett giltigt tillstånd. Tullverket ges inte heller tillfälle att dokumentera införseln, vilket möjliggör inflöde och innehav av oregistrerade vapen. Dessutom försvåras en eventuell framtida spårning av vapen. I det här sammanhanget bör också nämnas att Tullverket, vid införsel av skjutvapen som sker från andra EU-länder till Sverige, inte har några befogenheter att i efterhand kontrollera att anmälningsskyldigheten efterlevts. Sådana befogenheter finns i dag enligt 18 § inregränslagen beträffande utförsel av krigsmateriel, dvs. vid utförsel av i princip alla skjutvapen.

I syfte att förbättra kontrollen av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition som förs in till Sverige bör därför underlåtenhet att anmäla sådan införsel kriminaliseras. I vapenlagen bör förskrivas att ett villkor för införsel av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition är att införseln anmäls till Tullverket. Den som underlåter att anmäla införseln och sålunda bryter mot villkoret för införsel, kan dömas till ansvar för smugglingsbrott enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling. Vidare bör, genom en ändring i inregränslagen, Tullverket ges möjlighet att i efterhand kontrollera att anmälningsskyldigheten efterlevts.

Vad gäller frågan om samarbete på det polisiära området och tullområdet hänvisas till avsnitt 5.8.

5.8 Informationsutbyte och samarbete

Förslag: Rikspolisstyrelsen bör vara kontaktpunkt mellan Sverige och andra parter i protokollet.

Bedömning: Nuvarande samarbete och informationsutbyte mellan svenska myndigheter och myndigheter i andra länder uppfyller de krav som ställs i protokollet och direktivet.

Med stöd av sekretesslagen (1980:100) är det möjligt för Sverige att efterkomma en begäran enligt artikel 12.5 i protokollet om att skydda överlämnade uppgifter med sekretess.

5.8.1 Protokollet

I artikel 12.1¹⁶ föreskrivs att parterna ska byta information om relevanta sakförhållanden såsom auktoriserade tillverkare, handlare, importörer, exportörer och, där så är möjligt, transportörer av skjutvapen, deras delar och ammunition.

Parterna ska enligt artikel 12.2 vidare utbyta relevant information om

1. organiserade brottsliga sammanslutningar som är kända för eller misstänks för att delta i olaglig tillverkning av eller handel med skjutvapen, deras delar och ammunition,
2. metoder för att dölja olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar och ammunition och sätt att upptäcka dem,
3. metoder och hjälpmedel, avsändningsorter och destinationer som vanligen används av organiserade brottsliga sammanslutningar, och

¹⁶ I artikeln talas om delar och komponenter till skjutvapen. Eftersom det råder i allt väsentligt en överensstämmelse mellan begreppen används här endast begreppet delar.

4. erfarenheter i fråga om lagstiftning, praxis och åtgärder för att förebygga, bekämpa och utrota olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar och ammunition.

Enligt artikel 12.2 ska parterna också delge varandra vetenskaplig och teknologisk information som kan användas för att förebygga, upptäcka och utreda olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, deras delar och ammunition.

Parterna ska också samarbeta för att spåra skjutvapen, deras delar och ammunition som har tillverkats olagligen eller varit föremål för olaglig handel (artikel 12.3).

Om den part som lämnat information begär det ska mottagaren, under de förutsättningar som följer av grundprinciperna i mottagarens rättsordning och eventuella internationella avtal, garantera att informationen skyddas av sekretess och följa eventuella inskränkningar i rätten att använda informationen. Om mottagaren inte kan tillgodose begäran om sekretess ska uppgiftslämnaren informeras om detta innan informationen röjs (artikel 12.5).

Enligt artikel 13 ska parterna samarbeta på bilateral, regional och internationell nivå för att förebygga, bekämpa och eliminera olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition. Varje part ska utse ett nationellt organ eller en kontaktpunkt som ska tjäna som förbindelselänk mellan den parten och andra parter i frågor som rör protokollet.

Parterna ska vidare samarbeta med bl.a. vapentillverkare och vapenhandlare för att förebygga och upptäcka olaglig verksamhet som avser olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition.

I artikel 14 föreskrivs att parterna ska samarbeta med varandra och med berörda internationella organisationer så att parterna kan tillägna sig utbildning och tekniskt bistånd för att förbättra förmågan att leva upp till vapenprotokollets krav.

5.8.2 Direktivet

I artikel 13.3 åläggs medlemsstaterna att regelbundet utbyta upplysningar i syfte att effektivt tillämpa direktivet. För detta ändamål ska kommissionen senast den 28 juli 2009 inrätta en kontaktgrupp för utbyte av upplysningar.

5.8.3 Nuvarande förhållanden

Det förekommer ett tämligen omfattande samarbete och informationsutbyte mellan svenska myndigheter och myndigheter i andra länder på skjutvapenområdet.

Enheten för internationellt polissamarbete vid Rikspolisstyrelsen är Sveriges kontaktpunkt för internationellt polis-samarbete och brottsbekämpning. Arbetet sker inom ramarna för Interpol, Europol, Sirene, Östersjösamarbetet samt de nordiska ländernas polis- och tullsamarbete. Vid Rikspolisstyrelsen finns även den nationella kontaktpunkt som upprättats i syfte att utbyta upplysningar för tillämpning av artikel 13 i direktivet. Kontaktpunkten har ansvar för att de underrättelser om överföringar/deklarationer av skjutvapen och ammunition som sker mellan medlemsländerna kommer respektive lands kontaktpunkt till handa för vidare befordran till tillstånds- eller registermyndigheten i respektive land. Kontaktpunkten är även Sveriges kontaktpunkt gentemot andra medlemsländer när det gäller allmänna vapenfrågor av gemensam natur.

Rikspolisstyrelsen deltar inom ramen för polissamarbetet i EU i European Firearms Experts Network, som är en arbetsgrupp under European Police Chiefs Task Force. I gruppen utbyts information om aktuella problem både rörande lagstiftning och trender kring illegala vapen. Dessutom söker man efter "best practices" och tar initiativ till gemensamma operationer. Gruppen har även tagit fram en mall för spårning av vapen.

Samarbete om skjutvapen sker också inom Aktionsgruppen mot organiserad brottslighet i Östersjöområdet (Baltic Sea Task Force). I gruppen ingår representanter från Sverige, Danmark, Estland, Finland, Island, Lettland, Litauen, Norge, Polen, Ryssland och Tyskland. Arbetet bedrivs främst genom den s.k. operativa kommittén (OPC) och ett antal nätverk som knutits till denna. Ett sådant nätverk är Crossfire som arbetar med att bekämpa smuggling av skjutvapen. Samverkan sker mellan ländernas polisväsende, tullväsende, gränsbevakning, kustbevakning och deras motsvarigheter i andra länder samt Europol. Svenska myndigheter som deltar i Crossfire är bl.a. Kustbevakningen, Rikspolisstyrelsen och Tullverket.

Tullverket deltar också i Europol, i det nordiska polis- och tullsamarbetet samt i Världstullorganisationens (WCO) globala nätverk Customs Enforcement Network (CEN). Till CEN:s databas rapporterar Tullverket och de andra deltagarländernas myndigheter information rörande beslag av skjutvapen. Informationen kan sedan användas för strategiska analyser och varningsmeddelanden om nya trender och smugglingsrutter etc.

Rikspolisstyrelsen och Justitiedepartementet deltar årligen i det nordiska vapenmötet som främst behandlar vapenlagstiftningsfrågor. Syftet är att så långt som möjligt verka för en samlad nordisk syn i vapenfrågor.

5.8.4 Överväganden och förslag

Samarbetet och informationsutbytet mellan svenska myndigheter och myndigheter i andra länder får anses väl uppfylla de krav som ställs i protokollet och direktivet på sådant samarbete och utbyte.

Eftersom Rikspolisstyrelsen är Sveriges kontaktpunkt för internationellt polissamarbete och brottsbekämpning samt i frågor som rör direktivet bör styrelsen även utses att vara kontaktpunkt mellan Sverige och andra parter i protokollet.

Sekretess

De uppgifter som kan bli föremål för informationsutbyte enligt protokollet och direktivet är underkastade olika bestämmelser i sekretesslagen (1980:100).

Enligt 5 kap. 1 § första stycket gäller sekretess bl.a. för uppgift som hänför sig till förundersökning i brottmål eller åklagarmyndighets, polismyndighets, Skatteverkets, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott. Sekretessen gäller, om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas om uppgiften röjs. Enligt paragrafens andra stycke gäller, bl.a. för uppgifter i viss underrättelseverksamhet, sekretess såvida det inte står klart att uppgifter kan röjas utan att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas eller den framtida verksamheten skadas. Samtliga uppgifter som kan bli föremål för informationsutbyte enligt protokollet och direktivet torde omfattas av någon av bestämmelserna i 5 kap. 1 §.

I 5 kap. 5 § första stycket föreskrivs att sekretess gäller för uppgift i ärende enligt vapenlagen samt hos polismyndighet i verksamhet, som avser förande av eller uttag ur vapenregister, för uppgift som har tillförts registret. Sekretess gäller om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att vapen eller ammunition kommer till brottslig användning. Under samma förutsättning gäller, enligt paragrafens andra stycke, sekretess hos Rikspolisstyrelsen för uppgift som hänför sig till vapenregister. Enligt paragrafens tredje stycke gäller sekretessen hos styrelsen emellertid inte för uppgift i vapenregister om namn och adress på den som har tillstånd att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn och reparation. Sekretessen hos Rikspolisstyrelsen gäller inte heller uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen ett sådant tillstånd omfattar.

I vissa fall kan även 5 kap. 7 § första stycket vara tillämpligt. I denna bestämmelse regleras sekretess i verksamhet som avser

rättsligt samarbete på begäran av annan stat eller mellanfolklig domstol. Enligt paragrafens första stycke gäller sekretess för utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller angelägenhet som angår tvångsmedel. Sekretessen gäller om det kan antas att det varit en förutsättning för den andra statens eller den mellanfolkliga domstolens begäran att uppgiften inte skulle röjas.

Uppgifterna torde också kunna skyddas med stöd av utrikessekretessen i 2 kap. 1 §. Enligt denne bestämmelse gäller sekretess för uppgift som angår Sveriges förbindelser med annan stat eller i övrigt rör mellanfolklig organisation, myndighet, medborgare eller juridisk person i annan eller statslös. Sekretessen gäller om det kan antas att det stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser eller på annat sätt skadar landet om uppgiften röjs.

Med stöd av de nämnda bestämmelserna i sekretesslagen torde det vara möjligt för Sverige att efterkomma annan stats begäran om sekretess. Några författningsändringar är därför inte påkallade.

5.9 Tillstånd

Bedömning: Svensk rätt uppfyller bestämmelserna i direktivet vad gäller tillstånd att driva handel med skjutvapen (artikel 4.3) samt tillstånd att förvärva och inneha skjutvapen (artikel 4 a och 5). Bestämmelserna påkallar därför inte några ändringar. Det saknas skäl att införa en ordning med generellt tillstånd för innehav och förvärv av skjutvapen (artikel 7.4).

5.9.1 Tillstånd att driva handel med skjutvapen

Protokollet

Protokollet innehåller inte några bestämmelser om tillstånd för att driva handel med skjutvapen. Dock finns bestämmelser om vapenmäklare (se avsnitt 5.11).

Direktivet

Enligt artikel 4.3 ska vapenhandlare ha medlemsstatens tillstånd för att få bedriva sin verksamhet inom dess territorium. Bestämmelsen har skärpts på så sätt att kravet på tillstånd nu gäller all handel med skjutvapen oavsett vilken kategori skjutvapen det rör sig om. Tidigare gällde kravet endast handel med skjutvapen i kategori A och B (se artikel 4 första stycket i direktivets ursprungliga lydelse). Enligt artikel 4.3 ska tillståndet grundas på åtminstone en prövning av vapenhandlarens¹⁷ personliga och yrkesmässiga integritet och förmåga. I fråga om juridiska personer gäller prövningen den person som leder företaget.

Gällande rätt

Enligt 2 kap. 1 § första stycket b vapenlagen krävs tillstånd för att driva handel med alla typer av skjutvapen som omfattas av direktivets bestämmelser. Enligt 2 kap. 10 § får sådant tillstånd meddelas den som har rätt att driva handel i allmänhet, har de kunskaper som behövs samt är ordentlig och pålitlig. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt. För handel som bedrivs av juridisk person ska det enligt 5 kap.

¹⁷ I den officiella svenska versionen av direktivet talas om tillverkaren i stället för vapenhandlaren, vilket uppenbart är en felöversättning. I direktivets engelska och franska versioner används uttrycken *the dealer* respektive *de l'armurier*.

3 § vapenförordningen finnas en av polismyndigheten godkänd föreståndare som är ansvarig för att rörelsen bedrivs riktigt.

I 13 kap. Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2006:12) finns närmare föreskrifter om tillstånd att driva handel med skjutvapen. Enligt 2 § ska sökanden besitta god kännedom om vapen, vapenlagstiftning, jaktlagstiftning och övrig lagstiftning som berör vapen. Sökanden ska visa att han eller hon besitter erforderliga kunskaper, exempelvis genom att styrka omfattande och väldokumenterad erfarenhet av tidigare verksamhet inom vapenhandeln, inom skytterörelsen eller Försvarmakten.

Enligt de allmänna råden om ordentlighet och pålitlighet ska sökandens allmänna laglydnad tillmätas stor betydelse. Därvid bör högre krav ställas på en vapenhandlare än på en person som önskar förvärva ett vapen för eget bruk. Den som dömts för exempelvis våldsbrott, egendomsbrott eller bokföringsbrott bör, om inte brottet är ringa, inte meddelas tillstånd förrän en avsevärd tid förflutit. I regel innebär detta tre till fem år räknat från den dag då den brottsliga gärningen begicks. Tiden bör stå i relation till brottets svårhetsgrad. Detsamma gäller för den som är känd i missbrukssammanhang. Enligt de allmänna råden bör vidare beaktas om sökanden fullgör sina åligganden mot det allmänna i t.ex. skattehänseende. Kraven på lämplighet gäller enligt de allmänna råden även beträffande en juridisk person. I prövningen av en juridisk person ingår att bedöma lämpligheten hos styrelseledamöter och andra personer med avgörande inflytande i företaget. Det bör också tillses att en föreståndare som avses i 5 kap. 3 § vapenförordningen har en sådan ställning inom företaget att han eller hon självständigt kan bedriva verksamheten på ett riktigt sätt.

Överväganden och bedömning

Direktivets krav på att vapenhandlare ska ha tillstånd för att få bedriva sin verksamhet inom medlemsstatens territorium är

uppfyllt genom kravet på vapenhandlartillstånd i 2 kap. 1 § första stycket b vapenlagen. Kravet i direktivet på att tillståndet ska grundas på åtminstone en prövning av vapenhandlarens personliga och yrkesmässiga integritet och förmåga är uppfyllt genom bestämmelserna i 2 kap. 10 § vapenlagen och 13 kap. i Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen. I fråga om juridiska personer gäller enligt nämnda föreskrifter och allmänna råd att prövningen ska gälla styrelseledamöter och andra personer med avgörande inflytande i företaget. Detta överensstämmer med det krav som ställs i direktivet.

Sammanfattningsvis uppfyller svensk rätt de krav gällande tillstånd att driva handel med skjutvapen som ställs i artikel 4.3 i direktivet. Frågan om vapenhandlartillstånd kommer att ytterligare behandlas i uppdragets andra del.

5.9.2 Tillstånd att förvärva och inneha skjutvapen

Protokollet

Protokollet innehåller inte några bestämmelser om tillstånd att förvärva och inneha skjutvapen.

Direktivet

Enligt artikel 4 a ska medlemsstaterna tillåta förvärv och innehav av skjutvapen bara för personer som har beviljats en licens eller, när det gäller skjutvapen i kategorierna C eller D, för personer som har erhållit ett särskilt tillstånd för förvärv och innehav av sådana skjutvapen i enlighet med nationell lag.

Överväganden och bedömning

I 2 kap. 1 § första stycket a vapenlagen föreskrivs krav på tillstånd för innehav av alla typer av skjutvapen som omfattas av direktivets bestämmelser. Skjutvapen får enligt 2 kap. 9 § överlåtas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha vapnet. Dessa bestämmelser uppfyller kravet i artikel 4 a i direktivet. Artikel 4 a kallar därför inte några ändringar.

5.9.3 Förutsättningar för tillstånd att förvärva och inneha skjutvapen

Lämplighet

Direktivet

Enligt artikel 5 första stycket b ska medlemsstaterna tillåta förvärv och innehav av skjutvapen bara för personer som har giltiga skäl och som inte kan antas utgöra en fara för sig själva eller för allmän ordning och säkerhet. Om en person har befunnits skyldig till ett uppsåtligt våldsbrott, ska detta anses tala för att sådan fara föreligger.

Gällande rätt

I 2 kap. 4 § vapenlagen föreskrivs att en enskild person får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen endast om han eller hon behöver vapnet för ett godtagbart ändamål. Enligt 2 kap. 5 § får tillstånd att inneha skjutvapen meddelas endast om det skäligen kan antas att vapnet inte kommer att missbrukas. Tillstånd får meddelas endast för särskilt angivna ändamål.

I Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vapenlagstiftningen (RPSFS 2006:12) finns ytterligare bestämmelser om lämplighetskrav för tillstånd att inneha skjutvapen. I 3 kap. i de allmänna råden anges bl.a. följande. En förutsättning för

tillstånd bör vara att sökanden gjort sig känd som pålitlig, omdömesgill och laglydig. Brister sökanden i något av dessa avseenden bör tillstånd inte meddelas. Den som begått ett sådant brott som påverkar lämpligheten att inneha skjutvapen bör inte meddelas tillstånd att inneha skjutvapen förrän en viss tid gått sedan brottet begicks. Tiden bör stå i relation till brottets svårhetsgrad. En sökande som har gjort sig skyldig till ett brott med ett inte ringa inslag av våld eller hot bör inte meddelas tillstånd att inneha vapen, i vart fall inte innan en avsevärd tid förflutit. En sökande som har gjort sig skyldig till brott mot jaktlagstiftningen och dömts till fängelse, skyddstillsyn, villkorlig dom eller överlämnande till särskild vård bör i regel inte beviljas tillstånd förrän omkring fem år från den dag då gärningen begicks. Detsamma bör gälla beträffande andra fall av kriminalitet där vapen kommit till användning. Synnerligen allvarlig brottslighet, t.ex. grovt rån, bör föranleda att tillstånd är uteslutet under ännu längre tid. En sökande som mer generellt eller regelbundet åsidosätter lagar eller förordningar bör inte meddelas tillstånd.

Enligt de allmänna råden bör vissa kontroller göras för att bedöma sökandens skötsamhet i nykterhetskänseende. Om det finns tecken på olämplighet av medicinska skäl kan det enligt de allmänna råden vara nödvändigt att låta sökanden styrka sin lämplighet genom ett läkarintyg.

Överväganden och bedömning

Bestämmelserna i 2 kap. 5 § vapenlagen sammantaget med Rikspolisstyrelsens allmänna råd om lämplighetskrav för innehav av skjutvapen, uppfyller de krav som ställs i artikel 5 första stycket b. Artikel 5 påkallar därför inte några ändringar.

18-årsgräns

Direktivet

Den som inte har fyllt 18 år får enligt artikel 5 första stycket a som huvudregel inte förvärva och inneha skjutvapen. Undantag gäller vid förvärv (förutom köp) och innehav av skjutvapen avsedda för jakt eller tävlingsskytte, förutsatt att den minderåriga

- har föräldrarnas tillstånd, eller
- får vägledning från en förälder eller en vuxen med en giltig skjutvapenlicens eller jaktlicens, eller
- befinner sig på ett licensierat eller på annat sätt godkänt träningscenter.

Gällande rätt

Enligt vapenförordningen gäller som utgångspunkt att endast den som har fyllt 18 år får meddelas tillstånd för innehav av skjutvapen. Undantag från åldersgränsen kan göras med stöd av 2 kap. 3 § fjärde stycket vapenförordningen för innehav av skjutvapen för jakt eller målskjutning. En förutsättning för att tillstånd ska meddelas en underårig är enligt 2 kap. 11 § att förmyndaren (vanligtvis vårdnadshavaren) har samtyckt till innehavet. Dessutom måste sökanden givetvis uppfylla förutsättningarna för tillstånd enligt 2 kap. 3–9 §§ vapenlagen och 2 kap. vapenförordningen, som gäller oavsett sökandens ålder. Enligt 2 kap. 9 § vapenlagen får skjutvapen överlåtas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha vapnet.

En underårig kan i vissa fall låna ett skjutvapen utan att ha tillstånd att inneha skjutvapnet. Utlåning av skjutvapen regleras i 3 kap. vapenlagen. Enligt 3 kap. 3 § får ett skjutvapen lånas ut till den som är under 18 år under vissa förutsättningar. Såvitt här är av intresse får skjutvapen lånas ut endast om

- vapnet ska användas vid övning eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, eller

- låntagaren har fyllt 15 år, vapnet ska innehas och användas under långivarens uppsikt och det inte är fråga om ett enhandsvapen eller helautomatiskt vapen, eller
- låntagaren har tillstånd att inneha vapen av samma typ.

Överväganden och bedömning

De befintliga reglerna, som gäller för underårigas innehav och förvärv av skjutvapen, är förenliga med artikel 5 första stycket a. Artikeln påkallar därför inte några författningsändringar.

5.9.4 Återkallelse av tillstånd att inneha skjutvapen

Protokollet innehåller inte några bestämmelser om återkallelse av tillstånd att inneha skjutvapen.

Enligt artikel 5 andra stycket får medlemsstaterna återkalla tillståndet att inneha ett skjutvapen, om något av de villkor som låg till grund för att tillståndet beviljades inte längre uppfylls. En bestämmelse med denna innebörd finns i 6 kap. 1 § första stycket c vapenlagen.

Enligt artikel 5 tredje stycket får medlemsstaterna inte förbjuda personer bosatta inom deras territorier att inneha vapen som förvärvats i en annan medlemsstat, om de inte förbjuder förvärv av samma vapen inom sitt eget territorium. Denna bestämmelse har samma lydelse som bestämmelsen i artikel 5 fjärde stycket i direktivets ursprungliga lydelse. Någon saklig ändring har alltså inte skett i denna del. Artikeln påkallar därför inte några ändringar.

5.9.5 Generellt tillstånd för innehav och förvärv av skjutvapen

Protokollet

Protokollet innehåller inte några bestämmelser om generellt tillstånd för innehav och förvärv av skjutvapen.

Direktivet

Enligt artikel 7.4 får medlemsstaterna överväga att införa ett system med generellt tillstånd för innehav och förvärv av skjutvapen. Enligt den officiella svenska versionen av direktivet får medlemsstaterna överväga att till personer som uppfyller kraven för ett *skjutvapenintyg* utfärda en flerårig licens för förvärv och innehav av alla skjutvapen som omfattas av tillstånd. Uttrycket *skjutvapenintyg* är oklart. Det förekommer inte någon annanstans i direktivet och inte heller i svensk vapenlagstiftning. I direktivets engelska och franska versioner används uttrycken *authorisation for a firearm* respektive *d'une autorisation en matière d'armes*. Dessa uttryck används också i artikel 7.5 och motsvaras där av det svenska uttrycket *tillstånd för skjutvapen*. Vad som avses i bestämmelsen torde därför vara att medlemsstaterna får överväga att till personer som uppfyller kraven för tillstånd för skjutvapen, oavsett vilken typ av tillstånd det gäller, utfärda en flerårig licens för förvärv och innehav av alla tillståndspliktiga skjutvapen.

Överväganden och bedömning

Den ordning med generellt tillstånd som medlemsstaterna får överväga enligt direktivet innebär att en tillståndsinnehavare skulle få inneha alla tillståndspliktiga skjutvapen oavsett ändamål med innehavet. Den svenska vapenlagstiftningen bygger på att skjutvapen får innehas endast för särskilt angivna ändamål (se

2 kap. 5 § andra stycket vapenlagen). Det system som anges i direktivet är alltså främmande för synsättet i svensk vapenlagstiftning. Införande av en sådan ordning skulle innebära en påtaglig försämring av den nuvarande skyddsnivån i vapenlagen. Det saknas därför skäl att ytterligare överväga att införa en sådan ordning.

5.9.6 Vissa övergångsbestämmelser

Artikel 7.5 i direktivet innehåller övergångsbestämmelser som har betydelse för stater som för närvarande inte kräver tillstånd för innehav av skjutvapen i kategorierna C eller D. Skjutvapen i dessa kategorier är tillståndspliktiga enligt vapenlagen. Artikeln påkallar således inte några ändringar i den svenska lagstiftningen.

5.10 Europeiskt skjutvapenpass

Bedömning: Rikspolisstyrelsen bör ändra sina föreskrifter och allmänna råd om europeiskt skjutvapenpass m.m. såvitt avser giltighetstid så att de är förenliga med artikel 1.4 i direktivet.

I artikel 1.4 i direktivet regleras europeiskt skjutvapenpass. Artikeln har genomgått en i huvudsak språklig ändring. Den enda sakliga ändringen gäller giltighetstiden för sådana pass där endast skjutvapen ur kategori D (enkelskotts långa skjutvapen med slätborrade lopp) är införda. Tidigare gällde särskilda regler för sådana pass som innebar att giltighetstiden fick vara längst tio år. Denna särreglering har nu tagits bort. Detta innebär att sådana pass har samma giltighetstid som övriga skjutvapenpass, nämligen högst fem år med möjlighet till förlängning.

Rikspolisstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd om europeiskt skjutvapenpass m.m. (RPSFS 2000:59). I 1 kap.

4 § finns bestämmelser om giltighetstid som överensstämmer med bestämmelserna i direktivets tidigare lydelse. Dessa bestämmelser bör således ändras så att de överensstämmer med direktivets nya lydelse.

5.11 Vapenmäklare

Bedömning: De förfaranden som är mest karaktäristiska för vapenmäklarverksamhet är tillståndspliktiga enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel. Det saknas skäl att ytterligare reglera vapenmäklarverksamhet.

5.11.1 Protokollet och direktivet

Enligt artikel 15 i protokollet och artikel 4 b i direktivet ska medlemsstaterna överväga att inrätta ett system för reglering av vapenmäklarverksamhet. Ett sådant system kan inbegripa krav på registrering, licensiering eller tillstånd. Begreppet vapenmäklare är inte definierat i protokollet. I artikel 1.1 e i direktivet definieras vapenmäklare som varje fysisk eller juridisk person, förutom vapenhandlare, vars näringsverksamhet helt eller delvis består i att förvärva, sälja eller arrangera överföring av skjutvapen. Vapenhandlare definieras i artikel 2 som varje juridisk och fysisk person vars näringsverksamhet helt eller delvis består i att tillverka, bedriva handel eller byteshandel med, hyra ut, reparera eller omvandla skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition.

5.11.2 Gällande rätt samt överväganden och bedömning

De förfaranden som är mest karaktäristiska för vapenmäklarverksamhet är tillståndspliktiga enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel. Detta gäller sådana förfaranden som utgör

tillhandahållande enligt 4 § nämnda lag, bl.a. försäljning (som inte utgör ett led i handel¹⁸), utbudande mot vederlag och förmedling av skjutvapen som är krigsmateriel, dvs. samtliga skjutvapen som omfattas av tillståndsplikt enligt vapenlagen förutom slätborrade skjutvapen för jakt eller sportskytte.¹⁹ Den nuvarande regleringen torde omfatta de allra flesta fall av vapenmäklarverksamhet och får anses uppfylla de krav som protokollet och direktivet ställer upp.

¹⁸ Handel med skjutvapen är tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § vapenlagen.

¹⁹ Se prop. 1995/96:52 s. 46.

6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2010.

Den som vid lagens ikraftträdande innehar en mantel som enligt äldre bestämmelser får innehas utan tillstånd får inneha manteln till utgången av december 2010 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts före nämnda tidpunkt, till dess ansökan om tillstånd slutligen prövats. I övrigt behövs inte några särskilda övergångsbestämmelser.

Enligt artikel 2 i ändringsdirektivet ska medlemsstaterna senast den 28 juli 2010 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Det är således angeläget att lagändringarna träder i kraft senast vid den tidpunkten. Vissa av förslagen till lagändringar kräver att Inspektionen för strategiska produkter, Rikspolisstyrelsen, de regionala polismyndigheterna, Tullverket och vapenindustrin ges tid att anpassa sig till de nya reglerna. Förändringarna för myndigheterna torde dock inte vara särskilt omfattande. Mot bakgrund av det anförda bör lagändringarna kunna träda i kraft den 1 juli 2010.

I avsnitt 5.1 föreslås att mantel till skjutvapen ska jämföras med skjutvapen vid tillämpning av vapenlagen. Detta innebär bl.a. att det kommer att krävas tillstånd för innehav av denna vapendel. Den som innehar en mantel till skjutvapen vid lagens ikraftträdande bör få viss tid på sig att ansöka om tillstånd att inneha vapendelen och få ansökan prövad. Den som vid lagens

ikraftträdande innehar en sådan vapendel bör sålunda få inneha delen utan tillstånd till utgången av december 2010 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts före nämnda tidpunkt, till dess ansökan om tillstånd slutligen prövats. En övergångsbestämmelse om detta bör införas. I övrigt är några särskilda övergångsbestämmelser inte påkallade.

7 Ekonomiska konsekvenser

Bedömning: Förslagen innebär i allt väsentligt endast marginella kostnadsökningar för polisen. Detsamma gäller för övriga berörda myndigheter. Ökningarna bedöms rymmas inom befintliga anslag. Förslagen torde inte få några nämnvärda ekonomiska konsekvenser för vapentillverkare, ammunitionstillverkare eller vapenhandlare.

7.1 Polisen och rättsväsendet

Några av förslagen medför utökade arbetsuppgifter för polisen. Förslaget om att mantel till skjutvapen ska vara tillståndspliktigt (avsnitt 5.1) medför sannolikt en ökning av antalet tillståndsärenden hos polisen. Den kostnadsökning som kan komma i fråga är dock inte större än att den rymms inom befintliga anslag.

Förslagen om skärpt kontroll av införsel, utförsel och transit av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition (avsnitt 5.6) bedöms inte innebära någon nämnvärd ökning av arbetsbelastningen. Det finns redan i dag kontrollrutiner för sådana transaktioner och polisen torde med små medel kunna anpassa de nuvarande kontrollrutinerna till förslagen. Förslagen bedöms endast medföra marginella kostnadsökningar som rymms inom befintliga anslag. Detsamma gäller förslaget om att Rikspolisstyrelsen bör ges i uppdrag att inrätta en ordning för kontroll och intyg av varaktigt obrukbara vapen (avsnitt 5.5).

Förslagen om kriminalisering och förverkande (avsnitt 5.2, 5.3 och 5.7) kan inledningsvis medföra en ökning av antalet anmälda brott och antalet fall av förverkande. Det torde dock röra sig om en förhållandevis liten ökning och den ökade belastningen för polisen och övriga rättsväsendet bedöms rymmas inom befintliga anslag. På längre sikt bidrar förslagets brottsförebyggande effekt sannolikt till ett minskat antal brott och en lägre belastning för rättsväsendet.

Övriga förslag torde endast medföra marginella kostnadsökningar för polisen. Ökningarna bedöms rymmas inom befintliga anslag.

7.2 Inspektionen för strategiska produkter

Förslagen bedöms endast få marginella ekonomiska konsekvenser för Inspektionen för strategiska produkter. Förslaget om att mantel till skjutvapen ska vara tillståndspliktigt (avsnitt 5.1) medför sannolikt ingen nämnvärd ökning av antalet utförelseärenden hos myndigheten. Förslaget bör därför inte leda till några kostnadsökningar. Förslaget om att Inspektionen för strategiska produkter vid ansökan om utförelse ska kontrollera införelsetillstånd etc. (avsnitt 5.6) bör endast medföra en marginell ökning av arbetsbelastningen. Det mest arbetskrävande momentet, att presentera dokumentation från myndigheter i andra länder, är något som åligger sökanden och inte Inspektionen för strategiska produkter (avsnitt 8.1). I övrigt torde kontrollen kräva en liten arbetsinsats som bedöms rymmas inom befintliga anslag.

7.3 Tullverket

Tullverkets verksamhet behöver i vissa avseenden anpassas till förslagen. Förslaget om att göra mantel till skjutvapen tillståndspliktigt (avsnitt 5.1) innebär att denna vapendel ska

anmälas till tullen vid införsel och utförsel. Det kan dock antas att antalet fall av införsel och utförsel av mantlar kommer att vara få. Förslaget bedöms endast medföra en marginell ökning av arbetsbelastningen för tullen.

Tullen ska också vid införsel och utförsel kontrollera att märkningspliktiga vapen, vapendelar och ammunition är märkt på föreskrivet sätt (avsnitt 5.2.5). Detta innebär endast ett nytt moment i en redan existerande kontroll och torde inte medföra några ökade kostnader. Inte heller förslaget om att det ska vara straffbart att till Sverige föra in skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition utan att anmäla införseln till tullen (avsnitt 5.7), medför några kostnadsökningar. Tullen har nämligen redan rutiner för att ta emot sådana anmälningar.

Förslaget om att tullen ska ha rätt att göra kontrollbesök (avsnitt 5.7) medför inga kostnadsökningar. I stället innebär det en möjlighet för tullen att göra kontrollverksamheten effektivare och hålla nere kostnaderna för denna.

7.4 Vapentillverkare, ammunitionstillverkare och vapenhandlare

Förslaget om märkning (avsnitt 5.1) innebär att vapentillverkare och ammunitionstillverkare måste införa bestämda rutiner för märkning av vissa vapen, vapendelar och förpackningar med ammunition. Det bör noteras att vapentillverkare och ammunitionstillverkare redan i dag regelmässigt märker sådan materiel. I praktiken innebär förslaget således endast att tillverkarna måste anpassa nuvarande märkningsrutiner till kraven i förslaget. Mot denna bakgrund torde förslaget om märkning endast få marginella ekonomiska konsekvenser för vapentillverkarna och ammunitionstillverkarna.

Förslaget om att göra mantel till skjutvapen tillståndspliktigt (avsnitt 5.1) och kravet på importmärkning av skjutvapen (avsnitt 5.2.4) bedöms endast få ringa ekonomiska konsekvenser

för vapenhandlarna. I övrigt torde förslagen inte få några ekonomiska konsekvenser för dem.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

1 b § I 1 a kap. vapenlagen (1996:67) regleras märkning av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition.

Paragrafen är ny och innehåller en upplysning om att det i vapenlagen finns bestämmelser om märkning av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition. Vad som sägs i vapenlagen om skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition gäller alltså även sådan materiel som utgör krigsmateriel.

6 a § Vid prövning av en ansökan om tillstånd enligt 6 § första stycket, som avser utförelse av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition till skjutvapen, ska tillståndsmyndigheten kontrollera att det finns ett tillstånd till införelse av vapnet, delarna eller ammunitionen till destinationslandet.

Om transporten inbegriper transit ska tillståndsmyndigheten kontrollera att en behörig myndighet i transitländerna har lämnat ett tillstånd eller annat skriftligt godkännande till transiteringen.

Paragrafen är ny och behandlas i avsnitt 5.6. Bestämmelsen i första stycket innebär att tillstånd till utförelse får utfärdas endast om det finns ett tillstånd till införelse till destinationslandet, dvs. det land där slutmottagaren finns. Om transporten inbegriper transit är, enligt andra stycket, en ytterligare förutsättning för

tillstånd till utförelse att vederbörlig myndighet i transitländerna lämnat ett tillstånd eller annat skriftligt godkännande till transiteringen. Tillståndsmyndigheten ska kontrollera att angivna tillstånd eller godkännande finns. Detta innebär dock inte att det är tillståndsmyndigheten som ska inhämta information om tillstånd eller godkännande från destinationslandet eller transitländerna. Det är sökanden som har att presentera sådan dokumentation.

Polismyndigheten är tillståndsmyndighet i de fall som anges i 11 § förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. I övriga fall är Inspektionen för strategiska produkter tillståndsmyndighet, se 1 a § första stycket lagen om krigsmateriel.

27 a § För försök till brott mot 3 § eller stämpling som består i att någon söker anstifta sådan gärning döms till ansvar enligt bestämmelserna i 23 kap. brottsbalken.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

Paragrafen är ny och behandlas i avsnitt 5.3. Enligt 3 § lagen om krigsmateriel krävs tillstånd för att tillverka krigsmateriel. Samtliga skjutvapen som omfattas av tillståndsplikt enligt vapenlagen, utom slätborrade skjutvapen för jakt eller sportskytte, utgör krigsmateriel.¹ Den som bryter mot 3 §, och alltså tillverkar krigsmateriel utan tillstånd, kan dömas till ansvar enligt 25 eller 26 §. I första stycket kriminaliseras försök till brott mot 3 § och stämpling som består i att någon söker anstifta brott mot 3 §. De andra former av stämpling som anges i 23 kap. 2 § andra stycket brottsbalken är inte kriminaliserade. Detta innebär att stämpling som består i att någon i samråd med annan beslutar gärningen eller åtar eller erbjuder sig att utföra den inte är förenat med straffansvar. Ytterligare bestämmelser om försök och stämpling till brott finns i 23 kap. brottsbalken.

¹ Se prop. 1995/96:52 s. 46.

Enligt *andra stycket* ska ansvar inte utdömas i ringa fall. Utrymmet för att bedöma fall som ringa är begränsat. Det torde endast komma i fråga vid tillverkning av enstaka föremål.

29 § Utbyte av brott som avses i 25 eller 26 § ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition till skjutvapen som har varit föremål för brott mot 3 § eller försök till sådant brott ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Bestämmelsen i paragrafens *andra stycke* är ny och behandlas i avsnitt 5.3. Enligt *andra stycket* ska skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition till skjutvapen som har varit föremål för brott mot 3 §, dvs. tillverkats utan tillstånd, som huvudregel förverkas. Detsamma gäller skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition som varit föremål för försök till brott mot 3 §. Förverkande ska inte ske om det är uppenbart oskäligt. Av betydelse för frågan om ett förverkande är uppenbart oskäligt är främst egendomens värde i förhållande till brottets straffvärde och den ekonomiska situationen hos den som begått brottet. Allmänt sett bör gälla att om ett förverkande framstår som alltför betungande mot bakgrund av att brottet är mindre allvarligt eller om ett förverkande annars skulle vara påfallande oskäligt, bör förverkande kunna underlåtas eller jämkas till att avse endast en del av föremålen i fråga.

8.2 Förslaget till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

1 kap. Lagens tillämpningsområde

3 § Vad som sägs om skjutvapen gäller också

a) anordningar som till verkan och ändamål är jämförliga med skjutvapen,

- b) obrukbara vapen som i brukbart skick skulle räknas som skjutvapen,
- c) start- och signalvapen som laddas med patroner,
- d) armborst,
- e) tårgasanordningar och andra till verkan och ändamål jämförliga anordningar,
- f) slutstycken, ljuddämpare, eldrör, pipor, stommar, lådor, trummor *och mantlar* till skjutvapen, eller armborststommar med avfyrningsanordningar,
- g) anordningar som kan bäras i handen och är avsedda att med elektrisk ström bedöva människor eller tillfoga dem smärta, och
- h) anordningar som gör att skjutvapen kan användas med annan ammunition än de är avsedda för.

Ändringen, som behandlas i avsnitt 5.1, innebär att vapendelen mantel jämförelses med skjutvapen vid tillämpningen av vapenlagen. Med mantel avses den vapendel, på främst halvautomatiska pistoler, som rör sig i en skjutcykel och med vars hjälp vanligtvis patronen förs in i patronläget, hanen eller slagstiftet spänns och tomhylsan kastas ut. Manteln är nödvändig för vapnets funktion. Med mantel avses inte andra typer av mantlar, t.ex. mantel för kylning av ett skjutvapens pipa.

Tillstånd krävs således för innehav av mantel som inte är fogad till ett skjutvapen.

8 § I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast bestämmelserna i 1 a kap. 1–4 §§ och 2 kap. 17–21 §§. I fråga om ammunition som innehas av staten gäller endast bestämmelserna i 1 a kap. 5 §.

Ändringen innebär att de nya bestämmelserna om märkning av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition ska gälla även för sådan materiel som innehas av staten.

1 a kap. Märkning

I kapitel 1 a finns bestämmelserna om märkning av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition samlade. Samtliga bestämmelser är nya.

Tillverkning m.m.

1 § Den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett explosivt ämne, ska förse vapnet med en unik märkning som inbegriper tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om detta inte framgår av serienumret.

Märkningen ska vara placerad på skjutvapnets

- 1. slutstycke eller trumma,*
- 2. eldrör eller pipa,*
- 3. stomme eller låda, och*
- 4. mantel.*

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.2.1. I paragrafens *första stycke* anges att den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett explosivt ämne ska förse vapnet med en unik märkning. De skjutvapen som omfattas av bestämmelsen utgör en snävare krets än de som täcks av definitionen av skjutvapen i 1 kap. 2 §. Skillnaden ligger i att märkningskravet inte gäller sådana skjutvapen som skjuter ut projektiler med hjälp av kolsyreladdningar, komprimerad luft eller andra liknande utskjutningsmedel. Sådana vapen som likställs med skjutvapen i 1 kap. 4 § vapenlagen omfattas inte heller av kravet på märkning.

I paragrafens *första stycke* anges vidare vilka uppgifter som den unika märkningen ska innehålla. Dessa uppgifter överensstämmer med vad som anges i artikel 4.2 a i direktivet.

Enligt paragrafens *andra stycke* ska märkningen vara placerad på vissa angivna delar av skjutvapnet. Beroende på skjutvapnets

utformning ska märkning placeras på antingen slutstycket eller trumman (*punkten 1*). Vidare ska märkning placeras på antingen eldröret eller pipan (*punkten 2*) och på antingen stommen eller lådan (*punkten 3*) samt på manteln (*punkten 4*). Vad som avses med mantel anges i kommentaren till 1 kap. 3 § f. I en del halvautomatiska pistoler är slutstycket fast förenat med manteln. I dessa fall behöver märkning inte ske på båda slutstycket och manteln.

Med stöd av bemyndigandet i 11 kap. 2 § m får regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddela föreskrifter om utförande av märkningen.

2 § Vad som sägs i 1 § om märkning gäller också för ett obrukbart vapen som i brukbart skick skulle vara ett sådant skjutvapen som sägs i den paragrafen.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.2.1. Enligt paragrafen gäller bestämmelserna om märkning i 1 § även för ett obrukbart vapen som i brukbart skick skulle räknas som ett skjutvapen enligt definitionen i 1 §. Med begreppet obrukbart vapen avses detsamma som i 1 kap. 3 § b, dvs. såväl obrukbara vapen som kan omvandlas till brukbart skick som varaktigt obrukbara vapen.

3 § En sådan vapendel som anges i 1 § andra stycket, och som inte är avsedd att infogas i ett skjutvapen vid dess tillverkning, ska av tillverkaren förses med en unik märkning på det sätt som sägs i 1 § första stycket.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.2.1. Den tar sikte på lösa vapendelar, t.ex. ersättnings- och utbytesdelar. Till skillnad från vad som gäller för delar som är avsedda att infogas i ett skjutvapen vid dess tillverkning ska varje lös del ges en unik märkning på angivet sätt.

4 § När ett skjutvapen enligt 1 § eller ett vapen enligt 2 § förs över från staten till permanent civilt bruk ska den myndighet som för över vapnet se till att vapnet har en unik märkning som gör det möjligt att identifiera det land där överföringen skett.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.2.2. Paragrafen motsvarar artikel 8.1 c i protokollet och artikel 4.2 andra stycket i direktivet. Med stöd av bemyndigandet i 11 kap. 2 § m får regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, meddela föreskrifter om utförande av märkningen.

5 § Den som tillverkar ammunition till ett skjutvapen enligt 1 § eller ett vapen enligt 2 § ska förse varje förpackning med komplett ammunition med tillverkarens namn, ammunitionstyp och kaliber samt varupartiets identifikationsnummer.

Bestämmelsen i första stycket gäller inte vid laddning av ammunition enligt 3 § 2 förordningen (1992:1303) om krigsmateriel.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.2.3. Paragrafens första stycke motsvarar artikel 8.1 c i vapenprotokollet och artikel 4.2 tredje stycket i vapendirektivet. Med komplett ammunition avses patroner men inte deras komponenter, t.ex. tändhattar och andra tändmedel.

I andra stycket föreskrivs ett undantag från kravet på märkning såvitt gäller laddning av ammunition som sker enligt 3 § 2 förordningen om krigsmateriel, dvs. laddning av ammunition för eget bruk för den som enligt vapenlagen är berättigad att inneha jakt- eller sportskyttevapen (s.k. handladdning). Att den handladdade ammunitionen ska vara avsedd för eget bruk innebär att det inte är tillåtet att – utan att uppfylla kravet på märkning – överlåta sådan ammunition till annan person.

Införsel

6 § För skjutvapen som avses i 1 §, vapen som avses i 2 § och vapendel som avses i 3 § gäller för införsel till Sverige att de ska vara märkta på sätt som sägs där.

För skjutvapen som avses i 1 § och vapen som avses i 2 § gäller för införsel till Sverige också att de ska vara försedda med märkning som utvisar det land till vilket införseln sker och det år införseln sker.

Bestämmelserna i andra stycket gäller inte vid införsel enligt 2 kap. 13 § första stycket b.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.2.4. Enligt första stycket får sådana vapen och vapendelar som omfattas av märkningskravet i 1–3 §§ föras in till Sverige endast om de är märkta på där föreskrivet sätt. Vid införsel av vapen som omfattas av märkningskravet i 1 och 2 §§ gäller dessutom enligt andra stycket att vapnet ska vara försett med märkning som utvisar det land till vilket införseln sker och det år införseln sker. Sistnämnda krav gäller enligt paragrafens tredje stycke inte vid införsel enligt 2 kap. 13 § första stycket b. Detta innebär att kravet på märkning enligt andra stycket inte gäller enskilda personer, som har permanent tillstånd från behörig myndighet i Danmark, Finland eller Norge att där inneha jakt- eller tävlingskjutvapen för eget bruk, och som medför dessa vapen vid vistelse i Sverige för tillfällig användning vid jakt eller tävling här. Kravet på märkning enligt andra stycket gäller inte heller vid resa genom Sverige till Danmark, Finland eller Norge i anslutning till tillfällig användning vid jakt eller tävling i något av dessa länder.

Bestämmelserna är inte straffsanktionerade i vapenlagen. Den som bryter mot bestämmelserna kan emellertid dömas för smuglingsbrott enligt lagen (2000:1225) om smuggling.

7 § Ammunition som avses i 5 § får föras in till Sverige endast om den är märkt på sätt som sägs där.

Bestämmelsen behandlas i avsnitt 5.2.4. Enligt bestämmelsen får sådan ammunition som omfattas av märkningskravet i 5 § föras in till Sverige endast om den är märkt på där föreskrivet sätt.

Bestämmelsen är inte straffsanktionerad i vapenlagen. Den som bryter mot bestämmelsen kan dock dömas för smugglingsbrott enligt lagen (2000:1225) om smuggling.

Utförsel

8 § För skjutvapen som avses i 1 §, vapen som avses i 2 § och vapendel som avses i 3 § gäller för utförsel från Sverige att de ska vara märkta på sätt som sägs där.

Paragrafen behandlas i avsnitt 5.2.4. Enligt bestämmelsen får sådana vapen och vapendelar som omfattas av märkningskravet i 1–3 §§ föras ut ur Sverige endast om de är märkta på där föreskrivet sätt.

Bestämmelsen är inte straffsanktionerad i vapenlagen. Den som bryter mot bestämmelsen kan dock dömas för smugglingsbrott enligt lagen (2000:1225) om smuggling.

2 kap. Tillstånd och register

16 a § Skjutvapen eller ammunition får föras in till Sverige endast om införseln anmäls till Tullverket.

Bestämmelsen, som är ny, behandlas i avsnitt 5.7. Enligt bestämmelsen får skjutvapen eller ammunition föras in till Sverige endast om införseln anmäls till Tullverket. I 1 kap. 3 § jämföras vissa vapen och vapendelar med skjutvapen vid tillämpningen av

vapenlagen. Detta innebär att även sådana vapen och vapendelar omfattas av anmälningsplikten enligt 16 a §.

9 kap. Straff och förverkande

2 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till,

b) bryter mot bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 5 kap. 3 § första stycket eller om användning vid sådan förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket eller om transport i 5 kap. 4 § eller mot föreskrifter eller villkor i fråga om förvaring av vapen som meddelats med stöd av denna lag,

c) bryter mot bestämmelserna om förvaring i 5 kap. 1–3 §§ i fråga om skjutvapen eller ammunition som innehas av sammanlutningar, huvudmän för museer eller auktoriserade bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehas av vapenhandlare,

d) innehar ammunition utan att ha rätt till det eller inte följer ett beslut att lämna över ammunition för inlösen,

e) överlåter ammunition till någon som inte har rätt att inneha ammunitionen,

f) driver handel med skjutvapen utan tillstånd,

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §,

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land,

i) bryter mot bestämmelserna om märkning i 1 a kap. 1–3 eller 5 §,

j) förfalskar, förstör eller utplånar sådan märkning som anges i 1 a kap.

Ansvar för otillåtet innehav av ammunition eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 § ska inte dömas ut i ringa fall.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.5. Enligt *första stycket i* är det straffbart att uppsåtligen eller av oaktsamhet bryta mot bestämmelserna i 1 a kap. 1–3 eller 5 §, dvs. att tillverka vapen, vapendelar eller ammunition som anges i dessa paragrafer utan att förse föremålen med föreskriven märkning. Enligt *första stycket j* är det vidare kriminaliserat att uppsåtligen eller av oaktsamhet förfalska, förstöra eller utplåna sådan märkning som anges i 1 a kap.

4 a § För försök till brott enligt 2 § första stycket i eller j eller stämpling som består i att någon söker anstifta sådan gärning, döms till ansvar enligt bestämmelserna i 23 kap. brottsbalken.

Paragrafen är ny och behandlas i avsnitt 5.2.5. I paragrafen kriminaliseras försök till brott mot 2 § första stycket i (brott mot bestämmelserna om märkning i 1 a kap. 1–3 eller 5 §) och försök till brott mot 2 § första stycket j (förfalskning, förstörelse eller utplåning av sådan märkning som anges i 1 a kap.). Även stämpling som består i att någon söker anstifta brott mot 2 § första stycket i eller j är kriminaliserat. De andra former av stämpling som anges i 23 kap. 2 § andra stycket brottsbalken är inte kriminaliserade. Detta innebär att stämpling som består i att någon i samråd med annan beslutar gärningen eller åtar eller erbjuder sig att utföra den inte är förenat med straffansvar. Ytterligare bestämmelser om försök och stämpling till brott finns i 23 kap. brottsbalken.

5 § Ett vapen eller en vapendel som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 2 § a, 2 § i eller 2 § j ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition som har varit föremål för brott som avses i 2 § d, 2 § e, 2 § i eller 2 § j. I stället för vapnet eller ammunitionen kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition som hör till vapnet förklaras förverkad.

Utbyte av brott enligt denna lag *ska* förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.5. Genom ändringen görs bestämmelserna om förverkande i vapenlagen tillämpliga även vid brott mot 2 § i och 2 § j. För att undanröja eventuella tveksamheter om huruvida vapendelar kan förverkas med stöd av paragrafen förtydligas i *första stycket* att paragrafen gäller även vapendelar.

11 kap. Bemyndiganden

2 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,

b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som *ska* vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,

c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt *ska* gälla vid sådan handel,

d) vad som *ska* iakttas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,

e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition,

f) de förutsättningar i övrigt som *ska* vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,

g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,

h) förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige *ska* få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

- i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land *ska* underrätta den staten om förvärvet,
- j) förande av vapenregister enligt 2 kap. 17–19 §§,
- k) vilka sammanslutningar som *ska* anses uppfylla kraven i 2 kap. 3 § b för att kunna meddelas tillstånd att inneha skjutvapen,
- l) vad som *ska* iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen och ammunition, *och*
- m) *utförande av märkning som avses i 1 a kap. 1–5 §§.*

Ändringen behandlas i avsnitt 5.2.1–5.2.4. Genom ändringen bemyndigas regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att meddela föreskrifter om utförande av märkning. Sådana föreskrifter kan exempelvis innehålla bestämmelser om märkningens teckenstorlek och präglingsdjup.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
2. Den som vid lagens ikraftträdande innehar en mantel som enligt äldre bestämmelser får innehas utan tillstånd får inneha manteln till utgången av december 2010 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts före nämnda tidpunkt, till dess ansökan om tillstånd slutligen prövats.

Bestämmelserna behandlas i kapitel 6. Övergångsbestämmelsen i *andra punkten* innebär att den som innehar en mantel utan tillstånd senast den 31 december 2010 antingen måste ansöka om tillstånd att inneha vapendelen eller avsluta innehavet. I annat fall kan innehavaren dömas för vapenbrott enligt 9 kap. 1 §.

8.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

18 § Tullverket har rätt att göra kontrollbesök och revisioner hos den som för ut sådana varor som nämns i 3 § 1 och 7 och hos den som för in sådana varor som nämns i 3 § 3. Vad som sägs i 6 kap. 25–38 §§ tullagen (2000:1281) om revision m.m. gäller därvid, liksom bestämmelsen i 10 kap. 4 § samma lag om vite.

Ändringen behandlas i avsnitt 5.7. Genom ändringen utvidgas området för Tullverkets kontrollbesök och revisioner till att avse även vapen och ammunition som avses i vapenlagen och som förts in i landet.

Bilaga 1 FN:s vapenprotokoll

General Assembly

Distr.: General
8 June 2001

Fifty-fifth session
Agenda item 105

Resolution adopted by the General Assembly

[without reference to a Main Committee (A/55/383/Add.2)]

55/255. Protocol against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, Their Parts and Components and Ammunition, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime

The General Assembly,

Recalling its resolution 53/111 of 9 December 1998, in which it decided to establish an open-ended intergovernmental ad hoc committee for the purpose of elaborating a comprehensive international convention against transnational organized crime and of discussing the elaboration, as appropriate, of international instruments addressing trafficking in women and children, combating the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition, and illegal trafficking in and transporting of migrants, including by sea,

Recalling also its resolution 54/126 of 17 December 1999, in which it requested the Ad Hoc Committee on the Elaboration of a Convention against Transnational Organized Crime to continue its work, in accordance with resolutions 53/111 and 53/114 of 9 December 1998, and to intensify that work in order to complete it in 2000,

Recalling further its resolution 55/25 of 15 November 2000, by which it adopted the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, and the Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime,

Reaffirming the inherent right to individual or collective self-defence recognized in Article 51 of the Charter of the United Nations, which implies that States also have the right to acquire arms with which to defend themselves, as well as the right of self-determination of all peoples, in particular peoples under colonial or other forms of alien domination or foreign occupation, and the importance of the effective realization of that right,

1. *Takes note* of the report of the Ad Hoc Committee on the Elaboration of a Convention against Transnational Organized Crime on its twelfth session,¹ and commends the Ad Hoc Committee for its work;

2. *Adopts* the Protocol against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, Their Parts and Components and Ammunition, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, annexed to the present resolution, and opens it for signature at United Nations Headquarters in New York;

3. *Urges* all States and regional economic organizations to sign and ratify the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the protocols thereto as soon as possible in order to ensure the speedy entry into force of the Convention and the protocols thereto.

*101st plenary meeting
31 May 2001*

Annex

Protocol against the Illicit Manufacturing of and Trafficking in Firearms, Their Parts and Components and Ammunition, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime

Preamble

The States Parties to this Protocol,

Aware of the urgent need to prevent, combat and eradicate the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition, owing to the harmful effects of those activities on the security of each State, region and the world as a whole, endangering the well-being of peoples, their social and economic development and their right to live in peace,

Convinced, therefore, of the necessity for all States to take all appropriate measures to this end, including international cooperation and other measures at the regional and global levels,

Recalling General Assembly resolution 53/111 of 9 December 1998, in which the Assembly decided to establish an open-ended intergovernmental ad hoc committee for the purpose of elaborating a comprehensive international convention against transnational organized crime and of discussing the elaboration of, inter alia, an international instrument combating the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition,

Bearing in mind the principle of equal rights and self-determination of peoples, as enshrined in the Charter of the United Nations and the Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations,²

¹ A/55/383/Add.2.

² Resolution 2625 (XXV), annex.

Convinced that supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime with an international instrument against the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition will be useful in preventing and combating those crimes,

Have agreed as follows:

I. General provisions

Article 1

Relation with the United Nations Convention against Transnational Organized Crime

1. This Protocol supplements the United Nations Convention against Transnational Organized Crime. It shall be interpreted together with the Convention.
2. The provisions of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol unless otherwise provided herein.
3. The offences established in accordance with article 5 of this Protocol shall be regarded as offences established in accordance with the Convention.

Article 2

Statement of purpose

The purpose of this Protocol is to promote, facilitate and strengthen cooperation among States Parties in order to prevent, combat and eradicate the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition.

Article 3

Use of terms

For the purposes of this Protocol:

- (a) “Firearm” shall mean any portable barrelled weapon that expels, is designed to expel or may be readily converted to expel a shot, bullet or projectile by the action of an explosive, excluding antique firearms or their replicas. Antique firearms and their replicas shall be defined in accordance with domestic law. In no case, however, shall antique firearms include firearms manufactured after 1899;
- (b) “Parts and components” shall mean any element or replacement element specifically designed for a firearm and essential to its operation, including a barrel, frame or receiver, slide or cylinder, bolt or breech block, and any device designed or adapted to diminish the sound caused by firing a firearm;
- (c) “Ammunition” shall mean the complete round or its components, including cartridge cases, primers, propellant powder, bullets or projectiles, that are used in a firearm, provided that those components are themselves subject to authorization in the respective State Party;
- (d) “Illicit manufacturing” shall mean the manufacturing or assembly of firearms, their parts and components or ammunition:
 - (i) From parts and components illicitly trafficked;

- (ii) Without a licence or authorization from a competent authority of the State Party where the manufacture or assembly takes place; or
- (iii) Without marking the firearms at the time of manufacture, in accordance with article 8 of this Protocol;

Licensing or authorization of the manufacture of parts and components shall be in accordance with domestic law;

(e) “Illicit trafficking” shall mean the import, export, acquisition, sale, delivery, movement or transfer of firearms, their parts and components and ammunition from or across the territory of one State Party to that of another State Party if any one of the States Parties concerned does not authorize it in accordance with the terms of this Protocol or if the firearms are not marked in accordance with article 8 of this Protocol;

(f) “Tracing” shall mean the systematic tracking of firearms and, where possible, their parts and components and ammunition from manufacturer to purchaser for the purpose of assisting the competent authorities of States Parties in detecting, investigating and analysing illicit manufacturing and illicit trafficking.

Article 4 *Scope of application*

1. This Protocol shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention of illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition and to the investigation and prosecution of offences established in accordance with article 5 of this Protocol where those offences are transnational in nature and involve an organized criminal group.

2. This Protocol shall not apply to state-to-state transactions or to state transfers in cases where the application of the Protocol would prejudice the right of a State Party to take action in the interest of national security consistent with the Charter of the United Nations.

Article 5 *Criminalization*

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the following conduct, when committed intentionally:

(a) Illicit manufacturing of firearms, their parts and components and ammunition;

(b) Illicit trafficking in firearms, their parts and components and ammunition;

(c) Falsifying or illicitly obliterating, removing or altering the marking(s) on firearms required by article 8 of this Protocol.

2. Each State Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the following conduct:

(a) Subject to the basic concepts of its legal system, attempting to commit or participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 of this article; and

(b) Organizing, directing, aiding, abetting, facilitating or counselling the commission of an offence established in accordance with paragraph 1 of this article.

Article 6

Confiscation, seizure and disposal

1. Without prejudice to article 12 of the Convention, States Parties shall adopt, to the greatest extent possible within their domestic legal systems, such measures as may be necessary to enable confiscation of firearms, their parts and components and ammunition that have been illicitly manufactured or trafficked.

2. States Parties shall adopt, within their domestic legal systems, such measures as may be necessary to prevent illicitly manufactured and trafficked firearms, parts and components and ammunition from falling into the hands of unauthorized persons by seizing and destroying such firearms, their parts and components and ammunition unless other disposal has been officially authorized, provided that the firearms have been marked and the methods of disposal of those firearms and ammunition have been recorded.

II. Prevention

Article 7

Record-keeping

Each State Party shall ensure the maintenance, for not less than ten years, of information in relation to firearms and, where appropriate and feasible, their parts and components and ammunition that is necessary to trace and identify those firearms and, where appropriate and feasible, their parts and components and ammunition which are illicitly manufactured or trafficked and to prevent and detect such activities. Such information shall include:

(a) The appropriate markings required by article 8 of this Protocol;

(b) In cases involving international transactions in firearms, their parts and components and ammunition, the issuance and expiration dates of the appropriate licences or authorizations, the country of export, the country of import, the transit countries, where appropriate, and the final recipient and the description and quantity of the articles.

Article 8

Marking of firearms

1. For the purpose of identifying and tracing each firearm, States Parties shall:

(a) At the time of manufacture of each firearm, either require unique marking providing the name of the manufacturer, the country or place of manufacture and the serial number, or maintain any alternative unique user-friendly marking with simple geometric symbols in combination with a numeric and/or alphanumeric code, permitting ready identification by all States of the country of manufacture;

(b) Require appropriate simple marking on each imported firearm, permitting identification of the country of import and, where possible, the year of import and

enabling the competent authorities of that country to trace the firearm, and a unique marking, if the firearm does not bear such a marking. The requirements of this subparagraph need not be applied to temporary imports of firearms for verifiable lawful purposes;

(c) Ensure, at the time of transfer of a firearm from government stocks to permanent civilian use, the appropriate unique marking permitting identification by all States Parties of the transferring country.

2. States Parties shall encourage the firearms manufacturing industry to develop measures against the removal or alteration of markings.

Article 9
Deactivation of firearms

A State Party that does not recognize a deactivated firearm as a firearm in accordance with its domestic law shall take the necessary measures, including the establishment of specific offences if appropriate, to prevent the illicit reactivation of deactivated firearms, consistent with the following general principles of deactivation:

(a) All essential parts of a deactivated firearm are to be rendered permanently inoperable and incapable of removal, replacement or modification in a manner that would permit the firearm to be reactivated in any way;

(b) Arrangements are to be made for deactivation measures to be verified, where appropriate, by a competent authority to ensure that the modifications made to a firearm render it permanently inoperable;

(c) Verification by a competent authority is to include a certificate or record attesting to the deactivation of the firearm or a clearly visible mark to that effect stamped on the firearm.

Article 10
*General requirements for export, import and
transit licensing or authorization systems*

1. Each State Party shall establish or maintain an effective system of export and import licensing or authorization, as well as of measures on international transit, for the transfer of firearms, their parts and components and ammunition.

2. Before issuing export licences or authorizations for shipments of firearms, their parts and components and ammunition, each State Party shall verify:

(a) That the importing States have issued import licences or authorizations; and

(b) That, without prejudice to bilateral or multilateral agreements or arrangements favouring landlocked States, the transit States have, at a minimum, given notice in writing, prior to shipment, that they have no objection to the transit.

3. The export and import licence or authorization and accompanying documentation together shall contain information that, at a minimum, shall include the place and the date of issuance, the date of expiration, the country of export, the country of import, the final recipient, a description and the quantity of the firearms, their parts and components and ammunition and, whenever there is transit, the

countries of transit. The information contained in the import licence must be provided in advance to the transit States.

4. The importing State Party shall, upon request, inform the exporting State Party of the receipt of the dispatched shipment of firearms, their parts and components or ammunition.

5. Each State Party shall, within available means, take such measures as may be necessary to ensure that licensing or authorization procedures are secure and that the authenticity of licensing or authorization documents can be verified or validated.

6. States Parties may adopt simplified procedures for the temporary import and export and the transit of firearms, their parts and components and ammunition for verifiable lawful purposes such as hunting, sport shooting, evaluation, exhibitions or repairs.

Article 11

Security and preventive measures

In an effort to detect, prevent and eliminate the theft, loss or diversion of, as well as the illicit manufacturing of and trafficking in, firearms, their parts and components and ammunition, each State Party shall take appropriate measures:

(a) To require the security of firearms, their parts and components and ammunition at the time of manufacture, import, export and transit through its territory; and

(b) To increase the effectiveness of import, export and transit controls, including, where appropriate, border controls, and of police and customs transborder cooperation.

Article 12

Information

1. Without prejudice to articles 27 and 28 of the Convention, States Parties shall exchange among themselves, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, relevant case-specific information on matters such as authorized producers, dealers, importers, exporters and, whenever possible, carriers of firearms, their parts and components and ammunition.

2. Without prejudice to articles 27 and 28 of the Convention, States Parties shall exchange among themselves, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, relevant information on matters such as:

(a) Organized criminal groups known to take part or suspected of taking part in the illicit manufacturing of or trafficking in firearms, their parts and components and ammunition;

(b) The means of concealment used in the illicit manufacturing of or trafficking in firearms, their parts and components and ammunition and ways of detecting them;

(c) Methods and means, points of dispatch and destination and routes customarily used by organized criminal groups engaged in illicit trafficking in firearms, their parts and components and ammunition; and

(d) Legislative experiences and practices and measures to prevent, combat and eradicate the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition.

3. States Parties shall provide to or share with each other, as appropriate, relevant scientific and technological information useful to law enforcement authorities in order to enhance each other's abilities to prevent, detect and investigate the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition and to prosecute the persons involved in those illicit activities.

4. States Parties shall cooperate in the tracing of firearms, their parts and components and ammunition that may have been illicitly manufactured or trafficked. Such cooperation shall include the provision of prompt responses to requests for assistance in tracing such firearms, their parts and components and ammunition, within available means.

5. Subject to the basic concepts of its legal system or any international agreements, each State Party shall guarantee the confidentiality of and comply with any restrictions on the use of information that it receives from another State Party pursuant to this article, including proprietary information pertaining to commercial transactions, if requested to do so by the State Party providing the information. If such confidentiality cannot be maintained, the State Party that provided the information shall be notified prior to its disclosure.

Article 13 Cooperation

1. States Parties shall cooperate at the bilateral, regional and international levels to prevent, combat and eradicate the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition.

2. Without prejudice to article 18, paragraph 13, of the Convention, each State Party shall identify a national body or a single point of contact to act as liaison between it and other States Parties on matters relating to this Protocol.

3. States Parties shall seek the support and cooperation of manufacturers, dealers, importers, exporters, brokers and commercial carriers of firearms, their parts and components and ammunition to prevent and detect the illicit activities referred to in paragraph 1 of this article.

Article 14 Training and technical assistance

States Parties shall cooperate with each other and with relevant international organizations, as appropriate, so that States Parties may receive, upon request, the training and technical assistance necessary to enhance their ability to prevent, combat and eradicate the illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition, including technical, financial and material assistance in those matters identified in articles 29 and 30 of the Convention.

Article 15
Brokers and brokering

1. With a view to preventing and combating illicit manufacturing of and trafficking in firearms, their parts and components and ammunition, States Parties that have not yet done so shall consider establishing a system for regulating the activities of those who engage in brokering. Such a system could include one or more measures such as:

- (a) Requiring registration of brokers operating within their territory;
- (b) Requiring licensing or authorization of brokering; or
- (c) Requiring disclosure on import and export licences or authorizations, or accompanying documents, of the names and locations of brokers involved in the transaction.

2. States Parties that have established a system of authorization regarding brokering as set forth in paragraph 1 of this article are encouraged to include information on brokers and brokering in their exchanges of information under article 12 of this Protocol and to retain records regarding brokers and brokering in accordance with article 7 of this Protocol.

III. Final provisions

Article 16
Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Protocol through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Protocol that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Protocol, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 17
Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be open to all States for signature at United Nations Headquarters in New York from the thirtieth day after its adoption by the General Assembly until 12 December 2002.

2. This Protocol shall also be open for signature by regional economic integration organizations provided that at least one member State of such organization has signed this Protocol in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organization may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organization shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Protocol. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Protocol is open for accession by any State or any regional economic integration organization of which at least one member State is a Party to this Protocol. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Protocol. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 18
Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, except that it shall not enter into force before the entry into force of the Convention. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

2. For each State or regional economic integration organization ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the fortieth instrument of such action, this Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or organization of the relevant instrument or on the date this Protocol enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is the later.

Article 19
Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Protocol, a State Party to the Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The States Parties to this Protocol meeting at the Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties to this Protocol present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of

votes equal to the number of their member States that are Parties to this Protocol. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party ninety days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Protocol and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 20
Denunciation

1. A State Party may denounce this Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organization shall cease to be a Party to this Protocol when all of its member States have denounced it.

Article 21
Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Protocol.

2. The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

RÅDETS DIREKTIV

av den 18 juni 1991

om kontroll av förvärv och innehav av vapen

(91/477/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

i samarbete med Europaparlamentet²,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³,

och med beaktande av följande:

Enligt artikel 8a i fördraget skall den inre marknaden upprättas senast den 31 december 1992. Den inre marknaden omfattar ett område utan inre gränser med fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital, i enlighet med bestämmelserna i fördraget.

Europeiska rådet fastställde uttryckligen som mål vid mötet den 25 och 26 juni 1984 i Fontainebleau att avskaffa alla polis- och tullformaliteter vid gemenskapens inre gränser.

Ett fullständigt avskaffande av kontroll och formaliteter vid gemenskapens inre gränser förutsätter att vissa grundläggande villkor uppfylls. Kommissionen konstaterade i sin vitbok "Fullbordandet av den inre marknaden" att avskaffandet av personkontrollen och säkerhetskontrollen av transporterade föremål bland annat förutsätter en tillnärmning av vapenlagstiftningen.

Avskaffandet av kontrollen av vapeninnehav vid gemenskapens inre gränser kräver att effektiva regler införs som gör det möjligt att inom medlemsstaterna kontrollera förvärv och innehav samt överföring av

¹ EGT nr C 235, 1.9.1987, s. 8 och
EGT nr C 299, 28.11.1989, s. 6.

² EGT nr C 231, 17.9.1990, s. 69 och
EGT nr C 158, 17.6.1991, s. 89.

³ EGT nr C 35, 8.2.1988, s. 5.

skjutvapen till en annan medlemsstat. Systematiska kontroller vid gemenskapens inre gränser bör därför avskaffas.

Det ömsesidiga förtroende inom området för skydd av personers säkerhet, som dessa regler kommer att skapa mellan medlemsstaterna, blir större om reglerna har stöd av en delvis harmoniserad lagstiftning. Det kunde därför vara lämpligt att bestämma kategorier av skjutvapen som privatpersoner inte alls får förvärva eller inneha eller som de får inneha endast med särskilt tillstånd eller efter anmälan.

Det bör i princip vara förbjudet att inneha vapen vid passage från en medlemsstat till en annan; ett undantag härifrån kan bara godtas om ett förfarande antas som gör det möjligt för medlemsstaterna att hålla sig underrättade om när ett skjutvapen förs in på deras territorium.

Smidigare regler bör dock antas för jakt och tävlingskytte för att inte inskränka den fria rörligheten för personer mer än nödvändigt.

Direktivet berör inte medlemsstaternas rätt att vidta åtgärder för att förhindra illegal handel med vapen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

Räckvidd

Artikel 1

1. Med *vapen och skjutvapen* menas i detta direktiv föremål som definieras i bilaga 1. Skjutvapen klassificeras och definieras i avsnitt II i bilaga 1.
2. Med *vapenhandlare* menas i detta direktiv varje fysisk eller juridisk person vars näringsverksamhet helt eller delvis utgörs av tillverkning, handel, byteshandel, uthyrning, reparation eller ombyggnad av skjutvapen.
3. Vid tillämpningen av detta direktiv skall en person betraktas som bosatt i det land som anges i adressen i någon handling som utvisar personens hemvist, såsom pass eller identitetskort som visas upp för myndigheterna i ett medlemsland eller för en vapenhandlare vid kontroll av innehav eller vid förvärv.
4. *Europeiska skjutvapenpasset* är en handling som på begäran utfärdas av en medlemsstats myndigheter för en person som legalt förvärvar och använder ett skjutvapen. Passet skall ha en giltighetstid av högst fem år. Giltighetstiden får förlängas. Om endast skjutvapen ur kategori D är

införda i passet skall den högsta giltighetstiden vara tio år. Passet skall innehålla de upplysningar som finns i bilaga 2. Europeiska skjutvapenpasset är en personlig handling där det eller de skjutvapen förs in som passets innehavare äger och använder. Den som använder skjutvapnet skall alltid medföra passet. Förändringar i skjutvapeninnehavet eller i skjutvapnets egenskaper skall anges i passet, liksom förlust eller stöld av skjutvapnet.

Artikel 2

1. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av nationella bestämmelser om rätten att bära vapen och om jakt och tävlingsskytte.
2. Detta direktiv skall inte tillämpas på förvärv och innehav av vapen och ammunition i enlighet med den nationella lagstiftningen av de väpnade styrkorna, polisen, offentliga myndigheter eller av samlare och institutioner som anlägger kulturella och historiska aspekter på vapen och som erkänts som sådana av den medlemsstat inom vars territorium de är verksamma. Det gäller inte heller för kommersiell överlåtelse av krigsvapen och ammunition till sådana vapen.

Artikel 3

Medlemsstaterna får i sin lagstiftning anta strängare bestämmelser än vad som föreskrivs i detta direktiv, med förbehåll för de rättigheter som ges personer bosatta i medlemsstaterna genom artikel 12.2.

KAPITEL 2

Harmonisering av lagstiftningen om skjutvapen

Artikel 4

Åtminstone när det gäller kategorierna A och B skall varje medlemsstat göra utövandet av verksamhet som vapenhandlare beroende av ett tillstånd som minst skall grundas på en kontroll av vapenhandlarens personliga och yrkesmässiga hederlighet. Om det rör sig om en juridisk person skall kontrollen avse företagsledaren. När det gäller kategorierna C och D skall varje medlemsstat, som inte gör utövandet av verksamheten som vapenhandlare beroende av ett tillstånd, kräva en anmälan av verksamheten.

Varje vapenhandlare skall föra ett register över de skjutvapen i kategorierna A, B och C som han tar emot eller lämnar ut, med uppgifter som möjliggör identifiering av vapnet, särskilt typ, märke, modell, kaliber och tillverkningsnummer samt namn och adress på leverantörer

och förvärvare. Medlemsstaterna skall regelbundet kontrollera att vapenhandlarna respekterar denna skyldighet. Vapenhandlaren skall bevara registret i fem år, även efter det att verksamheten har upphört.

Artikel 5

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 skall medlemsstaterna bara tillåta förvärv och innehav av skjutvapen tillhörande kategori B för personer som har giltiga skäl och som

- a) fyllt 18 år utom i fall av jakt eller tävlingsskytte,
- b) inte kan antas utgöra en fara för sig själv eller för allmän ordning och säkerhet.

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 skall medlemsstaterna bara tillåta personer som uppfyller kraven i första stycket a att inneha skjutvapen i kategorierna C och D.

Medlemsstaterna får återkalla tillståndet att inneha skjutvapen om något av villkoren i första stycket b inte längre är uppfyllt.

Medlemsstaterna får inte förbjuda personer bosatta inom deras territorier att inneha vapen som förvärvats i en annan medlemsstat, om de inte förbjuder förvärv av samma vapen inom sitt eget territorium.

Artikel 6

Medlemsländerna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att förbjuda förvärv och innehav av skjutvapen och ammunition tillhörande kategori A. I särskilda fall får de behöriga myndigheterna bevilja tillstånd för sådana skjutvapen och sådan ammunition om det inte strider mot allmän ordning och säkerhet.

Artikel 7

1. Ett skjutvapen i kategori B får inte förvärvas inom en medlemsstats territorium utan den medlemsstatens tillstånd.

Ett sådant tillstånd får inte ges till en person som är bosatt i en annan medlemsstat utan den senare statens föregående samtycke.

2. Ett skjutvapen i kategori B får inte innehas inom en medlemsstats territorium utan den medlemsstatens tillstånd. Om innehavaren av vapnet är bosatt i en annan medlemsstat skall denna informeras.

3. Tillstånd att förvärva och tillstånd att inneha ett skjutvapen i kategori B får ges i ett gemensamt förvaltningsbeslut.

Artikel 8

1. Innehav av ett skjutvapen i kategori C är bara tillåtet om innehavaren har lämnat uppgift om detta till myndigheterna i den medlemsstat där vapnet innehas.

Medlemsstaterna skall föreskriva att alla skjutvapen i kategori C som för närvarande innehas inom deras territorier men som inte tidigare anmälts, skall anmälas senast ett år efter ikraftträdandet av den nationella lagstiftning som antas för att genomföra detta direktiv.

2. Varje säljare, vapenhandlare och privatperson skall informera myndigheterna i den medlemsstat där transaktionen äger rum om överlåtelse eller utlämnande av ett skjutvapen i kategori C med angivande av de uppgifter som krävs för att vapnet och förvärvaren skall kunna identifieras. Om den som förvärvar ett sådant skjutvapen är bosatt i en annan medlemsstat skall denna informeras om förvärvet av såväl medlemsstaten där transaktionen ägde rum som av förvärvaren.

3. Om en medlemsstat förbjuder eller kräver tillstånd för förvärv och innehav av ett skjutvapen i kategori B, C eller D inom sitt territorium, skall den underrätta de andra medlemsstaterna om detta; dessa stater skall enligt artikel 12.2 föra in en uttrycklig anmärkning om detta förhållande i varje europeiskt skjutvapenpass som de utfärdar för ett sådant skjutvapen.

Artikel 9

1. Överlämnande av ett skjutvapen i kategori A, B och C till en person som inte är bosatt i den aktuella medlemsstaten skall tillåtas under förutsättning att bestämmelserna i artikel 6-8 iakttas, om

- förvärvaren fått tillstånd enligt artikel 11 att själv utföra överföringen till det land där han är bosatt,
- förvärvaren lämnar in en skriftlig anmälan där han intygar och motiverar sin avsikt att inneha skjutvapnet i den medlemsstat där förvärvet skett, förutsatt att han uppfyller medlemsstatens rättsliga villkor för innehavet.

2. Medlemsstaterna får tillåta tillfälliga överlämnanden av skjutvapen enligt närmare föreskrifter som de själva bestämmer.

Artikel 10

Bestämmelserna för förvärv och innehav av ammunition skall vara samma som de som gäller för innehav av de skjutvapen som ammunitionen är avsedd för.

KAPITEL 3

Formaliteter för förflyttning av vapen inom gemenskapen

Artikel 11

1. Skjutvapen får utan att det påverkar tillämpningen av artikel 12 föras över från en medlemsstat till en annan endast i enlighet med bestämmelserna i följande stycken. Dessa bestämmelser skall också gälla för överföring av skjutvapen efter försäljning via postorder.

2. Om ett skjutvapen skall föras över till en annan medlemsstat, skall den berörda personen först lämna följande uppgifter till den medlemsstat där skjutvapnet finns:

- Namn och adress på den som säljer eller överlåter skjutvapnet och på den som köper eller förvärvar det eller i förekommande fall ägaren.
- Den adress som skjutvapnet skall transporteras till.
- Antalet skjutvapen som skall transporteras.
- Uppgifter som möjliggör identifiering av skjutvapnet samt en angivelse om att vapnet har kontrollerats i enlighet med konventionen av den 1 juli 1969 om ömsesidigt erkännande av kontrollmärkning av handeldvapen.
- Överföringssättet.
- Dag för avsändandet och beräknad ankomstdag.

Upplysningarna i de sista två strecksatserna behöver inte lämnas om överföringen sker mellan två vapenhandlare.

Medlemsstaten skall undersöka under vilka omständigheter överföringen skall ske, särskilt med tanke på säkerheten.

Om medlemsstaten tillåter en sådan överföring skall den utfärda ett tillstånd med alla de uppgifter som nämns i första stycket. Ett sådant tillstånd skall följa skjutvapnet till dess destinationsort; det skall visas upp på begäran av medlemsstaternas myndigheter.

3. Utom i fråga om krigsvapen, som enligt artikel 2.2 är undantagna från tillämpningsområdet för detta direktiv, får varje medlemsstat ge vapenhandlare rätt att utan föregående tillstånd enligt punkt 2 föra över vapen från sitt territorium till en vapenhandlare som är bosatt i en annan medlemsstat. För detta ändamål skall den utfärda ett tillstånd som gäller högst tre år och som när som helst kan dras in tillfälligt eller upphävas genom ett motiverat beslut. En handling som hänvisar till detta tillstånd skall följa skjutvapnet till destinationsorten; detta dokument skall visas upp på begäran av medlemsstaternas myndigheter.

Senast vid tidpunkten för överföringen skall vapenhandlaren lämna alla uppgifter som nämns i punkt 2 första stycket till myndigheterna i den medlemsstat från vilken överföringen skall äga rum.

4. Varje medlemsstat skall tillhandahålla de övriga medlemsstaterna en förteckning över vilka skjutvapen som utan medlemsstatens föregående samtycke får överföras till dess territorium.

Förteckningarna skall förmedlas till vapenhandlare som enligt förfarandet i punkt 3 medgivits rätt att föra över skjutvapen utan föregående tillstånd.

Artikel 12

1. Tillämpas inte förfarandet i artikel 11, skall innehav av skjutvapen under en resa genom två eller fler medlemsstater vara tillåtet endast om den berörda personen har fått tillstånd av var och en av dessa medlemsstater.

Medlemsstaterna får ge sådana tillstånd för en eller flera resor och för en maximitid om ett år, med möjlighet till förlängning. Sådana tillstånd skall föras in i det europeiska skjutvapenpass som den resande måste visa upp på begäran av medlemsstaternas myndigheter.

2. Utan hinder av punkt 1 får jägare i fråga om vapen i kategori C och D, samt tävlingsskyttar i fråga om vapen i kategori B, C och D, utan föregående tillstånd inneha ett eller flera skjutvapen under en resa genom två eller flera medlemsstater i syfte att utöva sina aktiviteter, förutsatt att de har ett europeiskt skjutvapenpass där vapnet eller vapnen är införda och förutsatt att de kan styrka skälet för resan, lämpligen genom uppvisande av en inbjudan.

Detta undantag skall dock inte gälla för resor till en medlemsstat som förbjuder förvärv och innehav av skjutvapnet i fråga eller som kräver ett tillstånd enligt artikel 8.3; detta förhållande skall i så fall uttryckligen anmärkas i Europeiska skjutvapenpasset.

I samband med den i artikel 17 omnämnda rapporten skall kommissionen i samråd med medlemsstaterna överväga effekterna av tillämpningen av andra stycket, särskilt beträffande dess inverkan på allmän ordning och säkerhet.

3. Genom avtal om ömsesidigt erkännande av nationella dokument får två eller flera medlemsstater införa ett smidigare system för resor med skjutvapen inom deras territorier än som föreskrivs i denna artikel.

Artikel 13

1. Varje medlemsstat skall lämna alla relevanta upplysningar den har tillgång till angående slutgiltiga överföringar av skjutvapen till den medlemsstat till vars territorium överföringen har skett.

2. De upplysningar som medlemsstaterna får genom förfarandena enligt artikel 11 om överföring av skjutvapen och enligt artikel 7.2 och artikel 8.2 om utlandsbosattas förvärv och innehav av skjutvapen, skall senast vid tidpunkten för den aktuella överföringen meddelas den medlemsstat som är destinationsland och, i förekommande fall, de medlemsstater som är transiteringsländer.

3. Medlemsstaterna skall senast den 1 januari 1993 upprätta nätverk för utbyte av upplysningar i syfte att tillämpa denna artikel. De skall informera de andra medlemsstaterna och kommissionen om de nationella myndigheter som ansvarar för att lämna och ta emot upplysningar och för att tillämpa de formaliteter som avses i artikel 11.4.

Artikel 14

Medlemsstaterna skall anta alla bestämmelser som behövs för att förbjuda införsel till deras territorier av

- skjutvapen utom i de fall som anges i artiklarna 11 och 12 och förutsatt att de där föreskrivna villkoren uppfylls,
- andra vapen än skjutvapen, förutsatt att den ifrågavarande medlemsstatens nationella föreskrifter tillåter det.

KAPITEL 4

Slutbestämmelser

Artikel 15

1. Medlemsstaterna skall skärpa kontrollen av vapeninnehav vid gemenskapens yttre gränser. De skall särskilt övervaka att resande från tredje land som avser att resa vidare till en annan medlemsstat iakttar bestämmelserna i artikel 12.

2. Detta direktiv skall inte utesluta kontroller som utförs av medlemsstaterna eller transportföretaget i samband med ombordstigning i ett transportmedel.

3. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om hur kontrollerna i punkt 1 och 2 utförs. Kommissionen skall sammanställa dessa upplysningar och göra dem tillgängliga för alla medlemsstater.

4. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om sina nationella bestämmelser, däribland om ändringar som berör förvärv och innehav av vapen, om den nationella lagstiftningen är strängare än minimikraven. Kommissionen skall vidarebefordra sådana upplysningar till de andra medlemsstaterna.

Artikel 16

Medlemsstaterna skall fastställa sanktioner som skall tillämpas vid överträdelse av de bestämmelser som antas enligt detta direktiv. Sanktionerna bör vara tillräckligt stränga för att främja efterlevnad av bestämmelserna.

Artikel 17

Inom en tid av fem år från dagen för genomförandet av detta direktiv i den nationella lagstiftningen skall kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om den situation som tillämpningen av direktivet har resulterat i, vid behov åtföljd av förslag till åtgärder.

Artikel 18

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv i så god tid att de åtgärder som föreskrivs i direktivet kan börja tillämpas senast den 1 januari 1993. De skall genast underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om de vidtagna åtgärderna.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 19

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 18 juni 1991.

På rådets vägnar

G. WOHLFART

Ordförande

BILAGA 1

I. I detta direktiv avses med *vapen*:

- alla skjutvapen som definieras i avsnitt II i denna bilaga,
- andra vapen än skjutvapen såsom dessa definieras i den nationella lagstiftningen.

II. I detta direktiv avses med *skjutvapen*:

- A. Alla föremål som faller inom någon av följande kategorier, med undantag av föremål som motsvarar definitionen men som utesluts av någon av anledningarna i avsnitt III.

Kategori A – Förbjudna skjutvapen

1. Explosiva militära missiler och startlavetter.
2. Automatiska skjutvapen.
3. Skjutvapen maskerade som andra föremål.
4. Ammunition med kroppsskyddspenetrerande projektiler, explosions- eller brandprojektiler och projektiler för sådan ammunition.
5. Pistol- och revolverammunition med utvidgande projektiler och projektiler för sådan ammunition, med undantag för de fall då de skall användas till sådana vapen avsedda för jakt eller målskjutning som innehas av personer med rätt att bruka dem.

Kategori B – Skjutvapen för vilka det krävs tillstånd

1. Halvautomatiska eller repeterande korta vapen.
2. Korta vapen med enkelskott med centralantändning.
3. Korta vapen med enkelskott med kantantändning, vars totala längd är mindre än 28 cm.
4. Halvautomatiska långa skjutvapen, vars magasin och patronläge tillsammans kan innehålla mer än tre skott.
5. Halvautomatiska långa skjutvapen, vars magasin och patronläge tillsammans inte kan innehålla mer än tre skott

och där laddningsmekanismen kan tas bort eller det inte är uteslutet att vapnet med hjälp av vanliga verktyg kan omändras på sådant sätt att magasin och patronläge tillsammans kan innehålla mer än tre skott.

6. Repeterande och halvautomatiska långa skjutvapen med slätborrade lopp som inte överstiger 60 cm i längd.
7. Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism.

Kategori C – Skjutvapen som skall anmälas

1. Repeterande långa skjutvapen andra än de som står upptagna i kategori B punkt 6.
2. Långa skjutvapen med räfflade lopp för enkelskott.
3. Halvautomatiska långa skjutvapen som inte omfattas av kategori B punkt 4-7.
4. Korta vapen för enkelskott med kantantändning vars totala längd inte är mindre än 28 cm.

Kategori D – Andra skjutvapen

Enkelskotts långa skjutvapen med slätborrade lopp.

B. Varje vital del av sådana skjutvapen:

Slutstycket, patronläget och pipan till ett skjutvapen tillhör som separata delar samma kategori som det skjutvapen de är eller är tänkta att vara monterade på.

III. Definitionen av skjutvapen skall i denna bilaga inte omfatta föremål som stämmer med definitionen men som

- a) har gjorts varaktigt obrukbara genom tillämpning av ett tekniskt förfarande som ett officiellt organ har garanterat eller erkänt,
- b) är gjorda för larm, signalering, livräddning, djurslakt eller harpunfiske eller för industriellt eller tekniskt bruk, förutsatt att de bara kan användas i ett sådant syfte.
- c) betraktas som antika vapen eller reproduktioner av sådana, om dessa inte har inkluderats i de föregående kategorierna och är föremål för nationell lagstiftning.

I avvaktan på samordning inom gemenskapen får medlemsstaterna tillämpa sin nationella lagstiftning på skjutvapnen i detta avsnitt.

IV. I denna bilaga avses med:

- a) *korta vapen*: ett skjutvapen med en pipa som inte överstiger 30 cm eller vars totala längd inte överstiger 60 cm.
 - b) *långa vapen*: alla skjutvapen som inte är korta vapen.
 - c) *automatvapen*: ett skjutvapen som laddar om automatiskt varje gång ett skott avfyras och som kan avfyra mer än ett skott med ett tryck på avtryckaren.
 - d) *halvautomatiskt skjutvapen*: ett skjutvapen som laddar om automatiskt varje gång ett skott avfyras och som bara kan avfyra ett skott med ett tryck på avtryckaren.
 - e) *repetrande skjutvapen*: ett skjutvapen som efter att ett skott har avfyrats är avsett att laddas om från ett magasin eller cylinder med hjälp av ett manuellt tillvägagångssätt.
 - f) *skjutvapen för enkelskott*: ett skjutvapen utan magasin som laddas för varje skott genom att man manuellt sätter in ett skott i patronläget eller i ett laddningsutrymme där pipan bryts.
 - g) *ammunition med kroppsskyddspenetrerande kulor*: ammunition för militärt bruk där kulan är försedd med mantel och har en massiv hård kärna.
 - h) *ammunition med explosiva projektiler*: ammunition för militärt bruk där projektilen innehåller en laddning som exploderar när den stöter emot något.
 - i) *ammunition med brandprojektiler*: ammunition för militärt bruk där projektilen innehåller en kemisk blandning som börjar brinna vid kontakt med luften eller vid anslaget.
-

BILAGA 2

EUROPEISKA SKJUTVAPENPASSET

Passet skall innehålla följande avsnitt:

- a) Innehavarens identitet.
- b) Identifikation av vapnet eller skjutvapnet med angivande av kategori enligt detta direktiv.
- c) Passets giltighetstid.
- d) Ett avsnitt att användas av den medlemsstat som utfärdar passet (tillståndens art, referenser etc.).
- e) Ett avsnitt för ifyllnad av andra medlemsstater (tillstånd till inresa i landet etc.).
- f) Anmärkningarna:

“Rätten att resa till en annan medlemsstat med ett eller flera i passet uppräknade skjutvapen i kategori B, C eller D förutsätter ett eller flera föregående tillstånd från det besökta medlemslandet. Detta eller dessa tillstånd får noteras i passet.

Ett sådant föregående tillstånd som avses ovan är i princip inte nödvändigt för att resa med ett skjutvapen i kategori C eller D i syfte att delta i jakt eller med ett skjutvapen i kategori B, C eller D för att delta i tävlingsskytte, förutsatt att resenären har ett skjutvapenpass och kan styrka skälet för resan.”

Om en medlemsstat har informerat de andra medlemsstaterna i enlighet med artikel 8.3 om att innehav av vissa skjutvapen i kategori B, C eller D är förbjudet eller kräver tillstånd skall en av följande anmärkningar läggas till:

“Inresa i ... (berörda stater) med skjutvapen ... (identifikation) är förbjuden.”

“Inresa i ... (berörda stater) med skjutvapen ... (identifikation) kräver tillstånd.”

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2008/51/EG

av den 21 maj 2008

om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 95.1,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Direktiv 91/477/EEG ⁽³⁾ utgör en stödåtgärd för den inre
marknaden. Genom denna stödåtgärd skapas det en ba-
lans mellan å ena sidan åtagandet att säkerställa en viss
frihet för handel med vissa skjutvapen inom gemenska-
pen och å andra sidan kravet att denna frihet begränsas
av vissa garantier som gäller säkerheten och som är an-
passade till denna typ av produkter.

(2) I enlighet med rådets beslut 2001/748/EG av den 16 ok-
tober 2001 om undertecknande på Europeiska gemen-
skapens vägnar av protokollet mot olaglig tillverkning av
och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammu-
nition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot
gränsöverskridande organiserad brottslighet ⁽⁴⁾ underteck-
nade kommissionen på gemenskapens vägnar nämnda
protokoll (nedan kallat *protokollet*) den 16 januari 2002.

(3) Gemenskapens anslutning till protokollet gör det nöd-
vändigt att ändra vissa bestämmelser i direktiv
91/477/EEG. Det är nämligen viktigt att säkerställa att
de internationella åtaganden som har betydelse för det
direktivet fullgörs på ett enhetligt, effektivt och snabbt
sätt. Dessutom är det nödvändigt att i samband med
denna översyn införa förbättringar av det direktivet ge-
nom att ta itu med vissa problem, särskilt de som påta-
lades i kommissionens rapport till Europaparlamentet
och rådet av den 15 december 2000 om genomförandet
av direktiv 91/477/EEG.

(4) Polisunderrättelser tyder på att användningen av om-
byggda vapen i gemenskapen har ökat. Det är därför
mycket viktigt att se till att sådana ombyggbara vapen
omfattas av definitionen av skjutvapen i direktiv
91/477/EEG.

(5) Skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition som
importeras från tredjeländer omfattas av gemenskapslag-
stiftningen och således även av kraven i direktiv
91/477/EEG.

(6) Det är därför lämpligt att definiera begreppen olaglig
tillverkning och olaglig handel med skjutvapen, delar
till skjutvapen och ammunition liksom begreppet spår-
ning i direktiv 91/477/EEG.

(7) Dessutom ska vapnen enligt protokollet märkas vid till-
verkningen och då de överförs från statliga depåer till
permanent civilt bruk, medan direktiv 91/477/EEG en-
dast indirekt hänvisar till skyldigheten att märka vapen.
För att underlätta spårning av vapen är det nödvändigt
att använda alfanumeriska koder och att i märkningen
även ange vapnets tillverkningsår (om detta inte framgår
av serienumret). Konventionen av den 1 juli 1969 om
ömsesidigt erkännande av kontrollstämplar på handeld-
vapen bör i största möjliga utsträckning användas som
referensram för märkningssystemet i hela gemenskapen.

⁽¹⁾ EUT C 318, 23.12.2006, s. 83.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 29 november 2007 (ännu ej
offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 17 april 2008.

⁽³⁾ EGT L 256, 13.9.1991, s. 51. Rättat i EGT L 54, 5.3.1993, s. 22.

⁽⁴⁾ EGT L 280, 24.10.2001, s. 5.

- (8) Enligt protokollet ska vidare den period under vilken registren förs över vapeninformation utökas till minst tio år, men det är, med tanke på hur farliga och långlivade vapen är, nödvändigt att förlänga denna period till minst 20 år så att det blir möjligt att genomföra en ordentlig spårning av skjutvapen. Det är också nödvändigt att medlemsstaterna upprättar antingen ett centraliserat eller ett decentraliserat datoriserat register som garanterar behöriga myndigheter tillgång till de register som innehåller nödvändiga uppgifter om varje skjutvapen. Polismyndigheters, rättsliga myndigheters och andra behöriga myndigheters tillgång till uppgifterna i detta datoriserade register måste regleras i enlighet med artikel 8 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
- (9) Dessutom bör den mäklarverksamhet som avses i artikel 15 i protokollet definieras i direktiv 91/477/EEG.
- (10) Enligt artiklarna 5 och 6 i protokollet krävs i vissa allvarliga fall straffrättsliga påföljder och konfiskering av vapnen.
- (11) I fråga om att göra skjutvapen obrukbara finns det i led a i del III i bilaga I till direktiv 91/477/EEG endast en hänvisning till nationell lagstiftning. Protokollet innehåller tydligare allmänna principer för att göra vapen obrukbara. Bilaga I till direktiv 91/477/EEG bör således anpassas.
- (12) Eftersom vapenhandlarnas verksamhet kännetecknas av särskilda förhållanden är det nödvändigt att medlemsstaterna utövar en strikt kontroll av denna verksamhet, särskilt genom att kontrollera vapenhandlarnas yrkesmässiga integritet och förmåga.
- (13) Privatpersoners förvärv av skjutvapen genom tekniker för distanskommunikation, till exempel via Internet, bör då detta är tillåtet omfattas av bestämmelserna i direktiv 91/477/EEG, och det bör finnas ett allmänt förbud mot att personer som enligt lagakraftvunnen dom har fällts för vissa allvarliga brottsliga handlingar förvärvar skjutvapen.
- (14) Europeiska skjutvapenpasset fungerar överlag bra och bör betraktas som den huvudsakliga handling som jägare och tävlingsskyttar behöver för att inneha ett skjutvapen under en resa till en annan medlemsstat. Medlemsstaterna bör inte kräva att en avgift betalas för att Europeiska skjutvapenpasset ska kunna godtas.
- (15) För att göra det lättare att spåra skjutvapen och effektivt bekämpa olaglig handel med och tillverkning av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition är det nödvändigt att förbättra informationsutbytet mellan medlemsstaterna.
- (16) Behandlingen av uppgifter måste ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽¹⁾, äventyrar inte skyddet för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter enligt gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning och påverkar framför allt inte skyldigheterna och rättigheterna enligt direktiv 95/46/EG.
- (17) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra direktiv 91/477/EEG bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter⁽²⁾.
- (18) Flera medlemsstater har förenklats sin klassificering av skjutvapen genom att inte längre tillämpa fyra kategorier utan endast följande två: förbjudna skjutvapen och skjutvapen för vilka det krävs tillstånd. Medlemsstaterna bör följa denna förenklade klassificering, även om de medlemsstater som delar in skjutvapen i fler kategorier får behålla sina nuvarande klassificeringssystem i enlighet med subsidiaritetsprincipen.
- (19) Tillstånd att förvärva och tillstånd att inneha ett skjutvapen bör så vitt det är möjligt ges efter ett enda förfarandeförande.
- (20) Genom artikel 2.2 i direktiv 91/477/EEG utesluts från det direktivets tillämpningsområde bland annat förvärv och innehav av vapen och ammunition i enlighet med den nationella lagstiftningen av samlare och institutioner som anlägger kulturella och historiska aspekter på vapen och som erkänts som sådana av den medlemsstat inom vars territorium de är verksamma.
- (21) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽³⁾ bör medlemsstaterna för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt ofentliggöra dessa tabeller.

(1) EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

(2) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23. Beslutet ändrat genom beslut 2006/512/EG (EUT L 200, 22.7.2006, s. 11).

(3) EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

(22) Direktiv 91/477/EEG bör således ändras i enlighet med detta.

som används i skjutvapen, förutsatt att dessa komponenter själva omfattas av krav på tillstånd i den berörda medlemsstaten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 91/477/EEG

Direktiv 91/477/EEG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. I detta direktiv avses med *skjutvapen* varje bärbart vapen med pipa som avfyrrar, är avsett att avfyra eller kan omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne, om det inte utesluts av någon av anledningarna i del III i bilaga I. Skjutvapen klassificeras i del II i bilaga I.

Vid tillämpningen av detta direktiv ska ett föremål anses kunna omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne om

— det liknar ett skjutvapen, och

— det på grund av sin konstruktion eller sina materialegenskaper kan omvandlas på detta sätt."

b) Följande punkter ska läggas till:

"1a. I detta direktiv avses med *delar till skjutvapen* varje komponent eller ersättningskomponent som har utformats särskilt för ett skjutvapen och som är nödvändig för dess funktion, inbegripet en pipa, stomme eller låda, glidskena eller cylinder och ett slutstycke samt varje anordning som formgivits eller anpassats för att dämpa det ljud som uppkommer då ett skjutvapen avfyrras.

1b. I detta direktiv avses med *väsentlig del* slutstycket, patronläget och pipan till ett skjutvapen, vilka, som separata delar, tillhör samma kategori som det skjutvapen på vilket de är eller är tänkta att vara monterade.

1c. I detta direktiv avses med *ammunition* alla patroner eller deras komponenter, inklusive patronhylsor, tändladdningar, drivladdningar, kulor och projektiler

1d. I detta direktiv avses med *spårning* en systematisk utredning av hur skjutvapen och i förekommande fall delar till skjutvapen och ammunition går från tillverkare till köpare, i syfte att hjälpa medlemsstaternas behöriga myndigheter att upptäcka, utreda och analysera olaglig tillverkning och olaglig handel.

1e. I detta direktiv avses med *vapenmäklare* varje fysisk eller juridisk person, med undantag av vapenhandlare, vars näringsverksamhet helt eller delvis består i att förvärva, sälja eller arrangera överföring av skjutvapen."

c) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. I detta direktiv avses med *vapenhandlare* varje fysisk eller juridisk person vars näringsverksamhet helt eller delvis består i att tillverka, bedriva handel eller byteshandel med, hyra ut, reparera eller omvandla skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition."

d) Följande punkter ska läggas till:

"2a. I detta direktiv avses med *olaglig tillverkning* eller sammansättning av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition

i) med hjälp av väsentliga delar till skjutvapen som varit föremål för olaglig handel,

ii) utan tillstånd som utfärdats i enlighet med artikel 4 av en behörig myndighet i den medlemsstat där tillverkningen eller sammansättningen har skett, eller

iii) utan märkning av de monterade vapnen då de tillverkas i enlighet med artikel 4.1.

2b. I detta direktiv avses med *olaglig handel* förvärv, försäljning, leverans, transport och överföring av skjutvapen, delar till skjutvapen eller ammunition från en medlemsstat eller via denna medlemsstat till en annan medlemsstat, om en av de berörda medlemsstaterna inte tillåter det i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv eller om de monterade skjutvapnen inte är märkta i enlighet med artikel 4.1."

e) Punkt 4 ska ersättas med följande:

"4. Ett europeiskt skjutvapenpass ska på begäran utfärdas av en medlemsstats myndigheter till en person som legalt förvärvat och använder ett skjutvapen. Passet ska ha en giltighetstid på högst fem år, som kan förlängas, och det ska innehålla de upplysningar som anges i bilaga II. Det ska vara en personlig handling där det eller de skjutvapen förs in som passets innehavare äger och använder i enlighet med passet. Då skjutvapnet används ska passet alltid medföras av den berörda personen och eventuella förändringar i skjutvapeninnehavet eller i skjutvapnets egenskaper ska anges i passet, liksom förlust eller stöld av skjutvapnet."

2. Artikel 4 ska ersättas med följande:

"Artikel 4

1. Medlemsstaterna ska se till att alla skjutvapen eller delar till skjutvapen som släpps ut på marknaden antingen har märkts och registrerats i enlighet med detta direktiv eller gjorts obrukbara.

2. För att kunna identifiera och spåra alla monterade skjutvapen ska medlemsstaterna i samband med tillverkningen av varje skjutvapen antingen

a) kräva att vapnen ges en unik märkning som inbegriper tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienumret och tillverkningsåret (om detta inte framgår av serienumret); detta ska inte påverka möjligheten att anbringa tillverkarens varumärke; för dessa ändamål får medlemsstaterna välja att tillämpa bestämmelserna i konventionen av den 1 juli 1969 om ömsesidigt erkännande av kontrollstämplar på handeldvapen, eller

b) bibehålla en annan form av unik och lätthanterlig märkning som består av en numerisk eller alfanumerisk kod, varigenom alla medlemsstaterna lätt kan identifiera tillverkningslandet.

Märkningen ska vara anbringad på en väsentlig del av skjutvapnet som om den förstörs skulle göra skjutvapnet obrukbart.

Medlemsstaterna ska se till att varje enskild förpackning med komplett ammunition märks med tillverkarens namn, varupartiets identifikationsnummer, kalibern och ammunitionstypen. För dessa ändamål får medlemsstaterna välja att tillämpa bestämmelserna i konventionen av den 1 juli 1969 om ömsesidigt erkännande av kontrollstämplar på handeldvapen.

När ett skjutvapen överförs från en statlig depå till permanent civilt bruk ska medlemsstaterna dessutom se till att de förses med en lämplig unik märkning, varigenom en stat lätt kan identifiera det land från vilket överföringen har skett.

3. Vapenhandlaren ska ha medlemsstatens tillstånd för att få bedriva sin verksamhet inom dess territorium, och detta ska grundas på åtminstone en prövning av tillverkarens personliga och yrkesmässiga integritet och förmåga. Ifråga om juridiska personer gäller prövningen den person som leder företaget.

4. Medlemsstaterna ska senast den 31 december 2014 föra antingen ett centraliserat eller ett decentraliserat datoriserat register som garanterar behöriga myndigheter tillgång till de register där varje skjutvapen som omfattas av detta direktiv registreras. Detta register ska omfatta och i minst 20 år bevara uppgifter om skjutvapnets typ, märke, modell, kaliber och serienummer samt leverantörens och förvärvarens eller ägarens namn och adress.

Varje vapenhandlare ska vara skyldig att under hela sin yrkesverksamma tid föra ett register där alla skjutvapen som omfattas av detta direktiv och som de tagit emot eller lämnat ut registreras, tillsammans med uppgifter som gör det möjligt att identifiera och spåra skjutvapnet, särskilt uppgifter om typ, märke, modell, kaliber och serienummer samt leverantörens och förvärvarens namn och adress. Efter det att verksamheten har upphört ska vapenhandlaren överlämna registret till den nationella myndighet som är ansvarig för det register som avses i första stycket.

5. Medlemsstaterna ska se till att alla skjutvapen vid varje givet tillfälle kan kopplas till sina respektive ägare. När det gäller skjutvapen i kategori D ska medlemsstaterna dock från och med den 28 juli 2010 införa lämpliga åtgärder för spårning, inbegripet genom att från och med den 31 december 2014 införa åtgärder som gör det möjligt att vid varje givet tillfälle koppla skjutvapen som släppts ut på marknaden efter den 28 juli 2010 till sina respektive ägare."

3. Följande artiklar ska läggas till:

"Artikel 4a

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3, ska medlemsstaterna tillåta förvärv och innehav av skjutvapen bara för personer som har beviljats en licens eller, när det gäller skjutvapen i kategorierna C eller D, för personer som har erhållit ett särskilt tillstånd för förvärv och innehav av sådana skjutvapen i enlighet med nationell lag.

Artikel 4b

Medlemsstaterna ska överväga att inrätta ett system för reglering av vapenmäklarverksamhet. Ett sådant system skulle kunna inbegripa en eller flera åtgärder såsom

- a) krav på registrering av vapenmäklare som är verksamma på medlemsstaternas territorium,
- b) krav på licens eller tillstånd för vapenmäklarverksamhet."

4. Artikel 5 ska ersättas med följande:

"Artikel 5

Utän att det påverkar tillämpningen av artikel 3, ska medlemsstaterna tillåta förvärv och innehav av skjutvapen bara för personer som har giltiga skäl och som

- a) fyllt 18 år; undantag ska dock göras för förvärv (förutom köp) och innehav av skjutvapen avsedda för jakt eller tävlingsskytte, förutsatt att personer under 18 år i detta fall har föräldrarnas tillstånd eller får vägledning från en förälder eller en vuxen med en giltig skjutvapenlicens eller jaktlicens eller befinner sig på ett licensierat eller på annat sätt godkänt träningscenter,
- b) inte kan antas utgöra en fara för sig själva eller för allmän ordning och säkerhet; om en person har befunnits skyldig till ett uppsåtligt våldsbrott, ska detta anses tala för att sådan fara föreligger.

Medlemsstaterna får återkalla tillståndet att inneha ett skjutvapen, om något av de villkor som låg till grund för att tillståndet beviljades inte längre uppfylls.

Medlemsstaterna får inte förbjuda personer bosatta inom deras territorier att inneha vapen som förvärvats i en annan medlemsstat, om de inte förbjuder förvärv av samma vapen inom sitt eget territorium."

5. I artikel 6 ska följande stycke läggas till:

"Medlemsstaterna ska, förutom när det gäller vapenhandlare, se till att förvärv av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition med hjälp av tekniker för distanskommunikation, som definieras i artikel 2 i Europaparlamentets

och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal (*), kontrolleras noggrant i de fall då denna typ av förvärv är tillåten.

(*) EGT L 144, 4.6.1997, s. 19. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2005/29/EG (EUT L 149, 11.6.2005, s. 22)."

6. I artikel 7 ska följande punkter läggas till:

"4. Medlemsstaterna får överväga att till personer som uppfyller kraven för ett skjutvapenintyg utfärda en flerårig licens för förvärv och innehav av alla skjutvapen som omfattas av tillstånd, utan att det påverkar

- a) skyldigheten att underrätta de behöriga myndigheterna om överföringarna,
- b) den fortlöpande kontrollen av att dessa personer efterlever villkoren, och
- c) de tak för innehav som fastställs i nationell lagstiftning.

5. Medlemsstaterna ska anta bestämmelser för att se till att de personer som enligt nationell lagstiftning innehar giltiga tillstånd för skjutvapen i kategori B den 28 juli 2008 inte behöver ansöka om licens eller tillstånd för skjutvapen som de innehar i kategorierna C eller D på grund av ikraftträdandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG av den 21 maj 2008 (*). Vid varje senare överföring av vapen i kategorierna C eller D krävs dock att mottagaren införskaffar eller innehar licens för eller har särskilt tillstånd att inneha skjutvapnen i enlighet med nationell lagstiftning.

(*) EUT L 179, 8.7.2008, s. 5."

7. I artikel 11.3 ska andra stycket ersättas med följande:

"Före datumet för överföringen ska vapenhandlaren lämna alla de uppgifter som anges i punkt 2 första stycket till myndigheterna i den medlemsstat från vilken överföringen ska äga rum. Dessa myndigheter ska genomföra inspektioner, i tillämpliga fall på plats, för att kontrollera överensstämmelsen mellan de uppgifter som lämnats av vapenhandlaren och de faktiska kännetecknen för överföringen. Uppgifterna ska lämnas av vapenhandlaren inom en period som ger tillräckligt med tid."

8. I artikel 12.2 ska första stycket ersättas med följande:

”Utan hinder av punkt 1 får jägare i fråga om vapen i kategori C och D, samt tävlingskyttar i fråga om vapen i kategori B, C och D, utan föregående tillstånd inneha ett eller flera skjutvapen under en resa genom två eller flera medlemsstater i syfte att utöva sin verksamhet, förutsatt att de har ett europeiskt skjutvapenpass, där skjutvapnet eller skjutvapnen är införda, och förutsatt att de kan styrka skälet för resan, särskilt genom uppvisande av en inbjudan eller något annat bevis på sin jaktverksamhet eller tävlings-skytteverksamhet i den medlemsstat som är destinationsland.

Medlemsstaterna får inte kräva att en avgift betalas för att Europeiska skjutvapenpasset ska kunna godtas.”

9. Artikel 13.3 ska ersättas med:

”3. I syfte att effektivt tillämpa detta direktiv ska medlemsstaterna regelbundet utbyta upplysningar. För detta ändamål ska kommissionen senast den 28 juli 2009 inrätta en kontaktgrupp för utbyte av upplysningar avseende tillämpningen av denna artikel. Medlemsstaterna ska underätta varandra och kommissionen om vilka nationella myndigheter som är ansvariga för att överföra och ta emot information och för att uppfylla skyldigheterna enligt artikel 11.4.”

10. Följande artikel ska läggas till:

”Artikel 13a

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 5 och 7 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter 8 (*) tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG ska vara tre månader.

(*) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23. Beslutet ändrat genom beslut 2006/512/EG (EUT L 200, 22.7.2006, s. 11).”

11. Artikel 16 ska ersättas med följande:

”Artikel 16

Medlemsstaterna ska fastställa ett sanktionssystem för överträdelser av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa sanktioner tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.”

12. Artikel 17 ska ersättas med följande:

”Artikel 17

Senast den 28 juli 2015 ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om den situation som tillämpningen av detta direktiv har resulterat i, vid behov åtföljd av förslag till åtgärder.

Senast den 28 juli 2012 ska kommissionen göra undersökningar och överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om de möjliga fördelarna och nackdelarna med en minskning till två av antalet kategorier av skjutvapen (förbjudna eller tillåtna), i syfte att skapa en bättre fungerande inre marknad för produkterna i fråga genom en möjlig förenkling.

Senast den 28 juli 2010 ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet i vilken den ska presentera slutsatserna av en undersökning om utsläppande på marknaden av replikvapen, i syfte att fastställa huruvida det är möjligt och önskvärt att inbegripa sådana produkter inom ramen för tillämpningsområdet för detta direktiv.”

13. Bilaga I ska ändras på följande sätt:

a) I del I ska första strecksatsen ersättas med följande:

”— alla skjutvapen som definieras i artikel 1 i direktivet,”

b) Del III ska ändras på följande sätt:

i) Led a ska ersättas med följande:

”a) har gjorts definitivt obrukbara genom åtgärder som medför att skjutvapnets väsentliga delar gjorts definitivt oanvändbara och omöjliga att avlägsna, ersätta eller ändra för någon som helst återanvändning av skjutvapnet.”

ii) Följande stycke ska läggas till efter det första stycket:

”Medlemsstaterna ska låta en behörig myndighet kontrollera de åtgärder som avses i a för att göra skjutvapen obrukbara, för att på detta sätt säkerställa att de ingrepp som görs i ett skjutvapen medför att det aldrig kan användas på nytt. Medlemsstaterna ska föreskriva att det i samband med denna kontroll utfärdas ett intyg eller en annan handling av vilken det framgår att skjutvapnet är obrukbart eller att vapnet förses med en väl synlig märkning i detta syfte. Kommissionen ska, i enlighet med det förfarande som avses i artikel 13a.2 i direktivet, utfärda gemensamma riktlinjer om standarder och teknik för deaktivering för att se till att de skjutvapen som gjorts obrukbara aldrig kan användas på nytt.”

Artikel 2
Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 28 juli 2010. De ska genast överlämna texterna till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvis-

ning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3
Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4
Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 21 maj 2008.

På Europaparlamentets vägnar
H.-G. PÖTTERING
Ordförande

På rådets vägnar
J. LENARČIČ
Ordförande

Departementsserien 2009

Kronologisk förteckning

1. Förstärkt integritetsskydd vid signalspaning. Fö.
2. Skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Jo.
3. Fordonsbesiktning. N.
4. Översyn av vissa mediemyndigheter – en effektivare administration. Ku.
5. Författningsändringar med anledning av VIS-förordningen. Ju.
6. Ekonomiska villkor för ledamöter av Europaparlamentet. Ju.
7. Effektivare regler och bättre beslutsunderlag för arbetsmarknadspolitiken. A.
8. Genomförandet av delar av Prümrådsbeslutet. Ju.
9. Förbättrad utslussning från sluten ungdomsvård och ändrade gallringsregler i belastningsregistret. Ju.
10. Stärkt finanspolitiskt ramverk – översyn av budgetlagens bestämmelser om utgiftstak. Fi.
11. Oberoendet i den kommunala revisionen. Fi.
12. Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands. Ju.
13. Konsumenttjänster m.m. Ju.
14. Konsumentombudsmannen – en översyn IJ.
15. En enklare ledighetslagstiftning. A.
16. Produktsäkerhet vid offentliga tjänster. IJ.
17. Straffrättsliga åtgärder till förebyggande av terrorism. Ju.
18. Behovsbedömning av annat än ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. S.
19. Insatser för en alkohol- och narkotikafri graviditet. S.
20. Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial särvtux. U.
21. Bortom krisen. Om ett framgångsrikt Sverige i den nya globala ekonomin. U.
22. Genomförande av FN:s vapenprotokoll m.m. Ju.

Departementsserien 2009

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Författningsändringar med anledning av VIS-förordningen. [5]
- Ekonomiska villkor för ledamöter av Europaparlamentet. [6]
- Genomförandet av delar av Prümrådsbeslutet. [8]
- Förbättrad utslusning från sluten ungdomsvård och ändrade gallringsregler i belastningsregistret. [9]
- Registrering av personuppgifter vid katastrofer utomlands. [12]
- Konsumenttjänster m.m. [13]
- Straffrättsliga åtgärder till förebyggande av terrorism. [17]
- Genomförande av FN:s vapenprotokoll m.m. [22]

Försvarsdepartementet

- Förstärkt integritetsskydd vid signalspaning. [1]

Socialdepartementet

- Behovsbedömning av annat än ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. [18]
- Insatser för en alkohol- och narkotikafri graviditet. [19]

Finansdepartementet

- Stärkt finanspolitiskt ramverk – översyn av budgetlagens bestämmelser om utgiftstak. [10]
- Oberoendet i den kommunala revisionen. [11]

Utbildningsdepartementet

- Rätt till gymnasial vuxenutbildning och gymnasial särvtux. [20]
- Bortom krisen. Om ett framgångsrikt Sverige i den nya globala ekonomin. [21]

Jordbruksdepartementet

- Skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. [2]

Näringsdepartementet

- Fordonsbesiktning. [3]

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

- Konsumentombudsmannen – en översyn. [14]
- Produktsäkerhet vid offentliga tjänster. [16]

Kulturdepartementet

- Översyn av vissa mediemyndigheter – en effektivare administration. [4]

Arbetsmarknadsdepartementet

- Effektivare regler och bättre beslutsunderlag för arbetsmarknadspolitiken. [7]
- En enklare ledighetslagstiftning. [15]